

2015

Národní program reforem České republiky

Úřad vlády České republiky

Obsah

Shrnutí	1
1. Úvod	2
2. Aktuální makroekonomická predikce ČR	3
3. Pokrok v implementaci doporučení Rady z roku 2014	5
3.1 Rozpočtová strategie.....	5
3.1.1 Fiskální situace v roce 2014.....	5
3.1.2 Rozpočtová strategie v roce 2015 a výhled na období 2016–2018.....	5
3.1.3 Upřednostňování výdajů podporujících růst.....	6
3.1.4 Posílení fiskálního rámce.....	6
3.2 Daňová politika.....	7
3.2.1 Zlepšení výběru daní a zjednodušení daňového systému.....	7
3.2.2 Snížení daňového zatížení práce.....	8
3.2.3 Přesun daňové zátěže.....	8
3.2.4 Omezení rozdílů v daňovém zacházení se zaměstnanci a OSVČ.....	8
3.3 Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí.....	8
3.3.1 Zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému.....	8
3.3.2 Zaměstnatelnost starších pracovníků a přezkum valorizace důchodů.....	9
3.3.3 Zlepšení nákladové efektivnosti a správy ve zdravotnictví.....	9
3.4 Služby zaměstnanosti a péče o děti.....	10
3.4.1 Zlepšení veřejných služeb zaměstnanosti.....	10
3.4.2 Nezaměstnanost mladých lidí.....	11
3.4.3 Dostupnost zařízení a služeb péče o děti.....	11
3.5 Kvalitní a inkluzivní vzdělávání, hodnocení a financování výzkumných institucí.....	12
3.5.1 Vysoké školství a relevance pro trh práce.....	12
3.5.2 Hodnocení a financování výzkumných institucí.....	13
3.5.3 Komplexní systém hodnocení a podpory v základním vzdělávání.....	13
3.5.4 Zvýšení inkluzivity vzdělávání.....	14
3.6 Reforma regulovaných profesí a snížení energetické náročnosti.....	15
3.6.1 Reforma regulovaných povolání.....	15
3.6.2 Zvyšování energetické účinnosti.....	15
3.7 Kvalitní státní správa, boj proti korupci, administrace fondů EU, zadávání veřejných zakázek.....	16
3.7.1 Provedení zákona o státní službě.....	16
3.7.2 Posílení boje proti korupci.....	17
3.7.3 Zlepšení správy finančních prostředků EU.....	17
3.7.4 Zadávání veřejných zakázek.....	18
4. Pokrok v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020	19
4.1 Zaměstnanost.....	20
4.2 Chudoba a sociální vyloučení.....	22

4.3	Vzdělávání	22
4.4	Výzkum, vývoj a inovace	23
4.5	Klimaticko-energetická politika	25
5.	Reformní opatření vlády nad rámec doporučení Rady	27
5.1	Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí	27
5.2	Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl	28
5.2.1	Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání	28
5.2.2	Průmyslová politika	29
5.2.3	Dopravní infrastruktura	30
5.2.4	Digitální agenda	31
5.2.5	Energetika a ochrana klimatu	32
5.2.6	Environmentální politika	34
5.2.7	Zemědělská politika	34
5.3	Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování	35
5.3.1	Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce	35
5.3.2	Kvalitní a dostupná zdravotní péče	36
5.3.3	Sociální začleňování a boj s chudobou	36
5.3.4	Slaďování rodinného a pracovního života	38
5.3.5	Rovnost žen a mužů	38
5.3.6	Kvalitní vzdělávání	38
5.3.7	Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí	39
5.3.8	Strategie migrační politiky ČR	40
5.4	Růst založený na výzkumu a inovacích	40
5.4.1	Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum	40
5.4.2	Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi	41
5.4.3	Inovační podnikání a rozvoj startupů	42
5.4.4	Kosmické aktivity	42
6.	Implementace politiky soudržnosti a využití ESIF jako nástrojů uskutečňování priorit strategie Evropa 2020	44
6.1	Programové období 2007–2013	44
6.2	Programové období 2014–2020	44
	Seznam příloh	46
	Příloha č. 1: Přehled strategických a koncepčních dokumentů vlády	46
	Příloha č. 2: Podrobný přehled opatření v reakci na doporučení Rady z roku 2014	48
	Příloha č. 3: Podrobný přehled reformních opatření vlády nad rámec doporučení Rady z roku 2014	48

Seznam tabulek

Tabulka 1: Hlavní makroekonomické indikátory	3
Tabulka 2: Přehled plnění kvantitativních cílů	20

Seznam grafů

Graf 1: Dekompozice salda vládního sektoru.....	6
Graf 2: Vzdálenost ke splnění národního cíle a porovnání s průměrem EU	19
Graf 3: Plnění národních cílů v oblasti zaměstnanosti	21
Graf 4: Plnění národních cílů v oblasti nezaměstnanosti	21
Graf 5: Obyvatelstvo ČR ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením	22
Graf 6: Podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělání a osob s terciárním vzděláním	23
Graf 7: Výdaje státního rozpočtu na VaVal	24
Graf 8: Poměr zdrojů na VaV podle sektorů a celkový objem	24
Graf 9: Vývoj podílu OZE na hrubé konečné spotřebě (HKS)	26

Seznam zkratk

AP	Akční plán	IPn	Individuální projekt národní
APB	Akční plán pro biomasu	IROP	Regionální integrovaný operační program
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti	IT	Informační technologie
ASZ	Agentura pro sociální začleňování	ITS	Integrované dopravní systémy
AWG	Pracovní skupina pro stárnutí populace (Ageing Working Group)	JKM	Jednotné kontaktní místo
CO ₂	Oxid uhličitý	KoPr	Konvergenční program
ČR	Česká republika	MD	Ministerstvo dopravy
ČSÚ	Český statistický úřad	MF	Ministerstvo financí
ČŠI	Česká školní inspekce	MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
DoP	Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020	MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
DPH	Daň z přidané hodnoty	MPR	Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)	MSP	Malé a střední podniky
EK	Evropská komise	MSp	Ministerstvo spravedlnosti
EP	Evropský parlament	MŠ	Mateřská škola
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje	MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ESA	Evropská kosmická agentura	MV	Ministerstvo vnitra
ESF	Evropský sociální fond	MZd	Ministerstvo zdravotnictví
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy	MZe	Ministerstvo zemědělství
EU	Evropská unie	MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
EU ETS	Systém pro obchodování emisních povolenek v EU (EU Emissions Trading System)	MŽP	Ministerstvo životního prostředí
GNSS	Globální družicový polohový systém	NAP	Národní akční plán
HDP	Hrubý domácí produkt	NIF	Národní inovační fond
ICT	Informační a komunikační technologie	NPR	Národní program reforem
		OKK	Oddělení boje s korupcí
		OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Obsah

OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	RRP	Oddělení rovnosti žen a mužů
OP D	Operační program Doprava	RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
OP PI	Operační program Podnikání a inovace	SEK	Státní energetická koncepce
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	SLP	Sekce pro lidská práva
OP PPR	Operační program Praha – Pól růstu	SOŠ	Střední odborná škola
OP Z	Operační program Zaměstnanost	SSP	Státní surovinová politika
OP ŽP	Operační program Životní prostředí	SÚPM	Společensky účelné pracovní místo
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná	SZP	Společná zemědělská politika
OZE	Obnovitelné zdroje energie	TA ČR	Technologická agentura České republiky
OZP	Osoby se zdravotním postižením	ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
p.b.	Procentní bod	ÚP ČR	Úřad práce České republiky
PK	Profesní kvalifikace	ÚV	Úřad vlády ČR
POH	Plán odpadového hospodářství	VaVal	Věda, výzkum a inovace
PRV	Program rozvoje venkova	VPP	Veřejně prospěšné práce
RIS 3	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci	VŠ	Vysoká škola
		ZŠ	Základní škola
		ZVZ	Zákon o veřejných zakázkách

Shrnutí

Národní program reforem České republiky je koncepčním dokumentem národní hospodářské politiky. Je vydáván každoročně a v návaznosti na Programové prohlášení vlády formuluje konkrétní kroky vlády pro nadcházející období, jejichž souhrnným cílem je konkurenceschopnost české ekonomiky coby předpoklad pro zvýšení hospodářského růstu a tvorbu trvale udržitelných pracovních míst. Obsah Národního programu reforem je koncipován s respektem k vyvážené fiskální politice a s ohledem na sociální a environmentální dopady jednotlivých opatření. V rámci procesu koordinace hospodářských politik členských států EU je Národní program reforem předkládán rovněž Evropské komisi. Z tohoto důvodu je kromě aktuálních vládních priorit jeho obsahem také reakce vlády na doporučení Rady EU udělená České republice v roce 2014 a pokrok při plnění cílů unijní hospodářské strategie Evropa 2020.

Za stěžejní úspěch svého dosavadního působení považuje vláda přijetí zákona o státní službě, jehož konečnými cíli jsou zvýšení efektivity a potřebná modernizace státní správy. V současné době probíhá příprava a schvalování jednotlivých prováděcích předpisů nutných k plnému provedení zákona. Významného pokroku bylo dosaženo rovněž v oblasti zvyšování dostupných a kvalitních služeb péče o děti, a to prostřednictvím přijetí zákona o dětské skupině, který nastavuje parametry služeb péče o děti na nekomerční bázi. Výrazem prorodinné politiky vlády je také zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě, ke kterému došlo na počátku tohoto roku.

V únoru letošního roku schválila vláda balík zákonů o rozpočtové odpovědnosti s plánovanou účinností od roku 2016. Jeho součástí je například zavedení tzv. dluhové brzdy na ústavní úrovni či zřízení funkčně nezávislé fiskální instituce s odpovědností za hodnocení plnění rozpočtových pravidel. Schválena vládou byla také novela zákona o vysokých školách, jejímž cílem je zejména zvýšení kvality vysokých škol, a to prostřednictvím změny systému jejího hodnocení. Oba zmiňované předpisy nyní čeká projednání v Parlamentu České republiky.

Nadcházející kroky vlády jsou nastaveny zejména s ohledem na nutnost podpory hospodářského růstu a zaměstnanosti a související zlepšení výběru daní. Státní rozpočet na rok 2015 proto předpokládá oživení vládních investic, zejména do výstavby, modernizace a údržby silniční a železniční infrastruktury. S cílem zvýšit efektivnost výběru daní je připravován soubor opatření, mezi které patří zavedení kontrolního hlášení k DPH, elektronická evidence tržeb či jednání na úrovni EU o možnosti rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti (tzv. reverse charge).

Další plánovaná opatření vlády míří do oblasti dostupnosti veřejných mateřských škol a jde kupříkladu o podporu zvýšení kapacit předškolních zařízení, návrhy legislativních úprav pro zařazování dětí mladších 3 let do mateřských škol či zavedení povinného posledního ročníku mateřské školy. Vláda dále připravuje nový zákon o podpoře výzkumu, vývoje a inovací včetně nové metodiky hodnocení výzkumných organizací, zcela nový zákon o veřejných zakázkách či zákon o registru smluv. Za stěžejní považuje vláda provedení opatření v návaznosti na přijatou Vládní koncepci boje s korupcí na léta 2015–2017.

Národní program reforem České republiky pro rok 2015 vznikl prostřednictvím intenzivní meziresortní spolupráce za koordinace Úřadu vlády České republiky. Do jeho přípravy byli zapojeni zástupci hospodářských a sociálních partnerů, členové Parlamentu České republiky, akademická a další odborná veřejnost. Obsah dokumentu je plně v souladu se všemi významnými sektorovými strategiemi vlády a Akčním plánem na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti České republiky, jenž byl vládou přijat v minulém roce za účelem urychlení krátkodobých prorůstových opatření. Opatření Národního programu reforem budou ze strany vlády pravidelně vyhodnocována a v návaznosti na aktuální dění a v dialogu se zúčastněnými partnery přizpůsobována s cílem přispět k formulaci účinné a fungující hospodářské politiky České republiky.

1. Úvod

Národní program reforem ČR pro rok 2015 (NPR) představuje koncepční dokument národní hospodářské politiky, který v souladu s ekonomickými prioritami EU stanovuje plán klíčových opatření na podporu ekonomického růstu v ČR při dodržování zodpovědné fiskální politiky. Opatření v něm obsažená reagují na současnou hospodářskou situaci a vycházejí z programových priorit definovaných vládou ČR.

Dokument je každoročně předkládán Evropské komisi (EK) v rámci tzv. evropského semestru, který představuje roční cyklus koordinace hospodářských politik. V rámci něj členské státy nejprve obdrží priority v oblasti hospodářské politiky pro nadcházející cyklus, které zohlední při přípravě svých národních programů reforem a programů stability či konvergenčních programů. Po zhodnocení těchto programů na unijní úrovni jsou jednotlivým zemím Komisí navržena, Evropskou radou politicky potvrzena a Radou formálně schválena doporučení pro provádění rozpočtových a hospodářských politik, které mají země zohlednit při rozhodování na národní úrovni.

Struktura i obsah NPR reflektují vodítka EK. NPR v úvodní části obsahuje aktuální makroekonomickou predikci z dubna 2015 z pera Ministerstva financí. Stěžejní část je věnována reakci vlády na ČR na doporučení Rady z minulého roku. Dále je zhodnocen pokrok ČR v naplňování národních cílů vytyčených v rámci strategie Evropa 2020. Další zásadní kapitoly představují reformní opatření vlády nad rámec doporučení Rady. Samostatnou kapitolu představuje implementace politiky soudržnosti a využití ESIF jako nástrojů uskutečňování priorit strategie Evropa 2020. V přílohách jsou potom uvedeny přehled strategických a koncepčních dokumentů vlády

a podrobný přehled opatření v reakci na doporučení Rady z roku 2014 a i nad jejich rámec. V textu NPR je rovněž zpracováno stanovisko ČR k analýze EK (tzv. Country Report) hodnotící hospodářské výzvy a pokrok v naplňování doporučení Rady z minulého roku. NPR je v části makroekonomické a fiskální politiky doplňován Konvergenčním programem ČR (aktualizace duben 2015) (KoPr).

Vláda ČR usiluje o maximální možné zapojení zainteresovaných subjektů do přípravy NPR. Aktivní dialog považuje za jeden ze základních prvků účinné spolupráce a potřebného společenského konsenzu nad hospodářským směřováním země. Od února do dubna 2015 proto proběhla řada formálních i neformálních diskuzí s dotčenými resorty, reprezentanty Parlamentu ČR, zástupci hospodářských a sociálních partnerů (zejména Českomoravská konfederace odborových svazů, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Asociace samostatných odborů, Hospodářská komora ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR), územní samosprávy (zejména Svaz měst a obcí ČR), akademické sféry, Zastoupení Evropské komise v Praze a další zainteresované veřejnosti.

Dokument byl schválen vládou dne 29. dubna 2015. Po zhodnocení NPR a KoPr na unijní úrovni by EK v polovině května měla zveřejnit návrh doporučení pro jednotlivé státy. S ním bude vláda aktivně pracovat. Měl by jí pomoci soustředit se na hlavní výzvy v hospodářské oblasti a oblasti s významnými přeshraničními dopady na ostatní členské státy. Vláda si uvědomuje, že klíčová je řádná implementace reformních opatření. Bude proto pravidelně vyhodnocovat pokrok v naplňování jednotlivých opatření.

2. Aktuální makroekonomická predikce ČR

Ve 4. čtvrtletí 2014 se reálný HDP mezičtvrtletně zvýšil pouze o 0,4 %, reálná hrubá přidaná hodnota, která na rozdíl od HDP nezahrnuje saldo daní a dotací na produkty, se však v porovnání se 3. čtvrtletím 2014 zvýšila o 1,2 %. Oživení ekonomické aktivity tak pokračovalo. Za celý loňský rok se reálný HDP zvýšil o 2,0 %, a to výhradně díky růstu domácí poptávky. Pro letošní rok se počítá s růstem ekonomiky o 2,7 %, v dalších letech by se růst reálného HDP mohl nepatrně zpomalovat až na 2,3 % v letech 2017 a 2018. Hlavním tahounem růstu by v horizontu predikce i výhledu měla být domácí poptávka, a to jak spotřeba, tak investice. Saldo zahraničního obchodu ve stálých cenách by naopak mělo růst HDP v roce 2015 mírně tlumit, pro další roky pak počítáme s neutrálním působením čistých vývozu na růst HDP.

Průměrná míra inflace v roce 2014 dosáhla 0,4 %. I v letošním roce by spotřebitelské ceny měly růst velmi pomalu, a to

zejména kvůli výraznému propadu ceny ropy. Průměrná míra inflace by se tak letos mohla dále snížit na 0,3 %. V roce 2016 by již hlavní faktory ovlivňující inflaci měly působit buď neutrálně, anebo proinflačně. Růst spotřebitelských cen by se tudíž měl zrychlit, očekáváme však, že se inflace bude pohybovat v dolní polovině tolerančního pásma 2% inflačního cíle. V letech 2017 a 2018 by se již inflace měla nacházet v těsné blízkosti inflačního cíle ČNB.

V souvislosti s očekávaným pozvolným růstem ekonomiky by se měla postupně zlepšovat také situace na trhu práce. Míra nezaměstnanosti by tak mohla klesnout až na 5,3 % v roce 2018, zatímco zaměstnanost by v horizontu predikce i výhledu měla velmi mírně růst. Růst objemu mezd a platů by se v letech 2015–2018 měl pohybovat okolo 4 %, a to nejen díky předpokládanému zlepšování situace soukromého sektoru, ale i růstu platů v rozpočtové sféře.

Tabulka 1: Hlavní makroekonomické indikátory

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
						Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mlrd. Kč, b.c.	4 022	4 048	4 086	4 266	4 467	4 644	4 816	5 002
Hrubý domácí produkt	růst v % s.c.	2,0	-0,8	-0,7	2,0	2,7	2,5	2,3	2,3
Spotřeba domácností	růst v % s.c.	0,2	-1,8	0,4	1,7	2,8	2,3	2,2	2,1
Spotřeba vlády	růst v % s.c.	-2,9	-1,0	2,3	2,3	1,7	1,6	1,5	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v % s.c.	1,1	-2,9	-4,4	4,5	5,3	4,2	3,2	3,2
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	proc. body, s.c.	1,9	1,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0	0,1	0,1
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	proc. body, s.c.	0,2	-0,2	-0,2	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Deflátor HDP	růst v %	-0,2	1,4	1,7	2,4	1,9	1,4	1,4	1,5
Průměrná míra inflace	%	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	1,5	1,8	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	0,4	0,4	1,0	0,8	0,7	0,2	0,1	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	6,7	7,0	7,0	6,1	5,7	5,5	5,4	5,3
Objem mezd a platů (domácí koncept)	růst v % b.c.	2,2	2,1	-0,4	3,1	4,0	4,1	4,1	4,1
Poměr salda BÚ k HDP	%	-2,1	-1,6	-0,5	0,6	1,3	0,9	0,4	0,0
Předpoklady:									
Směnný kurz CZK/EUR		24,6	25,1	26,0	27,5	27,5	27,5	27,2	26,8
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	% p.o.	3,7	2,8	2,1	1,6	0,6	0,8	1,2	1,8
Ropa Brent	USD/barel	111	112	109	99	60	68	74	77
HDP eurozóny (EA12)	růst v % s.c.	1,6	-0,8	-0,4	0,9	1,4	1,8	1,9	2,1

Zdroj: Makroekonomická predikce ČR, Ministerstvo financí, duben 2015

Běžný účet platební bilance by v tomto i příštím roce mohl vykázat mírný přebytek. Nárůst přebytku bilance zboží bude kromě očekávaného zlepšení výkonnosti ekonomik hlavních obchodních partnerů podpořen nízkou cenou ropy a vývojem směnného kurzu, opačný vliv na saldo běžného účtu však bude mít pokračující prohlubování schodku bilance pr-

votních důchodů. V letech výhledu by se pak přebytek běžného účtu mohl dále mírně snižovat až na „kladnou nulu“ v roce 2018.

Rizika predikce jsou považována za vychýlená směrem dolů, a to zejména kvůli rizikům ve vnějším okolí české ekonomiky.

3. Pokrok v implementaci doporučení Rady z roku 2014

3.1 Rozpočtová strategie

Doporučení č. 1: Udržet v roce 2014 v návaznosti na korekci nadměrného schodku zdravou fiskální situaci. V roce 2015 výrazně posílit rozpočtovou strategii, aby se zajistilo dosažení střednědobého cíle, a posléze u střednědobého cíle setrávat. Upřednostňovat výdaje podporující růst, aby se podpořilo oživení a zlepšily se vyhlídky na růst. Přijmout a provést opatření k posílení fiskálního rámce, a zejména zřídit nezávislou fiskální instituci pro sledování fiskální politiky, zavést fiskální pravidla pro místní a regionální samosprávy a zlepšit koordinaci mezi všemi úrovněmi správy.

3.1.1 Fiskální situace v roce 2014

Dle jarní Notifikace vládního deficitu a dluhu dosáhl schodek hospodaření vládního sektoru v roce 2014 hodnoty 84,6 mld. Kč, resp. 2,0 % HDP. Ve srovnání s rokem 2013, kdy schodek představoval 1,2 % HDP, se sice jedná o významné zhoršení, výsledek roku 2014 však byl do značné míry negativně ovlivněn jednorázovými operacemi na příjmové i výdajové straně. Jedná se především o meziročně nižší inkaso daně z tabákových výrobků v důsledku omezení předzásobení (vliv na schodek ve výši cca 24 mld. Kč) a rovněž metodickou změnu související se zahrnutím nových jednotek do vládního sektoru. Vlivem této změny byly do deficitu zahrnuty výplaty Fondu pojištění vkladů za zkrachovalé finanční instituce ve výši 14,7 mld. Kč.

Zvýšení deficitu v roce 2014 však bylo dáno také oživením investic (dopad 11,6 mld. Kč). Po několika letech výrazného

investičního útlumu tak byla znovu nastartována investiční aktivita vládního sektoru. Dalším výraznějším vlivem na výdajové straně bylo zvýšení výdajů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči o necelých 6 %. Ty se snažily kompenzovat výpadek příjmů zdravotnických zařízení z důvodu rušení poplatků ve zdravotnictví.

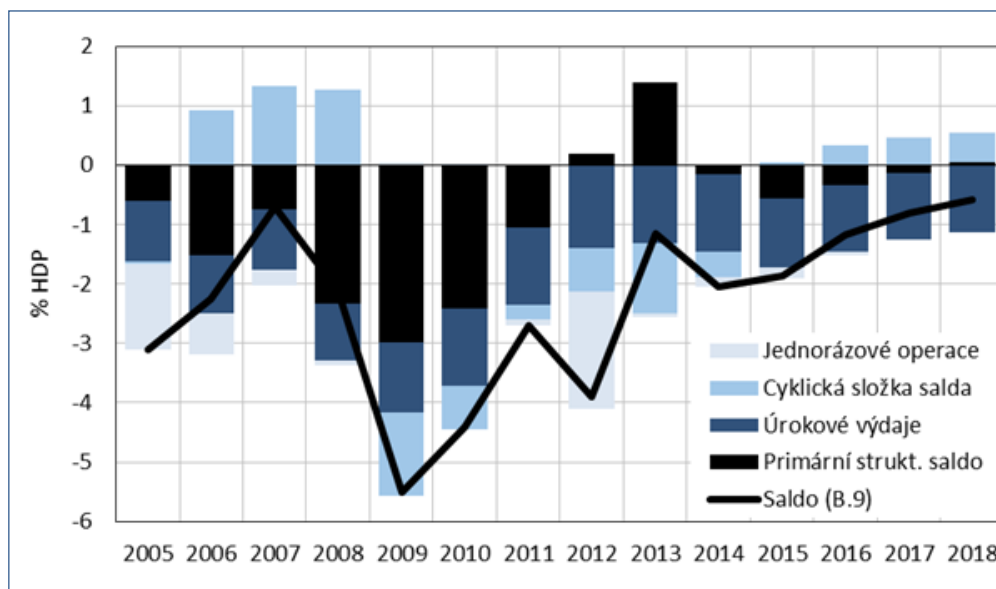
I přes zmíněné faktory zůstal deficit za rok 2014 v bezpečné vzdálenosti od 3% referenční hranice.

3.1.2 Rozpočtová strategie v roce 2015 a výhled na období 2016–2018

Pro rok 2015 počítáme s kulminací podpory domácího hospodářského růstu nástroji fiskální politiky. Na příjmové i výdajové straně vládních rozpočtů se rovněž projeví vliv přijatých opatření, které byly zacíleny na zlepšení finanční situace některých znevýhodněných skupin obyvatel (např. důchodci, nemocní, rodiny s dětmi). Deficit by měl ve srovnání s rokem 2014 poklesnout pouze velmi mírně k hodnotě 1,9 % HDP. Pro období střednědobého výhledu je počítáno s výrazně lepšími výsledky hospodaření sektoru vládních institucí a poklesem deficitu až k hodnotě 0,6 % HDP v roce 2018. Tento trend je očekáván jednak díky zlepšující se makroekonomické situaci a kladnému příspěvku cyklické složky salda, jednak díky mírně kladnému vládnímu fiskálnímu úsilí.

Predikce vývoje je podrobně uvedena v Konvergenčním programu ČR 2015.

Graf 1: Dekompozice salda vládního sektoru

Zdroj: Konvergenční program ČR, aktualizace duben 2015

3.1.3 Upřednostňování výdajů podporujících růst

Státní rozpočet na rok 2015 i rozpočty státních fondů předpokládají oživení vládních investic, a to zejména do oblasti výstavby, modernizace, oprav a údržby silnic, dálnic a celostátních i regionálních drah. Také za tímto účelem bude vláda pokračovat v odstraňování administrativních opatření bránících úspěšné alokaci domácích prostředků i prostředků spolufinancování z EU. V roce 2015 je počítáno s kulminací objemu investic spolufinancovaných z evropských strukturálních fondů a fondu soudržnosti. Jejich očekávaný meziroční růst o takřka 50 % je v souladu s úsilím o maximální dočerpání celkové alokace určené pro ČR v programovém období 2007–2013. Zároveň se v roce 2015 předpokládá zahájení čerpání ESI fondů v období 2014–2020. Pozornost vláda věnuje oživující se spotřebě domácností, kterou podporuje zejména úpravou valorizace důchodů a zprostředkovaně zvyšováním výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci ve vládním sektoru.

Za účelem podpory investic na zrychlení hospodářského růstu hodlá vláda ČR rovněž využít potenciálu, který nabízí Investiční plán pro Evropu, včetně Evropského fondu pro strategické investice (EFSI). Ačkoli pro ČR zůstávají i nadále klíčovým nástrojem pro investování ESIF, bude vláda věnovat zvýšenou pozornost výběru kvalitních projektů a možnosti využít technické podpory poskytované Evropským poraden-

ským centrem pro investice (EIAH), které má být pro tyto účely vytvořeno.

3.1.4 Posílení fiskálního rámce

K posílení národního fiskálního rámce by měla vést řada opatření navržených k implementaci směrnice Rady EU 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. S cílem modernizovat rozpočtový rámec schválila vláda dne 23. února 2015 balík zákonů o rozpočtové odpovědnosti (návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti, zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a s jejich přijetím souvisejícího změnového zákona) s účinností od 1. ledna 2016. V návrzích jsou definována číselná fiskální pravidla pro fungování veřejných financí, posílena střednědobá dimenze rozpočtového procesu, zajištěny požadavky na realistické makroekonomické a rozpočtové prognózy pro fiskální plánování a definovány posílené prvky transparentnosti veřejných financí. Na ústavní úrovni je navrhováno zavedení dluhového pravidla, které by mělo fungovat komplementárně s předchozími omezeními a reflektovat jejich případné nedodržení. Na rozdíl od předchozích pravidel zahrne všechny jednotky vládního sektoru.

V rámci návrhů zákonů o pravidlech rozpočtové odpovědnosti se počítá se zřízením Národní rozpočtové rady, jakožto funkčně autonomní instituce odpovědné za hodnocení dodr-

žování fiskálních pravidel, dlouhodobé udržitelnosti a sledování vývoje veřejných financí.

K lepší koordinaci mezi úrovněmi vlády by měla napomoci tzv. rozpočtová strategie vlády, která bude každoročně projednávána společně s aktualizací Konvergenčního programu ČR. Rozpočtová strategie vlády bude obsahovat odvození závazného rámce pro hospodaření státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů pro další roky podle pravidla strukturální bilance a alokaci rámce mezi klíčová hospodářskopolitická opatření. Strategie bude rovněž zahrnovat finanční vztahy státního rozpočtu k ostatním veřejným rozpočtům.

Připravována je zcela nová právní úprava finančního řízení, resp. tzv. manažerské odpovědnosti za plnění veřejných rozpočtů a auditů (zákon o vnitřním řídicím a kontrolním systému ve veřejné správě).

Vyhodnocování výkonnosti účetních jednotek státní správy v podobě stanovení normativů klíčových analytických ukazatelů bylo zapojeno do procesu přípravy státního rozpočtu. Klíčové analytické ukazatele se zaměřují na stav a vývoj provozního hospodářského výsledku účetních jednotek státní správy s důrazem na oblast provozních nákladů.

3.2 Daňová politika

Doporučení č. 2: Zlepšit plnění daňových povinností (se zvláštním zaměřením na DPH) a snížit náklady na výběr a placení daní zjednodušením daňového systému a sjednocením základů daně z příjmu fyzických osob a vyměřovacích základů pro příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Snížit vysoké daňové zatížení práce, především u osob s nízkými příjmy. Přesunout daňovou zátěž do oblastí, ve kterých bude méně omezovat růst, například na pravidelně placené daně z nemovitostí a ekologické daně. Dále omezit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými.

3.2.1 Zlepšení výběru daní a zjednodušení daňového systému

Boj proti daňovým únikům je hlavní prioritou současné vládní koalice a je základem, od kterého se bude zásadně odvíjet celá koncepce správy daní. Už v průběhu roku 2014 byla významně posílena spolupráce mezi útvary finanční správy, celní správy a policie. Od 1. června 2014 byl zřízen tým Kobra složený ze zástupců těchto tří institucí, který se zaměřuje na daňové úniky v rozsahu nad 150 mil. Kč. Z dosavadních výsledků práce této speciální skupiny vyplývá, že se jedná o úspěšnou implementaci operativního opatření v oblasti boje proti daňovým únikům. Zároveň probíhají další systematické

kroky k zefektivnění činnosti finanční správy, ať už v její organizaci, tak v návrhu legislativních opatření v daňovém řádu. Provádějí se i jednorázové tematické akce.

Od roku 2015 byla posílena opatření v boji proti daňovým únikům hlavně v souvislosti s DPH. ČR bude nadále intenzivně jednat se zástupci Evropské komise (EK) o možnosti rozšíření působnosti režimu přenesení daňové povinnosti jakožto účinného a flexibilního nástroje v boji proti daňovým podvodům, s cílem dosažení vyšší míry plošného využití.

Efektivnější zamezování daňovým únikům je hlavním cílem současné vládní koalice. K jeho naplnění mají posloužit především tyto tři nástroje: kontrolní hlášení, elektronická evidence tržeb, a širší využití *reverse charge* mechanismu. První dva zmíněné nástroje budou zavedeny od roku 2016, třetí po nalezení řešení v rámci EU.

Všichni plátcí daně z přidané hodnoty budou mít nově povinnost zasílat Finanční správě vedle daňového přiznání i další informace – tzv. kontrolní hlášení k dani z přidané hodnoty. To bude obsahovat výčet zdanitelných plnění spolu s poskytovatelem a odběratelem plnění. Na základě párování těchto hlášení Finanční správou bude docíleno vyšší kontroly oprávněnosti nadměrných odpočtů i vlastní daňové povinnosti. Vyšší míra elektronizace oběhu daňových dokladů snižuje administrativní náklady na správu daní a zároveň zrychluje schopnost správce daně reagovat na aktuální hrozby v podobě daňových úniků. Z tohoto důvodu byla od roku 2015 zavedena plošná povinnost podávat elektronické daňové přiznání i pro většinu subjektů podléhajících korporátní dani.

Od roku 2016 se také plánuje zavedení tzv. elektronické evidence tržeb. Jejím základní premisou je okamžité vykazování tržeb elektronickou formou Finanční správě s důrazem na co nejnížší možnou míru zatížení povinných subjektů dodatečnými administrativními náklady. Každá provedená platební transakce bude označena jedinečným identifikátorem, který bude zobrazen i na platebním dokladu vydaném kupujícím. Na základě tohoto dokladu bude kdykoliv možné ověřit, zda daná transakce byla reportována Finanční správě. V průběhu roku 2016 je počítáno s postupným náběhem povinnosti evidovat tržby pro jednotlivé skupiny subjektů dle předmětu podnikání. V první fázi projektu se elektronická evidence tržeb bude týkat především sektoru stravovacích služeb a ubytování. V další fázi dojde k implementaci opatření na segment maloobchodu a velkoobchodu. Na další činnosti bude aplikace zákona rozšířena postupně v návaznosti na výsledky rizikové analýzy Finanční správy.

Dále byla přijata opatření zaměřená na korporace působící v rámci mezinárodních skupin. K přiznání k dani z příjmu právnických osob byla doplněna příloha, která mapuje vnitroskupinové toky, které jsou častým nástrojem optimalizace

základu daně a přesouvání zisků. ČR se tak řadí mezi země aktivně bojující proti úniku zisků ze své jurisdikce.

Dochází taktéž ke kontinuálnímu posílení mezinárodní spolupráce a výměny informací, která probíhá jak na úrovni OECD, tak EU. Spolupráce a vzájemné poskytování informací jsou obecně vnímány jako velmi účinný prostředek globálního boje proti daňovým únikům.

V současné době probíhají analýzy týkající se možností zjednodušení daňového zatížení u fyzických osob.

3.2.2 Snížení daňového zatížení práce

Za účelem snižování daňového zatížení práce u určitých skupin osob vláda od roku 2015 znovu zavedla možnost uplatnění slevy na poplatníka u daně z příjmů fyzických osob i pro pracující důchodce. Od roku 2015 je také zvýšena sleva na dani za druhé a další dítě, jejímž prostřednictvím dojde ke snížení daňové zátěže rodin s dětmi. ČR plánuje další navyšování daňového zvýhodnění na druhé a další dítě i v roce 2016.

Dále byla zavedena sleva za umístění dítěte (tzv. školovné), kterou lze poprvé uplatnit od roku 2014. Poplatník může uplatnit výdaje za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy až do výše minimální mzdy.

3.2.3 Přesun daňové zátěže

Zvýšení podílu nepřímého zdanění plánuje ČR v případě zdanění hazardu, kdy je navrhováno zvýšení sazeb a zároveň rozšíření předmětu daně ve formě nové daně z hazardních her, která bude důsledně zdaňovat i hazardní hry provozované prostřednictvím internetu. K nárůstu nepřímých daní dochází i v důsledku návrhu na postupné zvyšování sazeb spotřební daně z tabákových výrobků v letech 2016–2018. V oblasti tabákových výrobků dochází k vyššímu nárůstu zdanění tabáku ke kouření a doutníků ve srovnání s cigaretami.

Za dílčí pokrok v problematice zdanění činností s negativním dopadem na životní prostředí lze označit plánované zvýšení poplatků v některých oblastech. Jde zejména o ekologický poplatek při registraci vozů, odběr povrchové a podzemní vody, vypouštění odpadních vod či poplatky za těžbu nerostů.

3.2.4 Omezení rozdílů v daňovém zacházení se zaměstnanci a OSVČ

Od roku 2015 vláda zavedla další omezení paušálních výdajů pro OSVČ absolutním limitem ve výši 1,2 mil. Kč pro paušální výdaje ve výši 60 % a 1,6 mil. Kč pro paušální výdaje ve výši

80 %, což bylo první z opatření s cílem snížení rozdílu ve zdanění zaměstnanců a OSVČ.

3.3 Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí

Doporučení č. 2: Zlepšit plnění daňových povinností (se zvláštním zaměřením na DPH) a snížit náklady na výběr a placení daní zjednodušením daňového systému a sjednocením základů daně z příjmu fyzických osob a vyměřovacích základů pro příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Snížit vysoké daňové zatížení práce, především u osob s nízkými příjmy. Přesunout daňovou zátěž do oblastí, ve kterých bude méně omezovat růst, například na pravidelně placené daně z nemovitostí a ekologické daně. Dále omezit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými.

3.3.1 Zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému

Na základě dříve přijatých opatření a příznivějšího demografického a makroekonomického výhledu se významně zlepšuje dlouhodobá udržitelnost důchodového systému. Podle aktuálních projekcí Pracovní skupiny pro stárnutí populace (AWG, Ageing Working Group) vzrostou výdaje na důchod v roce 2060 oproti výchozímu roku 2013 o 0,7 % HDP a dosahují na konci horizontu projekce hodnoty 9,7 % HDP (měřeno v metodice ESA 2010). Součástí projekcí AWG je citlivostní analýza dopadů provázání důchodového věku se změnami ve střední délce života tak, jak je podoba takového opatření vnímána ze strany EK. Tento scénář se ale ukázal jako nevhodný k jakýmkoliv doporučením, protože pracuje výhradně s efektivním, nikoliv statutárním, věkem odchodu do důchodu.

Pokud jde o konkrétní opatření v textu doporučení, je nutné zdůraznit, že ČR se již při projednávání návrhu jednoznačně a systematicky stavěla odmítavě k části, kde se uvádí, že by mělo dojít ke zrychlení tempa zvyšování důchodového věku. Tuto část doporučení ČR odmítla akceptovat a nenavrhuje v této souvislosti žádná opatření. Důvodem je, že současné tempo růstu zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu odpovídá vývoji střední délky života. Průměrná doba strávená v důchodu v ČR tedy není delší než ve většině ostatních členských států.

I přes uvedené zlepšení si je vláda ČR vědoma přetrvávající nerovnováhy, a proto byla v roce 2014 na základě Programového prohlášení vlády ustavena Odborná komise pro důchodovou reformu se zastoupením relevantních politických subjektů (politické strany, sociální a hospodářští partneři

a další odborníci). Ve vazbě na doporučení Odborná komise návrhy konkrétních změn představila na konci roku 2014, přičemž průběžného systému PAYG¹ se týkala dvě doporučení (revizní systém nastavení věkové hranice a sdílení vyměřovacích základů manželů). Návrh pravidelného revizního mechanismu nastavení důchodového věku bude zpracován do podoby věcného záměru zákona předběžně v termínu do poloviny roku 2015 a následně předložen do vlády.

3.3.2 Zaměstnatelnost starších pracovníků a přezkum valorizace důchodů

Vláda podporuje zaměstnatelnost starších osob v rámci systému nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). V jeho rámci je kategorie osob starších 50 let zařazena do skupiny osob, kterým je věnována přednostní pozornost (vedle osob ve věku do 30 let, dlouhodobě nezaměstnaných nebo osob navracejících se na trh práce z mateřské a rodičovské dovolené). V průběhu roku 2014 činilo zastoupení osob starších 55 let na počtu osob podpořených nástroji APZ více než 12 %, což odpovídá jejich procentnímu zastoupení ve struktuře uchazečů o zaměstnání.

V případě, že zaměstnavatel přijme do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání staršího 50 let, může od Úřadu práce ČR (ÚP ČR) obdržet finanční příspěvek ve výši až 24 000 Kč měsíčně na pokrytí mzdových nákladů. Využívány jsou nástroje veřejně prospěšné práce (VPP) a společensky účelné pracovní místo (SÚPM), v případě SÚPM může být mzdový příspěvek poskytován až po dobu 12 měsíců, v případě VPP nově od 1. ledna 2015 až po dobu 24 měsíců.

Starší osoby rovněž těží z ostatních nástrojů APZ, zejména z rekvalifikací, které jim umožňují zvýšení souladu jejich kvalifikace s potřebami trhu práce, resp. zaměstnavatelů (např. kurzy ke zvýšení počítačové gramotnosti). Na podporu dalšího vzdělávání osob starších 50 let je zaměřen zvláštní projekt Stáže ve firmách – vzdělávání praxí 2.

V průběhu roku 2014 byla zahájena realizace pilotního ověření nového modelu podpory starších osob v předdůchodovém věku na trhu práce. Jedná se o tzv. generační tandem, kdy zaměstnavatel může získat od ÚP ČR mzdový příspěvek na svého stávajícího zaměstnance, který je osobou v předdůchodovém věku, jestliže zároveň vytvoří nové pracovní místo pro uchazeče o zaměstnání, který nemá dostatečnou praxi. Zaměstnavatel se zároveň zavazuje udržet po určitou dobu obě tyto osoby v pracovním poměru i po skončení poskytování příspěvku. Opatření tak cílí na zvýšení jistoty starších osob na trhu práce a podporu mezigenerační výměny.

V průběhu roku 2014 byla posunuta hranice pro uznání osoby v předdůchodovém věku z 18 měsíců před vznikem nároku na starobní důchod na 36 měsíců.

V roce 2015 bude zahájena realizace nového programového období, kdy podpora starších osob na trhu práce je integrální součástí nového Operačního programu Zaměstnanost (OP Z). Kromě podpory starších uchazečů o zaměstnání při jejich vstupu na trh práce bude podporována zejména prevence vzniku nezaměstnanosti starších osob v rámci podpory jejich profesní mobility.

Kromě výše uvedených opatření bude dále vláda podporovat rozvoj podpory zahájení podnikání staršími osobami, zejména uchazeči o zaměstnání. Vláda rovněž v souladu se svým programovým prohlášením plánuje zavést slevy na pojistném na sociální zabezpečení pro vybrané kategorie, včetně osob nad 50 let, absolventů, dlouhodobě nezaměstnaných a rodičů vracejících se z rodičovské dovolené. Před jejich zavedením je však nutné důsledně vyhodnotit případné negativní dopady tohoto opatření na státní rozpočet.

Od roku 2015 je obnoven valorizační mechanismus, který byl dočasně snížen pro roky 2013–2015. Nyní se důchody každoročně zvyšují opět o 100 % růstu indexu spotřebitelských cen a třetinu nárůstu reálné mzdy. Diskuse o případné změně či úpravě valorizačního mechanismu byla zahájena v rámci Odborné komise pro důchodovou reformu na počátku roku 2015.

3.3.3 Zlepšení nákladové efektivity a správy ve zdravotnictví

V roce 2014 byla provedena řada opatření k posílení nákladové efektivity a správy ve zdravotnictví. Od 1. ledna 2015 poklesl roční limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven z 3,41 % na 3,08 % prostředků získaných z pojistného po přerozdělení, což by mělo přispět ke stabilizaci systému úhrad a omezit neúčelně vynakládané finanční prostředky z vybraného zdravotního pojištění.

V dubnu 2014 byla rovněž zřízena Komise pro posuzování rozmístění přístrojových zdravotnických prostředků, jejímž úkolem je posuzovat a doporučovat vstup drahé a nákladné zdravotnické techniky do systému veřejného pojištění tak, aby byla efektivně využívána a vhodně geograficky alokována. Pro nemocnice přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví, tedy největší nemocnice z hlediska objemu péče a spotřeby zdravotního pojištění, byly zavedeny centrální nákupy léků a zdravotnického materiálu.

¹ Systém PAYG (Pay As You Go) je založen na mezigenerační solidaritě a redistribuci prostředků. Ekonomicky aktivní jednotlivci přispívají průběžně do penzijního systému a tyto platby jsou ihned použity k vyplácení penzí.

Řada dalších opatření se nachází v konečné fázi. Připraven je návrh znění zákonné úpravy, která by zajistila pravidelnou valorizaci platby za státního pojištěnce s ohledem na růst průměrné mzdy a míru inflace, a to nejdříve od roku 2016. Snížení rezervních fondů zdravotních pojišťoven na polovinu by mělo zvýšit efektivitu distribuce finančních prostředků zdravotních pojišťoven. Od 1. ledna 2016 by měl vejít v platnost zákon o neziskových nemocnicích, který přinese zásadní a moderní pojetí právní formy pro státem a samosprávnými celky zřízené nemocnice v oblastech personalistiky, účetnictví a hodnocení kvality péče, a to stanovením pravidel pro řízení nemocnic kolektivními orgány s transparentní strukturou a jednoznačnou odpovědností. To zajistí efektivnější hospodaření v oblasti nemocniční péče.

Dále je připravena novela zákona k přerozdělení prostředků zdravotního pojištění s využitím statistických nástrojů a PCG (Pharmacy-based Cost Groups) s cílem zajistit distribuci vybraného pojistného mezi zdravotními pojišťovnami tak, aby byly efektivněji realokovány prostředky z veřejného zdravotního pojištění. Významné je rovněž vybudování dlouhodobě udržitelné datové, informační a personální základny pro optimalizaci a průběžnou kultivaci systému úhrad lůžkové péče (tzv. DRG Restart) a tím účelné distribuce finančních prostředků v souladu s proporcemi skutečně poskytnutých zdravotních služeb.

V návaznosti na novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění přistupují zdravotní pojišťovny postupně ke zveřejňování smluv o zdravotní péči. Dochází tím k narovnání dříve vytvořených disparit v distribuci a kvalitě péče. Ústav zdravotnických informací a statistiky od roku 2014 pracuje na restrukturalizaci národního datového úložiště zpráv, a to jak v oblasti kvality informací samotných, tak jejich sběru či vytěžování a analýzy pro efektivní vyhodnocování zdravotního systému v mnoha jeho oblastech.

3.4 Služby zaměstnanosti a péče o děti

Doporučení č. 4: Zlepšit efektivnost a účinnost veřejných služeb zaměstnanosti, především zavedením systému pro měření výkonnosti. Zvýšit účast nezaměstnaných mladých lidí na individualizovaných službách. Výrazně navýšit dostupnost cenově přijatelných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti, a to se zaměřením na děti do tří let.

3.4.1 Zlepšení veřejných služeb zaměstnanosti

Od počátku dubna 2013 probíhala stabilizace ÚP ČR. Především došlo ke zvýšení počtu zaměstnanců úřadu o 700 pra-

covníků pro oblast zaměstnanosti, jejichž úkolem je aktivní práce se zaměstnavateli, a 600 pracovníků pro oblast agendy nepojistných sociálních dávek zde určených prioritně do oblasti šetření před poskytnutím dávky. Od 1. dubna 2014 došlo ke změnám v kompetencích pracovišť ÚP ČR a základní jednotkou pro realizaci APZ se stala vybraná kontaktní pracoviště na úrovni okresů, čímž byl výkon této agendy přiblížen potřebám lokálních trhů práce.

Pokud jde o zavedení systému pro měření výkonnosti veřejných služeb zaměstnanosti, je realizován projekt Posilování efektivnosti výkonu veřejné správy a veřejných služeb v oblasti připravovaných reforem MPSV. V jeho rámci již byla v říjnu 2014 sestavena sada Monitorovací indikátory ÚP ČR – revize požadavků, tedy soubor indikátorů pro sledování a řízení služeb zaměstnanosti reagující mj. i na požadavky EK na hodnotící indikátory služeb zaměstnanosti v zemích EU. Indikátory umožní postihnout míru zatížení ÚP ČR výkonem agend zprostředkování zaměstnanosti i nepojistných sociálních dávek, určit finanční náročnost vybraných činností a umožnit vyhodnocování kvality poskytovaných služeb ÚP ČR. Pilotní ověření výstupů projektu je již připravováno.

Během roku 2014 byla vypsána zásadní výběrová řízení na dodavatele nových, moderních informačních systémů pro oblast zaměstnanosti, nepojistných sociálních dávek a technického zabezpečení IT podpory. Tím byl učiněn zásadní krok, který pozitivně ovlivní činnost zaměstnanců ÚP ČR a poskytne jim kvalitní a moderní systémové IT nástroje pro jejich práci. Tyto informační systémy současně umožní sofistikovanější sledování výkonnosti a efektivnosti veřejných služeb zaměstnanosti. Ukončení výběrového řízení na informační systém pro oblast zaměstnanosti se očekává do konce roku 2015, návazně budou v rámci tohoto systému zavedeny a uvedeny do praxe monitorovací indikátory ÚP ČR. Ke zkvalitnění, zvýšení výkonnosti a účinnosti ÚP ČR je realizováno několik dalších projektů, které budou postupně dokončeny v roce 2015.

V rámci projektu MIKOP (Metodika individuální a komplexní práce s klienty ÚP ČR) byly vypracovány metodiky pro práci zaměstnanců úřadů práce s klienty v oblasti trhu práce, zprostředkování zaměstnání a pro oblast poradenství k získání zaměstnání, horizontálně ve všech krajích proběhly kazuistické semináře, v současné době probíhá pilotní zavádění zpracované metodiky, zejména inovativních postupů práce s klienty. Postupně probíhá horizontální školení všech zainteresovaných zaměstnanců ÚP ČR. Byly vypracovány a distribuovány informační materiály pro klienty ÚP ČR. Pro příští programové období je připraveno pokračování projektu MIKOP – EFES (Efektivní služby zaměstnanosti) zaměřený na posílení personálního a technického vybavení regionálních pracovišť ÚP ČR v návaznosti na zvýšení kvality poskytovaných služeb, ke zřízení info center na vybraných pracovištích

ÚP ČR, zavedení vyvolávacích systémů na úseku zaměstnanosti, pokračování osvědčené aktivity kazuistické semináře, zkvalitnění PR aktivit, měření spokojenosti klientů či prohloubení spolupráce s regionálními partnery a zaměstnavateli.

Prostřednictvím 85 odborných zaměstnanců projektu Rozvoj služeb v oblasti volných pracovních míst došlo k zintenzivnění spolupráce se zaměstnavateli a dalšími subjekty – k 30. listopadu 2014 proběhlo 10 776 osobních monitorovacích kontaktů se zaměstnavateli, které jsou realizovány za účelem získávání volných pracovních míst, zjišťování aktuálního stavu na trhu práce a predikcí vývoje zaměstnanosti u zaměstnavatelů, spojeného s nabídkami služeb ÚP ČR. Zaměstnanci ÚP ČR absolvují vzdělávací program, na jehož podkladě vznikne Soubor vzdělávacích materiálů pro výuku zaměstnanců ÚP ČR pracujících v oblasti spolupráce se zaměstnavateli.

Projekt Efektivní řízení lidských zdrojů Úřadu práce (EL-ZUP) je zaměřen na optimalizaci personálních procesů a efektivní řízení lidských zdrojů ÚP ČR, v jeho rámci je rozvíjena i metodika hodnocení výkonnosti jeho pracovníků. Cílem projektu je také zlepšit kontinuální vzdělávání a výcvik zaměstnanců ÚP ČR, zvýšit jejich kapacitu, řídicí schopnosti, motivaci, produktivitu a profesionalitu a tím zvýšit kvalitu poskytovaných služeb. Zpracována již byla vzdělávací strategie s navazujícími procesy řízení a rozvoje lidských zdrojů, zanalyzovány vzdělávací potřeby ÚP ČR, plány vzdělávání 21 typových pozic, proběhlo školení 2400 odpovědných zaměstnanců a školení řídicích pracovníků. V roce 2015 proběhnou zbývající workshopy pro řídicí pracovníky a pracovníky personálních útvarů, příprava manuálů pro tyto zaměstnance a zbývající výcvik zaměstnanců, včetně e-learningového kurzu v rámci informačního systému ÚP ČR.

3.4.2 Nezaměstnanost mladých lidí

V roce 2014 nadále ve spolupráci MPSV a ÚP ČR úspěšně pokračovala realizace Odborných praxí pro mladé do 30 let jako soubor regionálních individuálních projektů Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). V rámci tohoto opatření je zaměstnavatelům poskytován finanční příspěvek na mzdu zaměstnance, bývalého uchazeče o zaměstnání do 30 let bez praxe a na mentora, tj. stávajícího zaměstnance, který nově přijatou mladou osobu zapracovává na pracovišti zaměstnavatele. Součástí opatření mohou být rekvalifikační kurzy. K pilotně ověřovaným opatřením se dále řadí stáže, které jsou zajišťovány Fondem dalšího vzdělávání.

V dubnu 2014 bylo na základě připomínek EK finalizováno znění Realizačního plánu programu Záruky pro mládež, který se stal stěžejním strategickým dokumentem ČR pro oblast podpory mladých osob na trhu práce. Tímto programem

garantuje vláda ČR poskytnutí nabídky zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy nebo stáže každému mladému člověku do 25 let, a to do 4 měsíců poté, co se stal nezaměstnaným, ukončil formální vzdělávání nebo odešel ze systému formálního vzdělávání. Opatření programu nabývají charakteru jak preventivního, zejména prostřednictvím rozvoje kariérového poradenství, tak rovněž charakteru nápravného spočívajícího v usnadnění vstupu mladých osob na trh práce.

Další rozvoj realizace programu bude zahájen s počátkem realizace OP Z, přičemž důraz bude kladen na rozvoj kariérového poradenství, podporu vytváření pracovních příležitostí, rozvoj odborných praxí a stáží. Přípravovány jsou projekty Práce na zkoušku, Stáže do zahraničí a Návrat do vzdělávání. V dubnu 2014 bylo zahájeno pilotní ověřování sady monitorovacích indikátorů umožňujících vyhodnocovat průběh realizace programu.

3.4.3 Dostupnost zařízení a služeb péče o děti

Dostupné a kvalitní služby péče o děti jsou jedním z významných nástrojů pro udržení kontaktu se zaměstnáním v době mateřské a rodičovské dovolené a vstupu rodičů na trh práce. Dle vládních cílů i doporučení EK jsou kvalitní a dostupné služby péče o děti pro ČR klíčové. Z toho důvodu v listopadu 2014 vstoupil v platnost zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (tzv. zákon o dětské skupině). Přijetím zákona o dětské skupině došlo k nastavení základních parametrů služby péče o dítě na nekomerční bázi. Zřizovateli dětské skupiny mohou být jak soukromé společnosti, tak veřejné orgány (státní orgány, obce, kraje), neziskové organizace, nadace a další subjekty. Zřízení dětských skupin umožní udržet kontakt rodiče se zaměstnáním v době péče o dítě (od 1 do 6 let věku) a jeho postupný návrat nebo vstup na trh práce s ohledem na strategii rodiče při sladění profesního, rodinného a osobního života. V současné době je v Parlamentu ČR projednávána novela zákona, která zavádí možnost (nikoliv povinnost) poskytovatele se k evidenci přihlásit, a tím spadat do věcné působnosti zákona.

Zákon mj. stanoví požadavky na kvalifikaci personálu dětské skupiny, okruh poskytovatelů, úhradu nákladů za službu, nejvyšší počet dětí a nejnižší počet pečujících osob v jedné dětské skupině, vnitřní pravidla a plán výchovy a péče, stravování, evidenci dětí, smlouvu o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a stavebně technické a hygienické požadavky na prostory a provoz. Dále vymezuje vznik, změnu a zánik oprávnění k poskytování služby, evidenci poskytovatelů a zápis do evidence poskytovatelů, kontrolu a správné delikty. K zákonu se váže rovněž vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do počtu

12 dětí. Pro péči o děti nad počet 12 se váže obecná vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

V souvislosti se zákonem vešla v účinnost novela zákona o daních z příjmu obsahující daňová opatření podporující vznik a využívání dětské skupiny, konkrétně zavedení daňové uznatelnosti nákladů zaměstnavatele v souvislosti s poskytováním služeb péče o děti svých zaměstnanců a zavedení slevy na dani z příjmů pro rodiče, kteří využijí služeb péče o děti v souvislosti se vstupem nebo návratem na trh práce.

Zařízení služeb péče o děti typu dětská skupina byly doposud finančně podporovány v rámci stávajícího OP LZZ a budou nadále podporovány v rámci investiční priority 1.2 OP Z. Bude se jednat o dětské skupiny pro zaměstnavatele i pro veřejnost. U těchto projektů je plánováno zjednodušené vykazování výdajů. Od roku 2012 je MPSV autorizačním orgánem profesní kvalifikace (PK) Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a Chůva pro dětské koutky. Osvědčení o způsobilosti k těmto PK získalo dosud 235 uchazečů. V současné době dobíhá projekt Sladění práce a rodiny inspirované příklady dobré praxe v Evropě. Prodloužení realizace projektu do listopadu 2015 umožní přípravu seminářů zaměřených na služby péče o děti určených pro potencionální i současné poskytovatele. V rámci OP Z budou navrženy nové projekty s cílem vytvořit stabilní systém péče o děti do zahájení povinné školní docházky.

V mateřských školách (MŠ) registrovaných ve školském rejstříku byl ve školním roce 2013/2014 podíl dětí mladších 3 let 9,1 %. Otevření možností vzdělávání dětí do 3 let v MŠ se stalo jedním z cílů Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Dostupnost veřejných MŠ je však stále nedostatečná, což postihuje zejména nízkopříjmové skupiny. V roce 2015 bude zvýšení kapacity předškolních zařízení registrovaných ve školském rejstříku podpořeno jak z evropských, tak z národních zdrojů. K březnu 2015 bylo z Fondu na rozvoj kapacit MŠ a ZŠ schváleno z celkové částky 1,5 mld. Kč již 50 projektů za 400 mil. Kč. K vyrovnání kapacit MŠ a ZŠ by mělo dojít i díky Fondu rozvoje kapacit mateřských a základních škol do roku 2016. Navíc byl v roce 2014 zahájen program, ze kterého mají být každoročně k dispozici finanční prostředky ve výši 300 mil. Kč. Finanční podpora investic do předškolního vzdělávání bude alokována také v rámci IROP.

V rámci meziresortní dohody je připravován návrh legislativních úprav pro zařazování dětí mladších 3 let do MŠ. Při vymezování podmínek pro vzdělávání dětí mladších 3 let je potřeba vycházet z potřeb dětí, zasadit se o co nejpříznivější podmínky pro tyto děti i jejich pedagogy a dbát na bezpečnost dětí. K tomu je nutné snížit počty dětí ve třídách, upravit personální obsazení MŠ, které budou vzdělávat děti mladší 3 let, poskytovat pedagogům metodickou podporu a další

vzdělávání. Ve školním roce 2014/2015 se Česká školní inspekce (ČŠI) specificky zaměří mimo jiné právě na přijímání dětí mladších 3 let k předškolnímu vzdělávání.

Co se týče dalších opatření na rozšiřování možností účasti dětí na předškolním vzdělávání, v březnu 2015 došlo ke schválení novely školského zákona, která mj. zpřístupní přípravné třídy základních škol všem dětem. V současné době je také připravován návrh legislativní úpravy k zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání (podrobněji se těmto opatřením věnuje kapitola 3.5.4).

3.5 Kvalitní a inkluzivní vzdělávání, hodnocení a financování výzkumných institucí

Doporučení č. 5: Zajistit, aby akreditace, řízení a financování vysokého školství přispívaly k jeho zkvalitňování a k jeho větší orientaci na trh práce. Zrychlit vypracování a zavedení nové metodiky pro hodnocení výzkumu a pro přidělování finančních prostředků, aby se zvýšil podíl financování poskytovaného výzkumným institucím na základě výkonnosti. V základním vzdělávání zatraktivnit učitelské povolání, zavést komplexní hodnotící rámec a podpořit školy a žáky se slabšími výsledky. Zvýšit inkluzivnost vzdělávání, především podporou účasti sociálně znevýhodněných a romských dětí, a to zejména v předškolním vzdělávání.

3.5.1 Vysoké školství a relevance pro trh práce

ČR považuje otázku kvality vzdělání a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce za významnou politickou prioritu. Vláda v březnu 2015 schválila novelu zákona o vysokých školách, která obsahuje několik významných změn. Zejména (i) zavedení pravidel pro vnitřní systémy zajišťování a hodnocení vysokých škol (VŠ); (ii) zavedení dvou profilů bakalářských a magisterských studijních programů: profesních a akademických, s cílem vytvořit prostor pro větší podporu studijních programů orientovaných na potřeby trhu práce; (iii) možnost institucionální akreditace pro oblasti vzdělávání v případě vysokých škol se zavedeným a funkčním vnitřním systémem zajišťování kvality. V lednu 2015 byla připravena klíčová nařízení o standardech pro institucionální akreditaci, standardech pro akreditaci studijního programu a standardech pro akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.

Na tvorbu strategie rozvoje vysokého školství do roku 2030 je zaměřen Individuální projekt národní (IPn) KREDO, jehož hlavním cílem je provést srovnávací analýzu strategických

plánů rozvoje jednotlivých VŠ a na základě ní připravit podklady pro strategická rozhodování, např. v oblasti hodnocení institucí, financování a získávání prostředků z jiných zdrojů, lepší uplatnitelnosti absolventů dle potřeb regionů.

Obecně ČR vykazuje ve srovnání s ostatními zeměmi EU nízkou míru nezaměstnanosti a naopak vysokou zaměstnanost absolventů. Absolventi terciárního vzdělávání nevykazují na trhu práce prakticky žádné významnější problémy. Nezaměstnanost osob s terciárním vzděláním ve věku 20–34 let patří k nejnižším v EU. Vysokoškolští absolventi se jen málo potýkají s problémem „překvalifikovanosti“. Zároveň jsou na trhu stále velmi výrazně platově zvýhodněni oproti osobám se středním vzděláním. Za účelem vytvoření základů pro systém vyhodnocování a předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce byl na MPSV zřízen projekt Překvap. Projekt je zaměřen na vytvoření stálého systému předvídání vývoje na trhu práce a pravidelné zpracování projekcí kvalifikačních potřeb a sektorových studií v rámci tohoto systému. Systém bude obnášet zpracování metodiky pro pravidelný sběr dat a produkci prognostických výstupů. Informace o kvalifikačních potřebách trhu práce umožní přijímat taková rozhodnutí, která přispějí ke zvýšení zaměstnatelnosti, souladu potřeb trhu práce a nabízených kvalifikací a obecně řešení problémů, které jsou pro český trh práce charakteristické. V průběhu roku 2015 se předpokládají pilotní výstupy, které budou rozpracovány v navazujícím projektu systémového charakteru financovaného z OP Z.

3.5.2 Hodnocení a financování výzkumných institucí

Vláda pokračuje v postupném navyšování veřejných výdajů na výzkum, vývoj a inovace (VaVal) a současně se snaží stabilizovat institucionální podporu v intencích doporučení mezinárodního auditu. K tomu se podstatně mění i způsob přípravy návrhu pro vládu tak, aby se stabilizovaly výdaje jednotlivých rozpočtových kapitol na VaVal. Na základě doporučení mezinárodního auditu systému VaVal v ČR se připravuje nová metodika hodnocení výzkumných organizací (tzv. IPn Metodika). Velké pilotní ověření by mělo proběhnout v roce 2015. Hodnocení bude kombinací posouzení plnění účelu, ke kterému je daná organizace zřízena, a jejího výkonu v dané oblasti.

Nový systém hodnocení a financování výzkumných organizací bude zohledňovat rozličné postavení a různorodé role různých typů výzkumných organizací v národním výzkumném a inovačním systému ČR, evaluace na jejím základě bude probíhat formou informovaného mezinárodního peer-review a bude při ní kladen důraz na schopnost dosahovat mezinárodně konkurenceschopných výsledků a přenášet znalosti z výzkumného prostředí do praxe. Hodnocení se přitom již

nebude soustřeďovat výlučně na retrospektivní bibliometrickou evaluaci dosažených výsledků, ale bude zohledňovat i další aspekty provozu a řízení výzkumných organizací jako kvalitu jejich managementu, strategii dlouhodobě udržitelného rozvoje, zapojení do mezinárodních sítí a aktivit VaVal nebo schopnost získávat finanční prostředky ze zahraničních a soukromých zdrojů.

Vládou bude připravena i metodika interim a ex-post hodnocení výzkumných infrastruktur, jež naváže na již vypracovanou metodiku jejich ex-ante hodnocení. Metodika ex-ante hodnocení výzkumných infrastruktur postavená plně na principech informovaného mezinárodního peer-review byla roku 2014 implementována za účelem získání expertních podkladů pro rozhodnutí o financování tzv. velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace v letech 2016–2022 a aktualizace Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace. Systém ex-ante, interim a ex-post hodnocení výzkumných infrastruktur bude komplexním metodickým rámcem kontinuálního procesu evaluace a financování výzkumných infrastruktur ČR ve všech fázích jejich životního cyklu. Expertní práce na přípravě obou uvedených metodik budou dokončeny v průběhu roku 2015.

3.5.3 Komplexní systém hodnocení a podpory v základním vzdělávání

Cílem zavedení komplexního systému hodnocení je budování kultury hodnocení výsledků vzdělávání na všech úrovních vzdělávacího systému a strategický přístup k vedení a sdílení představy o kvalitě ve vzdělávání. Na národní úrovni se rozvíjí systém testování žáků. Po plošném ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků ZŠ proběhlo výběrové ověřování výsledků žáků 4. a 8. ročníků ZŠ a 2. ročníků středních odborných škol (SOŠ) a ve školním roce 2014/2015 bude provedeno výběrové ověřování výsledků žáků 9. ročníků a 3. ročníků SOŠ. Školám je zpřístupněn také modul pro školní testování, který mohou školy využít pro realizaci vlastního testování. Smyslem je poskytovat zpětnou vazbu o tom, do jaké míry žáci zvládají to, co by podle minimálních požadavků státu měli zvládat, v čem jsou slabší apod. Na základě toho dochází ve škole ke změnám vedoucím ke zvýšení kvality vzdělávání.

Testování žáků pro účely monitoringu výkonnosti vzdělávací soustavy provádí ČŠI prostřednictvím výběrových šetření na vybraném vzorku škol. Od školního roku 2013/2014 si mohou následně testy udělat všechny ostatní školy, které do vzorku zapojeny nebyly. Výsledky testování budou spolu s komentáři poskytovány jednotlivým žákům, ale i školám a učitelům. Následně jsou výsledky souhrnně v agregované a v anonymní podobě zveřejněny, což slouží jako podklad pro strategická rozhodnutí na úrovni vzdělávací politiky státu, tak

i k autoevaluaci a strategickým opatřením rozvoje kvality na úrovni škol.

V roce 2015 bude dokončen rámec pro komplexní hodnocení kvality, jehož součástí je definování kritérií kvalitní školy, která budou zveřejněna spolu s metodikou pro jejich používání. Kritéria budou stanovována na delší časové období, aby školy měly dostatek času na provedení změn. Podpora slabých škol bude postavena na podpoře ředitelů škol a týmů podílejících se na vedení škol v oblastech vedení procesů vzdělávání a učení, strategického vedení a řízení změny, vedení týmu, řízení organizace a osobního profesního rozvoje. Tyto oblasti a popis kompetencí jsou základem standardu ředitele, vytvořeném v roce 2015 v rámci IPn Kariérní systém.

Součástí komplexního systému hodnocení se stane i hodnocení kvality práce učitele. Je dokončován návrh kariérního systému pro učitele, který se opírá o kompetenční standard profese učitele, je provázán s průběžným formativním hodnocením, systémem atestací a navázán na pravidla odměňování pedagogických pracovníků. Probíhají přípravné legislativní práce umožňující uvedení kariérního systému do praxe. Profesní rozvoj vedení škol a pedagogických pracovníků je základem pro zlepšování kvality vzdělávání. Krokem k posílení postavení pedagogických pracovníků je vládní návrh novely zákona o pedagogických pracovnících z února 2015, jehož cílem je zavedení pravidla minimálního trvání pracovního poměru na dobu určitou v případě pedagogických pracovníků škol a školských zařízení. Pedagogičtí pracovníci budou v rámci OP VVV podpořeni zejména v dovednostech participativního vedení škol ke zlepšování vzdělávání a výchovy, v práci s individualitou žáka, v rozvoji potenciálu každého žáka a formativním hodnocením, nových pedagogických přístupech k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

3.5.4 Zvýšení inkluze vzdělávání

Pro vládu ČR je inkluze vzdělávání jednou z hlavních priorit, což bylo v roce 2014 potvrzeno i přijetím Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Jako implementační dokument Strategie v oblasti inkluze je připravován Akční plán inkluze vzdělávání 2016–2018, na který naváže obdobný dokument na období 2019–2020. Plán bude obsahovat konkrétní opatření pro dosažení jednoho z hlavních cílů vzdělávací politiky, kterým je snižování nerovností ve vzdělávání, zejména aktivity na podporu inkluze vzdělávání a řešení předčasných odchodů ze vzdělávání u ohrožených skupin.

V únoru 2015 byl Výboru ministrů Rady Evropy předložen revidovaný akční plán k výkonu rozsudku D. H. a ostatní proti

ČR z roku 2007 kvůli nepřímé diskriminaci několika romských žáků, který obsahuje přehled dosud realizovaných opatření k výkonu rozsudku a přehled opatření, která k výkonu rozsudku budou realizována. Výbor ministrů Rady Evropy na svém březnovém zasedání přivítal proinkluzivní kroky MŠMT, které byly přijaty v souvislosti s rozsudkem D. H. a ostatní proti ČR.

V roce 2015 byla schválena novela školského zákona, která legislativně ukotvuje princip individuální podpory každého žáka s potřebou podpůrných opatření poskytovaných školami a školskými zařízeními. Novela mimo jiné zpřístupní přípravné třídy ZŠ všem dětem, nejen dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí, a to od školního roku 2015/16. Jedná se o alternativní způsob předškolní přípravy určený především pro děti s odkladem povinné školní docházky kvůli jejich nedostatečné zralosti pro nástup k povinné školní docházce.

V současné době je připravován návrh legislativní úpravy k zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání tak, aby se do předškolního vzdělávání dostaly všechny děti, přičemž se zavedením do praxe se počítá od školního roku 2017/18. Povinný předškolní rok bude stejně jako nyní bezplatný a bude možné jej plnit podle možností a potřeb dětí – buď v MŠ zapsané ve školském rejstříku, v přípravném ročníku ZŠ, případně za určitých podmínek individuálně. S tím souvisí také potřeba navýšit v místech potřeby kapacity MŠ a ZŠ (viz kapitola 3.4.3).

V rámci OP VVV je plánováno vyhlášení výzvy na rok 2015 na podporu systémového projektu na vytváření strategií sociálního začleňování zaměřených na rozvoj vzdělávání, v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami, i podporu konkrétních opatření na podporu inkluze vzdělávání v obcích, které jsou již připraveny své strategie realizovat. V průběhu roku 2015 bude takto podpořeno minimálně 25 měst a obcí. Důraz bude kladen na rozvoj školních poradenských pracovišť, tj. zejména zajištění činnosti specialistů ve školách – asistentů pedagoga, školních psychologů, speciálních pedagogů, apod. Zvláštní pozornost bude věnována desegregaci ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí (mj. romských dětí) a zvyšování připravenosti MŠ a ZŠ hlavního vzdělávacího proudu k jejich vzdělávání.

V prosinci 2014 byl schválen Akční plán opatření ke vzdělávání romských dětí, žáků, studentů na období 2015–2017, v němž se promítá rovný přístup ke vzdělávání jako funkční koncept, který napomáhá všestrannému rozvoji všech žáků a studentů a akcentuje zvyšování kvalifikace všech obyvatel jako princip k posílení konkurenceschopnosti a růstu české ekonomiky i společnosti. V únoru 2015 vláda schválila Strategii romské integrace do roku 2020, která vytváří rámec pro opatření, která povedou do roku 2020 ke zvrácení negativních trendů ve vývoji situace značné části Romů v ČR.

3.6 Reforma regulovaných profesí a snížení energetické náročnosti

Doporučení č. 6: Zrychlit reformu regulovaných povolání a při tom se zaměřit na zrušení neodůvodněných a neúčinných požadavků. Zintenzivnit snahy o zvýšení energetické účinnosti v ekonomice.

3.6.1 Reforma regulovaných povolání

ČR se plně zapojila do procesu vzájemného hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním, který probíhá na základě sdělení EK ze dne 2. října 2013 a současně participuje na pilotním projektu ex ante hospodářských reforem zaměřeném na reformu regulovaných povolání. Byly zcela dokončeny 2 etapy tohoto procesu, v jejichž rámci byly podrobně zmapovány všechny podmínky pro výkon regulovaných profesí. U skupiny profesí vybraných EK byla již dokončena také 3. etapa procesu, a to přezkum přiměřenosti, kde bylo třeba, aby gestoři jednotlivých povolání řádně zdůvodnili regulaci ochranou veřejného zájmu a zhodnotili přiměřenost regulace a její nezbytnost. ČR dále provedla průzkum mezi zaměstnavateli a jednotlivými kontaktními místy v ČR i okolních státech, výsledky veřejných konzultací ukázaly obecně odmítavý postoj respondentů k zásadnímu snižování požadavků na výkon profesí. Rovněž nebyly identifikovány žádné problémy související s regulovanými profesemi při přeshraničním pohybu služeb, či s usazováním zahraničních osob.

V současné době není stanovena jednotná metodika, která by blíže upřesnila, co je samostatná profese a co je již pouze specializace, a sjednotila tak přístup jednotlivých členských zemí. Vysoký počet regulovaných profesí ČR v evropské databázi je výsledkem snahy ČR o naprostou transparentnost v této oblasti, kdy jsou zde uváděny dopodrobna veškeré existující regulované činnosti. Příkladem může být oblast jaderné energetiky, kde ČR deklaruje v databázi více než 30 profesí, kdežto jiné státy jen 1–2. Celková míra regulace je však v tomto sektoru pravděpodobně srovnatelná.

Úřad vlády na podzim zahájil analýzu regulovaných povolání jednak z pohledu ekonomických dopadů regulace a jednak v kontextu jednotlivých aspektů případné revize existující regulace, včetně dlouhodobého přístupu ČR k této problematice. Analýza ve svých předběžných závěrech uvádí, že vypovídající hodnota formálního počtu regulovaných profesí o celkové úrovni regulace profesí a na ni navazujících ekonomických dopadů je nízká a že plošné snižování počtu regulovaných profesí na základě tohoto indikátoru či na základě individuálního postupu po jednotlivých profesích je z právního hlediska koherentní přístup, ale nemusí vést k měřitelnému ekonomickému dopadu. V případě, že cílem

revize profesí je ekonomický dopad, nedostatky českého systému regulací profesí by tedy měly být konkretizovány, nebo by mělo být poukázáno na jasný komparativní mechanismus, ve kterém ČR vykazuje vysokou míru regulace (např. v nezávislém hodnocení OECD se v regulaci čtyř hlavních profesí pohybuje na průměru či těsně nad ním a nelze z něj vyvozovat excesivní míru regulace v porovnání s ostatními členskými státy). Právní a harmonizační cíle revize regulace profesí jsou současnými kroky ČR postupně naplňovány. Pro dosažení ekonomicky významných dopadů v oblasti je však nutné přistupovat k cílení na sektory, které vykazují nízkou míru konkurence či vysokou míru přírůžek a postupovat v širším kontextu vlivu regulace na konkurenci uvnitř těchto sektorů. Podobný postup ale nelze realizovat individuální revizí proporcionality v rámci všech regulovaných profesí. Podle studie by tedy právní a harmonizační argumentace v rámci hodnocení ČR měla být oddělena od aspektů vlivu regulace na konkurenci, velikost přírůžek v rámci sektorů a tedy nejviditelnějších zdrojů pozitivních ekonomických dopadů.

Přístup ČR k procesu vzájemného hodnocení je EK hodnocen velmi pozitivně, požadované informace jsou zasílány ve stanovených termínech a ve vysoké kvalitě. Bylo zkontrolováno, aktualizováno a doplněno více než 7000 údajů, čímž došlo ke zvýšení transparentnosti a funkčnosti v této oblasti. Prioritní pro letošní a následující rok bude dokončení přezkumu přiměřenosti u všech regulovaných profesí a vypracování akčních plánů, které budou obsahovat případné návrhy opatření na odstranění neopodstatněných požadavků na výkon regulovaných profesí, zejména s ohledem na možnost nahrazení zákonné regulace dobrovolnou certifikací v rámci Národní soustavy kvalifikací.

3.6.2 Zvyšování energetické účinnosti

Zvyšování energetické účinnosti a úspory energie jsou společným jmenovatelem všech tří pilířů energetické politiky ČR, tedy bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti. Důraz na zvyšování energetické účinnosti vychází z klesající dostupnosti vlastních disponibilních primárních zdrojů a přetrvávající průmyslovou orientací hospodářství. ČR si je vědoma, že musí zachovat nebo urychlit trend poklesu energetické náročnosti tvorby HDP a usilovat o to, aby po roce 2020 byla energetická náročnost tvorby HDP v jednotlivých oborech na úrovni srovnatelných ekonomik v rámci EU.

Za tímto účelem byla připravena novela energetického zákona, zákona o hospodaření energií a zákona o podporovaných zdrojích energie, kterými se implementuje směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU a které se nacházejí v legislativním procesu. Dalším dokumentem, jenž byl zpracován v roce 2014, je Strategie renovace budov², která je analýzou potenciálu úspor a možností renovace budov.

Jako hlavní opatření byl v roce 2014 spuštěn národní program Nová zelená úsporám (nástupce programu Nová zelená úsporám 2013). Příjem žádostí v rámci výzvy k realizaci energeticky úsporných opatření v rodinných domech byl zahájen 1. dubna 2014. Za 9 měsíců bylo přijato 6110 žádostí téměř za 1,4 mld. Kč. Dne 1. dubna 2015 byla vyhlášena 1. výzva pro bytové domy na území hl. m. Prahy s alokací 500 mil. Kč a 2. výzva pro rodinné domy na celém území ČR s alokací 600 mil. Kč. Snižování energetické náročnosti je také součástí komplexní renovace bytových domů v rámci národního programu PANEL 2013+. Opatření má významné multiplikační efekty pro sektor stavebnictví s kladným dopadem na státní rozpočet. V roce 2014 bylo v rámci projektu uzavřeno 181 smluv, na které poskytl Státní fond rozvoje bydlení úvěry ve výši 631,8 mil. Kč. Pro rok 2015 se počítá s finančními prostředky ve výši 600 mil. Kč.

V rámci nového programového období 2014–2020 je plánováno pro účely snižování energetické náročnosti využívat čtyři operační programy – OP ŽP, OP PIK, IROP a OP PPR. Kromě operačních programů se na plnění závazku ČR uspořit do roku 2020 47,78 PJ (13,27 TWh) na konečné spotřebě energie podílí státní program EFEKT, který je vyhlašován každoročně.

ČR bude v rámci veřejné podpory kromě klasicky poskytovaných dotací podporovat především využívání finančních nástrojů. Za tímto účelem byl zpracován materiál Finanční nástroje jako forma zajištění financování projektů v programovacím období 2014–2020.

Mezi jednotlivými programy došlo ke zlepšení koordinace. Zástupci všech dotčených resortů jsou zastoupeni v pracovních skupinách pro přípravu jednotlivých programů. Národní programy, které doplňují programy ze strukturálních fondů, jsou designovány tak, aby je doplňovaly.

3.7 Kvalitní státní správa, boj proti korupci, administrace fondů EU, zadávání veřejných zakázek

Doporučení č. 7: V roce 2014 přijmout a provést zákon o státní službě, jenž zajistí stabilní, efektivní a profesionální státní správu. Zrychlit a značně posílit boj proti korupci provedením zbývajících legislativních opatření stanovených v protikorupční strategii na roky 2013–2014 a vypracováním plánů na další období. Dále zlepšit správu finančních prostředků EU, a sice zjednodušením prováděcích struktur, zvýšením kapacity a lepším řešením střetů zájmů. Zvýšit transparentnost při zadávání veřejných zakázek a zlepšit realizaci veřejných nabídkových řízení zajištěním odpovídajících pokynů a odpovídajícího dohledu.

3.7.1 Provedení zákona o státní službě

ČR si je vědoma důležitosti efektivní veřejné správy a jejího zásadního vlivu na fungování státu. Přijetí zákona o státní službě představovalo v roce 2014 jednu z hlavních vládních priorit.

K přijetí právní úpravy postavení zaměstnanců státní správy a zajištění její účinné implementace, popř. k přijetí dalších souvisejících právních norem, které vytvoří příznivější regulační podmínky ve státní správě se ČR zavázala v Dohodě o partnerství pro programové období 2014–2020 (DoP). ČR se zároveň zavázala do zákona o státní službě včlenit některé klíčové prvky: (i) stanovení zásad a základních hodnot státní služby; (ii) jasná definice hranic vzájemného působení mezi politickou a úřednickou úrovní; (iii) rozvoj systému nábory zaměstnanců založeného na transparentním testování předpokladů pro výkon státní služby, zlepšení odbornosti ve-

² Strategie renovace budov byla vytvořena podle požadavku čl. 4 směrnice 2012/27/EU, o energetické účinnosti, která je přílohou Národního akčního plánu energetické účinnosti ČR.

řejné správy; (iv) spravedlivý systém odměňování s transparentně stanovenou výkonovou složkou platu; (v) působnost zákona má zahrnout všechny subjekty vykonávající státní správu a jejich zaměstnance (případně s řádně odůvodněnými výjimkami).

Zákon o státní službě vstoupil plně v účinnost k 1. lednu 2015. Jeho implementace probíhá v souladu s Harmonogramem prací pro zabezpečení legislativního procesu prováděcích právních předpisů k zákonu o státní službě, jehož aktualizaci vláda schválila dne 28. ledna 2015 a který obsahuje přehled stavu implementace jednotlivých prováděcích předpisů. V únoru 2015 byl jmenován do funkce náměstek ministra vnitra pro státní službu a aktuálně probíhá výběr státních tajemníků pro jednotlivá ministerstva a další opatření v souladu s harmonogramem prací. ČR se s ohledem na DoP a v návaznosti na jednání s EK zavázala k tomu, že k 1. červenci 2015 zavede klíčové prvky zákona o státní službě.

3.7.2 Posílení boje proti korupci

Boj s korupcí patří mezi priority současné vlády, která deklaruje své politické rozhodnutí uskutečňovat realistická a cílená protikorupční opatření. Vzhledem k období politické nestability především v druhé polovině roku 2013 a nástupu nové koaliční vlády v lednu 2014 se v průběhu roku ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 podařilo uskutečnit pouze několik dílčích opatření (celkově bylo splněno zhruba 48 ze 78 úkolů). Za nejvýznamnější krok realizovaný v tomto období lze považovat přijetí zákona o státní službě.

Provedení klíčových legislativních opatření obsažených v protikorupční strategii přijaté na roky 2013 a 2014 bylo odloženo, nicméně zmíněné legislativní úkoly byly následně zahrnuty do Akčního plánu boje s korupcí na rok 2015. Akční plán obsahuje soubor legislativních a nelegislativních opatření. Podrobný časový harmonogram plnění úkolů je stanoven v Plánu legislativních prací vlády na rok 2015 a v plánech nelegislativních úkolů vlády na toto období. Významnou roli má zejména s ohledem na zhodnocení korupčních rizik v připravované legislativě činnost Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí coby poradního orgánu vlády. Mezi legislativní úkoly se řadí zejména novela zákona o střetu zájmů, která vytvoří podmínky pro účinnější prevenci střetu zájmů a zavede elektronické vyplňování a zveřejňování majetkových příznání veřejných funkcionářů; zákon o centrálním elektronickém registru všech smluv uzavřených veřejnou správou na určený minimální finanční limit; nový zákon, jenž nahradí zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon; novou právní úpravu činnosti státního zastupitelství, která se zaměří především na zajištění jeho nezávislosti na politických vlivech; legislativní řešení prokazování původu majetku, které napomůže

odhalování nepříznaných nebo zatajených příjmů poplatníků daní z příjmů; rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu; přijetí nového zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě; legislativní nastavení jasných pravidel financování politických stran a hnutí včetně stanovení limitu pro dary od fyzických i právnických osob.

V prosinci 2014 byla společně s Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015 schválena Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017. Koncepce vychází z analytické části předchozí protikorupční strategie, stejně jako z jí stanovených priorit. Dokument nově definuje čtyři základní priority vládní politiky boje s korupcí na následující tříleté období, popisuje její institucionální rámec a specifikuje její dva hlavní nástroje - zhodnocení korupčních rizik (CIA, Corruption Impact Assessment) a akční plány. Pozornost je věnována především prevenci korupce v oblasti veřejné správy s důrazem na složky státní správy, přičemž prioritními oblastmi jsou: výkonná a nezávislá exekutiva, transparentnost a otevřený přístup k informacím, hospodárné nakládání s majetkem státu, rozvoj občanské společnosti.

3.7.3 Zlepšení správy finančních prostředků EU

Příprava implementačního prostředí pro využití prostředků EU v programovém období 2014–2020 vychází z potřeby výrazného zjednodušení a zefektivnění správy těchto prostředků. Vláda ČR přijala soubor metodických dokumentů (závazných pokynů a nezávazných doporučení), které představují harmonizovaný základ pravidel a administrativních postupů pro všechny subjekty implementace. Stanovení jednotných pravidel v klíčových oblastech implementace přispěje k jasnějšímu a přehlednějšímu nastavení pravidel pro příjemce podpory z rozpočtu EU. Závazná pravidla pro poskytovatele podpory se totiž promítnou do pravidel pro žadatele a příjemce prostřednictvím tzv. řídicí dokumentace programů. Dne 26. března 2015 byla s účinností od 1. června 2015 přijata zastřešující Metodika řízení programů. K dokončení jednotného metodického prostředí zbývá vydání Metodiky certifikace, které je možno očekávat v první polovině roku 2015.

Cílem jednotného monitorovacího systému je zjednodušení administrace projektů a programů prostřednictvím její elektronizace. Monitorovací systém přispěje k celkovému zrychlení a zefektivnění komunikace mezi nositelem projektu a řídicím orgánem programu a ostatními subjekty zapojenými do správy finančních prostředků EU. Monitorovací systém bude rovněž nástrojem zesílené koordinace programů a umožní mimo jiné lépe plánovat finanční řízení programu, průběžně sledovat a vyhodnocovat plnění nastavených finančních a věcných cílů, dodržování stanovených predikcí či administrativních lhůt.

3.7.4 Zadávání veřejných zakázek

Dne 6. března 2015 nabyla účinnosti tzv. technická novela zákona o veřejných zakázkách. Jejím předmětem je zejména odstranění nedostatků účinného znění zákona a reflexe znění nových evropských směrnic. Novela přináší efektivnější postup v zadávacím řízení, snížení administrativních, časových a finančních nákladů a zrychlení přezkumného řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Rozšiřuje také hodnotící kritéria pro přidělení veřejné zakázky o možnost hodnotit organizaci, kvalifikaci a zkušenosti pracovníků podílejících se na plnění veřejné zakázky, čímž bude potlačena tendence výběru dodavatele pouze na základě nejnižší nabídkové ceny. Do hodnocení je umožněno zahrnout také aspekty vyjadřující společenskou odpovědnost zadavatele. Přínosem je taktéž zrušení povinnosti rušit zadávací řízení v případech, kdy zadavatel obdrží pouze jednu nabídku. Platnost novely je odhadována přibližně na jeden rok vzhledem ke skutečnosti, že se počítá s přijetím zcela nového zákona o veřejných zakázkách (ZVZ).

Nový ZVZ, jehož účinnost se předpokládá k 1. lednu 2016, bude mj. plně reflektovat přijetí „balíčku“ nových zadávacích směrnic. Cílem nového zákona je zavedení zásady přiměřenosti k předmětu veřejné zakázky a předpokládané hodnotě, možnost hodnocení týmu dodavatele, možnost vyloučení dodavatele z důvodu profesního pochybení, povinná elektronizace u vybraných aspektů, in-house zadávání (80 % činnosti ve prospěch veřejného zadavatele) či pouhé jednostupňové řízení před ÚOHS u zjednodušených podlimitních řízení.

Veškeré smlouvy v hodnotě nad 500 000 Kč jsou v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách povinně zveřejňovány na profilu zadavatele pod sankcí až 20 mil. Kč, přičemž některé

centrální úřady přistoupily dobrovolně také ke zveřejňování smluv nad 50 000 Kč. Na tuto praxi je v rámci státní správy ČR silně apelováno. Před druhým čtením v Poslanecké sněmovně se nachází zákon o registru smluv, který by měl do budoucna oblast centralizovaného zveřejňování smluv ošetřit systémově.

S účinností od 1. listopadu 2014 došlo k aktualizaci Metodiky k vyhlášce o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele. Základní data o veřejných zakázkách jak ve Věstníku veřejných zakázek, tak na profilech zadavatele mají podobu strukturovaných dat, a umožňují tak případným zájemcům poměrně snadno automatizovaně získávat informace o veřejných zakázkách pro účely dalšího zpracování popř. kontroly.

Byla zřízena interní databáze vyřizovaných případů, která obsahuje všechny žádosti o výklad právních předpisů k zadávání veřejných zakázek doručené od subjektů implementačních struktur operačních programů. Shromážděná data jsou podkladem pro aktualizaci legislativy, metodických dokumentů nebo plánování vzdělávacích aktivit. ČR upraví databázi tak, aby prostřednictvím informačního portálu pro veřejnost „Info-fórum“ na Portálu o veřejných zakázkách a koncesích mohly být jednodušeji uveřejňovány obecné závěry týkající dobré a špatné praxe na základě klíčových slov.

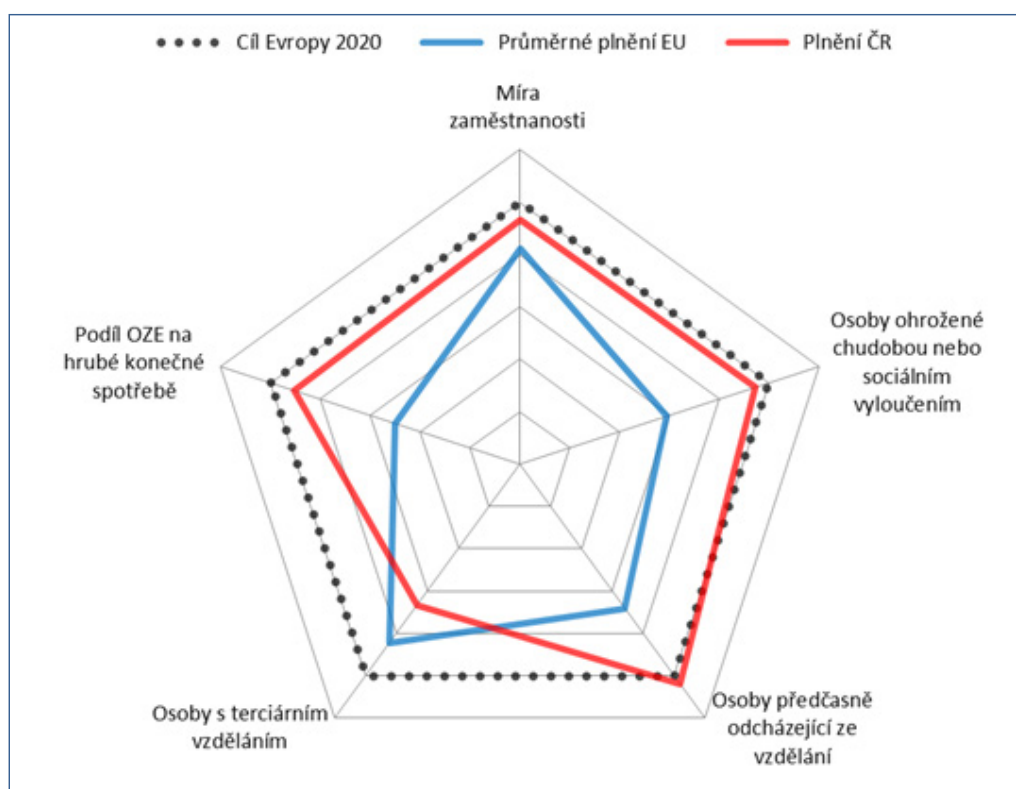
S účinností k 14. dubnu 2014 byla ustavena Pracovní skupina veřejné zakázky za účelem koordinace a projednávání společného průběžného zajišťování plnění obecné předběžné podmínky EK a dále k plnění dalších úkolů spojených s plněním předběžných podmínek EK v oblasti zadávání veřejných zakázek. V roce 2014 bylo zorganizováno několik konferencí, seminářů, školení či workshopů v oblasti veřejných zakázek, včetně sdílení „best practices“ s odborníky z jiných států.

4. Pokrok v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020

Dle údajů Eurostatu za rok 2013 si ČR vede relativně dobře v dosahování vybraných vytyčených cílů v porovnání s průměrem EU. ČR již dosáhla svého národního cíle u podílu osob předčasně odcházejících ze vzdělávání, když za rok 2013 dosáhla u tohoto ukazatele hodnoty 5,4 % (národní cíl stanoven na 5,5 % HDP). U indikátoru osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením si ČR letos vytyčila nový národní cíl (snížení o 100 tisíc osob oproti roku 2008 v porovnání), ne-

boť k naplnění dosavadního cíle snížení počtu ohrožených osob o 30 tisíc osob již v roce 2013 došlo. Blíže ke splnění národního cíle než průměr EU ke svému cíli je ČR i v oblasti celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let a podílu OZE na hrubé konečné spotřebě. Naopak u podílu osob ve věku 30–34 let s terciárním vzděláváním je mezera ČR v dosažení národního cíle větší než mezera průměru EU v dosažení evropského cíle.

Graf 2: Vzdálenost ke splnění národního cíle a porovnání s průměrem EU

Zdroj: Eurostat

Tabulka 2: Přehled plnění kvantitativních cílů

Oblast	Národní cíl	Referenční hodnota (referenční rok)	Aktuální stav plnění (k jakému období)
Zaměstnanost	Zvýšení celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let na 75 %	70,4 % (2010)	73,9 % (3Q/2014)
	Zvýšení míry zaměstnanosti žen (20–64 let) na 65 %	61 % (2010)	64,7 % (3Q/2014)
	Zvýšení míry zaměstnanosti starších osob (55–64 let) na 55 %	46,5 % (2010)	54,7 % (3Q/2014)
	Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15–24 let) o třetinu proti roku 2010	18,4 % (2010)	16,3 % (3Q/2014)
	Snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0–2) o čtvrtinu proti roku 2010	25 % (2010)	21,2 % (3Q/2014)
Chudoba a sociální vyloučení	Snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 100 000 osob oproti roku 2008	1566 tis. (2008)	1508 tis. (2013)
Vzdělávání	Snížení počtu osob předčasně odcházejících ze vzdělávání na 5,5 %	4,9 % (2010)	5,4 % (2013)
	Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 32 % podílu obyvatelstva s terciárním vzděláním	20,4 % (2010)	26,7 % (2013)
Výzkum, vývoj a inovace	Dosáhnout úrovně veřejných výdajů na vědu, výzkum, vývoj a inovace v ČR ve výši 1 % HDP	0,62 % (2010)	0,64 % (2014)
Klimaticko-energetická politika ¹	Snížení emisí skleníkových plynů - maximální přípustný nárůst emisí mimo systém EU ETS 9 %	+1,3 % (2005)	- 0,9 % (2012)
	Zvýšení podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie (13 %) a podíl obnovitelných zdrojů v dopravě (10 %)	6 % (2005) a 0,1 % (2005)	11,22 % (2012) a 5,6 % (2012)
	Zvyšování energetické účinnosti - úspora 47,78 PJ (13,27 TWh) na konečné spotřebě energie	- (2014)	V současné době nelze kvantifikovat

Zdroj: Eurostat, ČSÚ, MPO, RVVI

4.1 Zaměstnanost

V průběhu roku 2014 došlo k pokroku v plnění všech sledovaných národních cílů politiky zaměstnanosti. Pozitivně se na trhu práce odráží zejména pozvolné hospodářské oživení garantující postupný nárůst počtu pracovních míst a rovněž státní intervence v oblasti zaměstnanosti. Pozitivně lze hodnotit zejména zvýšení realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, ale i efektivnější spolupráci ÚP ČR s aktéry trhu práce, zejména zaměstnavateli. To se odráží i na velmi dobrém plnění cílů v oblasti zaměstnanosti. Ze systémových opatření se v praxi začíná velmi pozitivně projevovat uplatňování opatření strategického materiálu Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce.

V případě růstu zaměstnanosti starších osob se výrazně projevuje posouvání hranice věku odchodu do důchodu, což lze

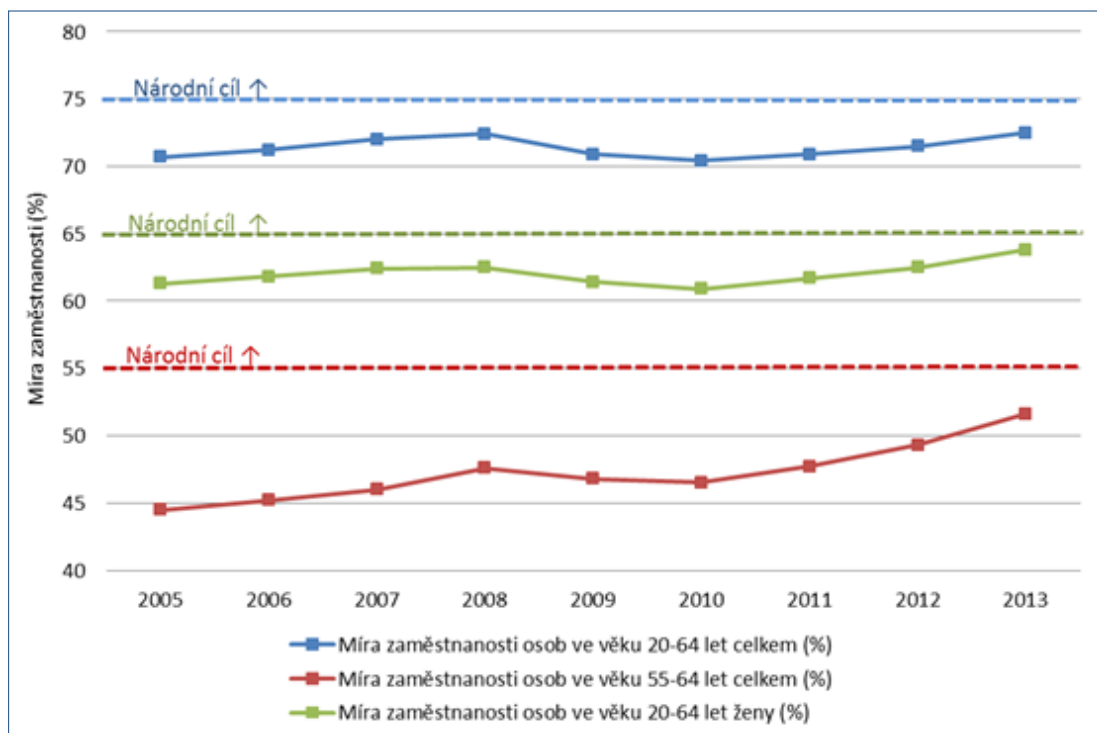
dovodit z dynamicky vzrůstající míry ekonomické aktivity ve věkové skupině 55 až 64 let.

Přestože národní cíl politiky zaměstnanosti v oblasti zaměstnanosti žen se daří plnit relativně dobře (ve 4Q/2014 byla míra zaměstnanosti žen ve věkové skupině 20 až 64 let 0,3 p.b. pod cílovou hodnotou pro rok 2020), potýkají se ženy na trhu práce nadále s problémy zejména v otázce odměňování, budování kariéry a souladu rodinného a pracovního života, zejména po skončení mateřské či rodičovské dovolené. Zvyšování míry zaměstnanosti žen je tak dáno zejména prodlužováním věku odchodu do důchodu a tedy dlouhodobějším setrváním žen na trhu práce ve vyšších věkových skupinách (55+).

Díky příznivější situaci na trhu práce a úspěšným projektům na podporu získání pracovní praxe se podařilo výrazně snížit míru nezaměstnanosti mládeže, která v roce 2014 činila 15,9 %, tj. o 3 p.b. méně než v roce 2013 (18,9 %). Oživení trhu práce se pozitivně odrazilo rovněž v míře nezaměstnanosti osob s nízkou

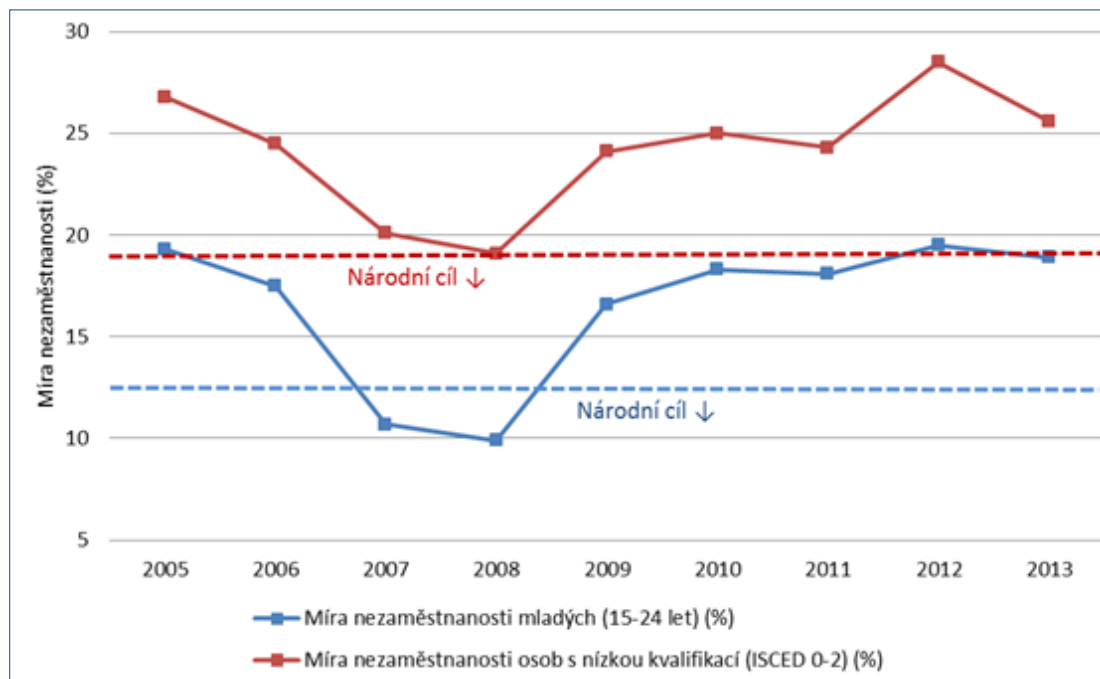
³ Cíle klimaticko-energetického rámce vyplývají z evropské legislativy. Snížení emise skleníkových plynů a zvyšování energetické účinnosti jsou určeny směrnicí č. 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a směrnicí č. 2012/27/EU o energetické účinnosti. Cíl snížení emise skleníkových plynů mimo systém EU ETS je určen rozhodnutím č. 406/2009/ES o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020.

Graf 3: Plnění národních cílů v oblasti zaměstnanosti

Zdroj: Eurostat

Graf 4: Plnění národních cílů v oblasti nezaměstnanosti

Zdroj: Eurostat

kvalifikací. Nicméně výrazná dynamika změny postavení této skupiny osob na trhu práce je dána jak její nízkou početností, tak rovněž relativně rychlou reakcí zaměstnavatelů při vytváření pracovních pozic, ve kterých se tyto osoby uplatňují. Tato reakce je však obousměrná a nekvalifikovaná pracovní síla je velice náchylná na jakýkoliv negativní vývoj ekonomiky.

4.2 Chudoba a sociální vyloučení

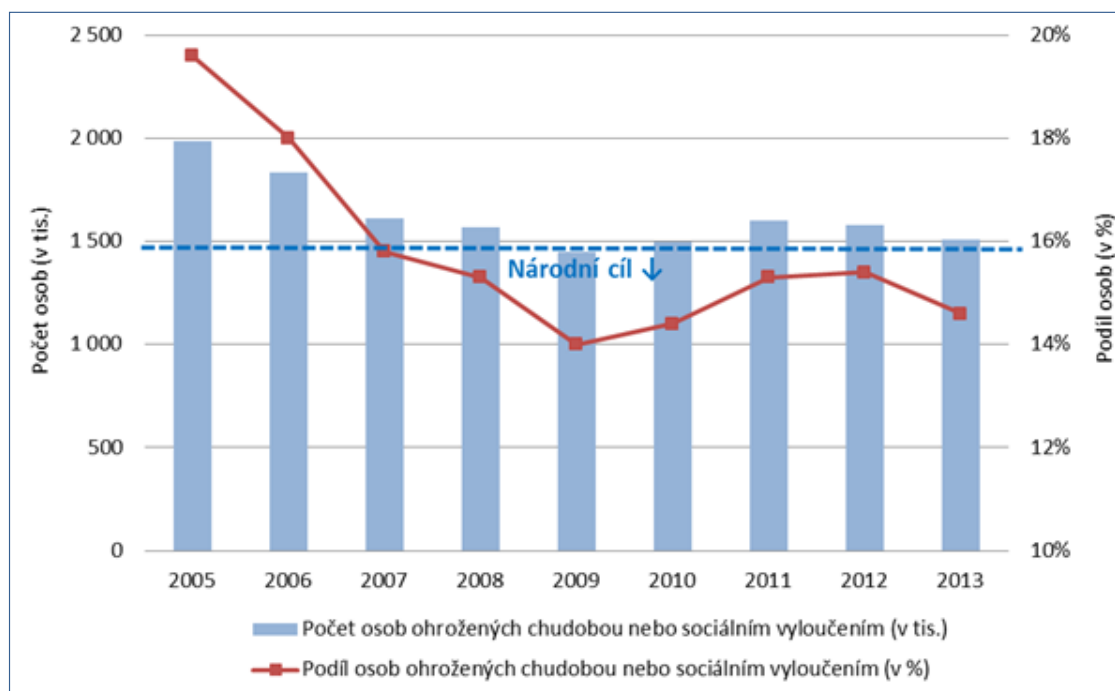
Z hlediska míry ohrožení chudobou a sociálním vyloučením došlo podle posledních srovnatelných údajů Eurostatu v roce 2013 oproti roku 2008 k jejímu snížení o 0,7 p.b. na 14,6 %, tedy na 1 508 tisíc osob. V rámci tohoto komplexního ukazatele si stojí ČR velmi dobře, podíl ohrožených osob je v ČR nejnižší ze všech zemí EU, dle odhadu Eurostatu průměr EU-28 činil 24,5 %.

Míra ohrožení příjmovou chudobou se mezi roky 2012 a 2013 snížila z 9,6 % na 8,6 %. Příjmovou chudobou bylo

v roce 2013 v ČR ohroženo 886 tisíc osob (o 104 tisíc osob méně než v roce 2012). V tomto ukazateli ČR dlouhodobě dosahuje nejlepších výsledků z celé EU (průměr EU-28 v roce 2013 je dle odhadu Eurostatu 16,7 %). Naopak míra materiální deprivace v celé populaci zůstala podle výsledků v roce 2013 zhruba na stejné úrovni jako v roce 2012, a to na úrovni 6,6 %. Pokles míry ohrožení chudobou a zachování úrovně materiální deprivace tedy celkově vedly k poklesu ukazatele míry ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením.

Dosavadní národní cíl snížení počtu osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením o 30 000 osob (oproti roku 2008) ČR plní (mezi lety 2008–2013 došlo ke snížení počtu ohrožených osob o 58 000 osob). V souvislosti s pozitivním vývojem v oblasti chudoby a sociálního vyloučení si tedy ČR stanovuje **nový, ambicióznější cíl snížit počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením do roku 2020 o 100 000 osob (oproti roku 2008)**.

Graf 5: Obyvatelstvo ČR ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením

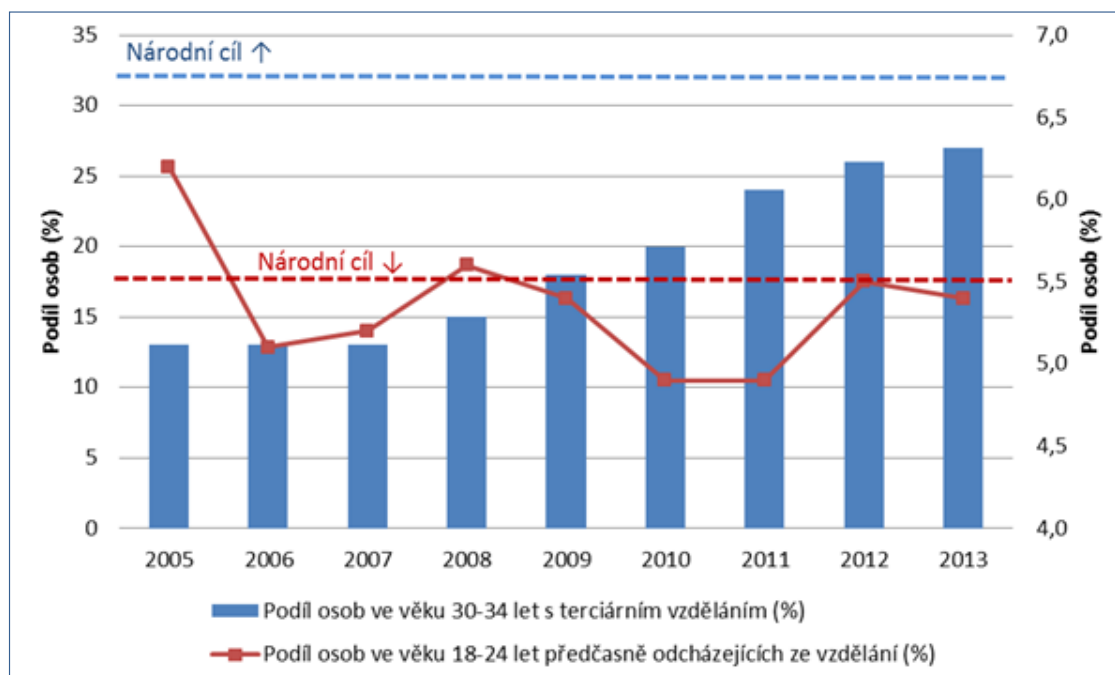
Zdroj: Eurostat

4.3 Vzdělávání

ČR je dlouhodobě jednou ze zemí s nejmenším podílem předčasných ukončení školní docházky v EU. Dle údajů Eurostatu šlo v roce 2013 o 5,4 %. Je však vyšší pro konkrétní marginalizované skupiny.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob roste rychlým tempem již několik let v řadě. Přestože se dá, s ohledem na vývoj počtu studentů na českých vysokých školách, očekávat postupné zpomalování tohoto trendu, dosažení stanoveného cíle není ohroženo. ČR úrovně 32 % dosáhla v roce 2013 v nižší věkové kategorii 25 až 29 let. Co se týče věkové ka-

Graf 6: Podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělání a osob s terciárním vzděláním

Zdroj: Eurostat, ČSÚ (výběrové šetření pracovních sil)

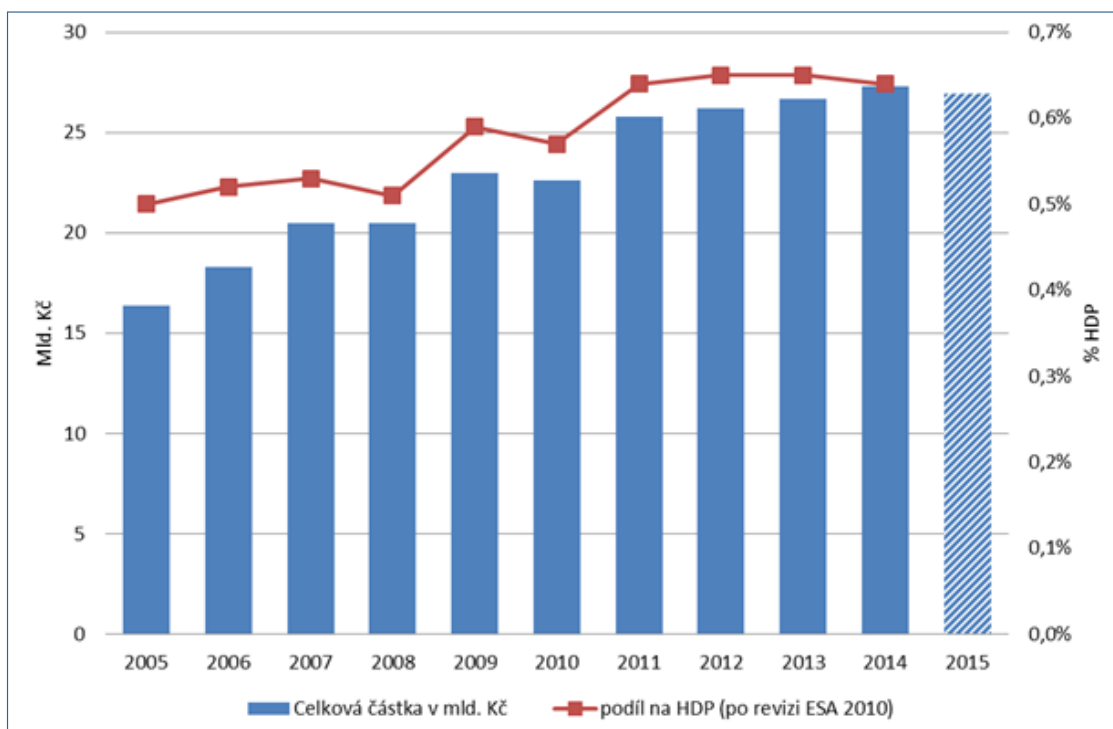
tegorie 30 až 34 let, dosahoval podíl obyvatel s terciárním vzděláním v roce 2013 v ČR 26,7 %.

4.4 Výzkum, vývoj a inovace

Od roku 2010 se roční výdaje státního rozpočtu zvýšily o 4 mld. Kč a graf č. 7 ukazuje na trvalý mírný růst. Jde o plněné opatření aktualizované Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací č. 1, které má být splněno v roce 2020. Totéž platí

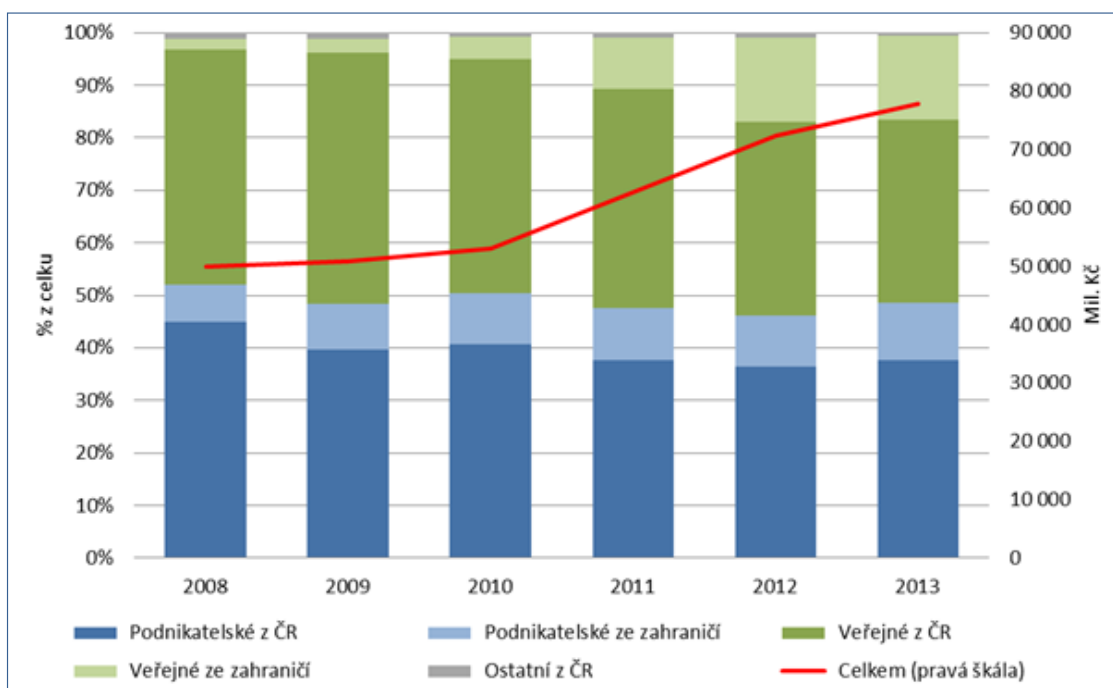
i o podílu státních výdajů na VaVal na HDP. Důležitý je růst celkových výdajů na VaVal v ČR, který je výrazný zejména v posledních letech díky zvýšeným výdajům soukromého sektoru a rostoucímu využívání zahraničních finančních zdrojů. Pro rok 2015 je uveden pouze plánovaný výdaj státního rozpočtu podle zákona o státním rozpočtu, údaje za rok 2007 až 2014 představují skutečné čerpání státních výdajů. Nepřímá podpora průmyslového výzkumu dosáhla podle údajů ČSÚ v roce 2012 téměř 2 mld. Kč a výše odečitatelné položky přesáhla 10 mld. Kč.

Graf 7: Výdaje státního rozpočtu na VaVal

Zdroj: ČSÚ (rok 2005 až 2013), RVVI (rok 2014 a 2015)

Graf 8: Poměr zdrojů na VaV podle sektorů a celkový objem

Zdroj: ČSÚ

4.5 Klimaticko-energetická politika

V oblasti redukce emisí skleníkových plynů ČR naplňuje cíle strategie Evropa 2020 (tj. 20-20-20). Na základě projekcí se předpokládá, že ČR své závazky do roku 2020 splní již na základě efektivní implementace stávajících opatření, bez nutnosti přijímat opatření nová. Očekávaný přebytek emisních povolenek v rámci plnění cíle mimo EU ETS (systém obchodování emisních jednotek, Emissions Trading System) může být v případě prodeje zdrojem dodatečných příjmů. Pro emise skleníkových plynů, které nespádají do systému EU ETS, je maximální přípustný nárůst do konce roku 2020 pro ČR stanoven na 9 % v porovnání s rokem 2005.

Z pohledu snižování emisí skleníkových plynů do roku 2040 je stěžejní aktualizace Státní energetické koncepce.

ČR přispívá k naplňování schváleného cíle EU především prostřednictvím trhu s emisními povolenkami EU ETS, kde platí celounijní cíl snížení emisí o 21 % oproti referenčnímu roku 2005. V roce 2013 pokles emisí zařízení v EU ETS pokračoval nižším tempem než v roce 2012 a činil 2,3 % (1,6 Mt CO₂). V období 2005–2013 emise zařízení v EU ETS poklesly o 18 %.

Ze směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů vyplývá pro EU jako celek v roce 2020 cíl 20% podílu energie z OZE a cíl 10% podílu energie z OZE v dopravě. Pro ČR byl EK stanoven minimálně 13% podíl energie z OZE na hrubé konečné spotřebě energie a minimálně 10% podíl OZE v dopravě. V roce 2012 tvořil podíl OZE při výrobě elektřiny 11,64 % (oproti dílčímu cíli

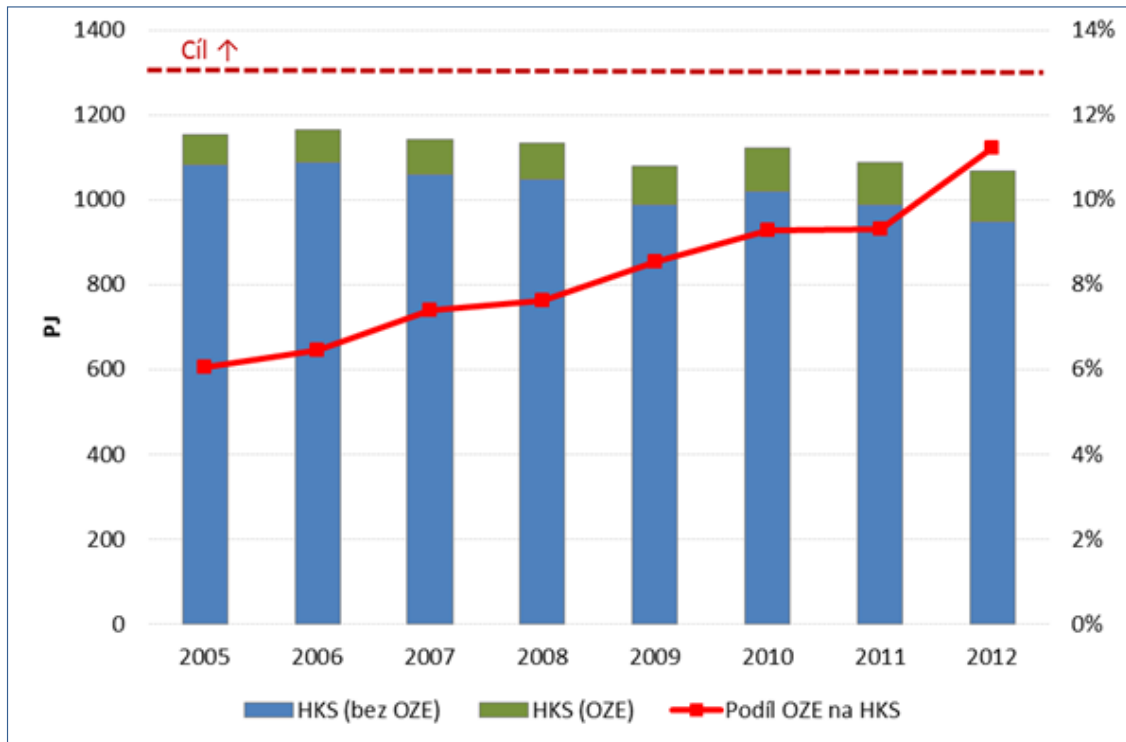
v dokumentu Národní akční plán pro OZE (NAP pro OZE) na úrovni 11,5 %). Podíl OZE v sektoru dopravy odpovídal v roce 2012 úrovni 5,59 % (oproti dílčímu cíli 5,2 %). Podíl OZE na vytápění a chlazení odpovídal v roce 2012 hodnotě 13,64 % (ve srovnání s 12,2 %). Dílčí cíl stanovený v dokumentu NAP pro OZE pro rok 2012 na úrovni 10,5 % je možné označit za splněný – podle statistiky bylo dosaženo celkového podílu 11,22 %.

Stanovení cíle v oblasti energetické účinnosti pro rok 2020 včetně opatření pro jeho dosažení je obsaženo v Národním akčním plánu energetické účinnosti (NAPEE), který ČR v roce 2014 přijala. ČR si stanovila, že v období 2014–2020 uspoří 47,78 PJ (13,27 TWh) na konečné spotřebě energie. Pro zajištění financování dosažení tohoto cíle počítá s využitím jak evropských fondů, tak národních programů. Ačkoli je ČR proti rozmělnění stávajících cílů strategie Evropa 2020, v rámci jejího střednědobého vyhodnocení podporuje myšlenku na monitoring indikátoru RMC (Raw Material Consumption) a obecnou snahu následování trajektorie pozitivního vývoje směrem k účinnému využívání zdrojů.

ČR také v souladu s Dopravní politikou ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050 dlouhodobě podporuje energeticky efektivnější druhy dopravy, zvyšování podílů alternativních paliv a infrastrukturu pro alternativní paliva. Problematika využití alternativních paliv pro silniční dopravu bude řešena v souladu se SEK v Národním akčním plánu čisté mobility. Opatření z těchto koncepčních dokumentů by v dlouhodobém horizontu měla vést k postupnému snížení energetické náročnosti v dopravě, ke snižování závislosti dopravního sektoru na ropných produktech, nárůstu energetické efektivity a snížení emisí CO₂.

⁴ Poslední oficiální dostupná data existují pro rok 2012.

Graf 9: Vývoj podílu OZE na hrubé konečné spotřebě (HKS)

Zdroj: MPO

5. Reformní opatření vlády nad rámec doporučení Rady

5.1 Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí

Strategický rámec rozvoje veřejné správy

V oblasti veřejné správy došlo v roce 2014 k přijetí několika strategických dokumentů, které určily směr rozvoje veřejné správy v příštích letech. V srpnu 2014 vláda schválila Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014–2020 (zahrnující oblast eGovernmentu ve veřejné správě) a v lednu 2015 pak jeho implementační plány. Jedná se o koncepční dokument navazující na Strategii Smart Administration pro období 2007–2015 a stanovující směr rozvoje veřejné správy v ČR do roku 2020. Cílem je zjednodušení struktury a zvýšení skladebnosti územního členění veřejné správy, větší transparentnost financování veřejné správy, zavedení procesního modelování agend a zavádění metod kvality, vytvoření metody a systému monitorování a hodnocení výkonu veřejné správy z hlediska její efektivity, hospodárnosti, úspornosti, účelnosti a přiměřenosti, zvýšení dostupnosti veřejné správy prostřednictvím eGovernmentu, profesionalizace a rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě.

Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zavedení evidence vybraných přestupků

Cílem zákona je sjednotit podmínky odpovědnosti za přestupky fyzických osob a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob a tím odstranit nedostatky současné právní úpravy správněprávní odpovědnosti, upravit procesní standardy odpovídající vývoji našeho právního řádu a zefektivnit řízení o přestupku. Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich byl dne 4. března 2015 předložen k projednání a schválení Legislativní radě vlády. V Poslanecké sněmovně se nyní nachází návrh zákona zavádějící centrální evidenci vybraných přestupků, jehož cílem je přísnější postih opakovaně páchaných přestupků, které budou předmětem evidence, a efektivnější ověřování přestupkové spolehlivosti vyžadované některými zvláštními zákony.

Projekt e-Sbírka a e-Legislativa

Po přerušení realizace projektu e-Sbírka a e-Legislativa bude jeho realizace pokračovat v programovém období

2014–2020. Cílem projektu e-Sbírka a e-Legislativa je vytvořit moderní podobu přístupu k právu a moderní tvorbu práva prostřednictvím informačního systému e-Sbírka a e-Legislativa, který bude obsahovat právně závaznou elektronickou podobu právního předpisu a právní závaznost jeho úplných znění. Projekt by měl také umožnit snazší orientaci v právním řádu, snížit administrativní náročnost tvorby práva, zmírnit ekonomické dopady legislativních chyb, přispívat k rozvoji trhu právní informatiky, vyšší konkurenceschopnosti právního prostředí a dospět k úsporám v nákladech na přístup k právu a při tvorbě práva a v neposlední řadě by měl mít pozitivní dopad na životní prostředí. Jedná se současně o protikorupční nástroj zvyšující transparentnost procesu tvorby práva ve všech jeho stádiích.

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Prostřednictvím RIA se vláda ČR snaží přispět k soustavnému zkvalitňování právního prostředí, ke zvyšování transparentnosti výkonu veřejné správy, k lepší informovanosti veřejnosti, k předvídatelnosti požadavků regulace pro koncové adresáty a také k eliminaci tvorby nové a neopodstatněné nebo nadbytečné regulace zatěžující občany a podniky. V ČR je proto RIA uplatňována u všech obecně závazných právních předpisů připravovaných ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady podle Legislativních pravidel vlády, u kterých tato povinnost byla zakotvena v ročním Plánu legislativních prací vlády, a to včetně implementačních předpisů práva EU, kde byly v rámci jejich přípravy identifikovány podstatné dopady .

Institucionálně dohled nad kvalitou vypracovávaných závěrečných zpráv o RIA, a obecně tedy i přezkum postupu ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů v rámci hodnocení dopadů zajišťuje Komise RIA, která je složena z nezávislých odborníků a která je součástí Legislativní rady vlády.

V rámci metodické podpory resortům v jejich analytické práci jsou připravovány doplňkové metodiky k hlavní metodice RIA (Obecným zásadám RIA), které jsou zaměřeny na některé specifické otázky z oblasti hodnocení dopadů. Jsou jimi návrhy Metodiky hodnocení dopadů na malé a střední podniky (MSP) obsahující specifické otázky zaměřené na aplikaci testu dopadů na MSP, Metodiky hodnocení dopadů na konkurenceschopnost, Metodiky analýzy rizik, která je zásadní oblastí

5 Obdobně se postupuje i u nelegislativních materiálů, na základě kterých se později předpokládá změna platné legislativy.

pro správnou identifikaci problému a analýzu dopadů navrhovaných variant v RIA a Metodiky pro hodnocení administrativní zátěže občanů a dopadů na soukromí, která se zaměřuje na problémy, které v dnešní době nejsou zpravidla dostatečně hodnoceny v právních předpisech, ale nabývají např. i s rozvojem komunikačních technologií na velkém významu. Tyto metodiky budou zpracovány a předloženy ke schválení vládou jako závazné doprovodné metodiky pro zpracovatele RIA do konce roku 2015.

5.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl

5.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání

Snižování administrativní a regulatorní zátěže podnikatelů

ČR si stanovila národní cíl snížení administrativní zátěže při podnikání o 30 % v porovnání s administrativní zátěží zjištěnou v roce 2005. Cíl byl splněn v roce 2013 v návaznosti na výpočet celkové administrativní zátěže z projektu Přeměření.

Na základě kombinace výstupů z aktivit realizovaných pro snižování administrativní zátěže podnikatelů od roku 2008 byl vládou ČR od roku 2013 rozšířen přístup k vyhodnocování efektivity snižování administrativní zátěže podnikatelů. Jako nový cíl bylo stanoveno snižovat administrativní zátěž při podnikání prostřednictvím 60 opatření do 31. prosince 2015 a v roce 2016 uskutečnit nové přeměření zátěže podnikatelů.

Do konce roku 2013 se podařilo zrealizovat již 34 opatření vedoucích ke snížení administrativní zátěže. Na dalších opatřeních resorty dále pracují. Informace o stavu plnění přijatých opatření za rok 2014 budou součástí Zprávy o pokroku ve snižování administrativní zátěže podnikatelů za rok 2014, která bude vládě ČR předložena do 30. června 2015.

Pro zintenzivnění úsilí při redukci zátěže podnikatelů byla v dubnu 2014 zřízena Expertní skupina pro snižování administrativní zátěže podnikatelů, která se zabývá řešením podnětů přímo od podnikatelů⁶.

Bylo navrženo včlenit do Legislativních pravidel vlády při jejich novele plánované na první pololetí roku 2015 doporu-

čení využívat jednotná data účinnosti v případech, kdy je to možné. Aplikace jednotných dat účinnosti by znamenala koncentraci právních norem, které mají dopad na podnikatelskou sféru, do dvou termínů, a to 1. ledna a 1. července, a s tím související snížení administrativní zátěže.

Ochrana spotřebitele

V lednu 2015 vláda schválila Priority spotřebitelské politiky 2015–2020, které stanovují základní atributy ochrany spotřebitele pro nastávající období. Mezi priority patří zajištění bezpečnosti výrobků a služeb, spolupráci s EK a dalšími orgány EU na přípravě spotřebitelské legislativy a posílení vymahatelnosti práva, racionální a efektivní výkon dozoru nad trhem.

Vláda ČR připravila návrh zákona, kterým se mění zákon o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Cílem návrhu je zrychlit a zjednodušit urovnávání sporů mezi spotřebiteli a prodejci či výrobci pomocí zavedení systému mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, zpřesnit právní úpravu nekalých obchodních praktik a upravit některé pravomoci dozorových orgánů v reakci na problémy aplikační praxe. Cílem návrhu je také zvýšit již tak vysokou úroveň ochrany spotřebitelů a současně zachovat řádně fungující hospodářskou soutěž a řádné vymáhání pravidel na ochranu spotřebitelů. Návrh zákona se nyní nachází v legislativním procesu.

Ekoaudit

V průběhu roku 2014 došlo k finalizaci další etapy materiálu Návrhy na řešení opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v ČR z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí (tzv. Ekoaudit). V Ekoauditě je stanoveno 46 nových úkolů, z toho 15 úkolů s termínem plnění do konce roku 2015. Termín dalších úkolů byl posunut na rok 2016. Tyto úkoly se týkají zejména oblasti prevence závažných havárií a odpadového hospodářství, přičemž plněním úkolů se má docílit snížení administrativní i finanční zátěže podnikatelských subjektů. V současné době probíhá plnění těchto úkolů.

V průběhu roku 2015 vláda zahájí další etapu Ekoauditě ve spolupráci s průmyslovými a podnikatelskými svazy a asociacemi. Spolupráce je realizována formou screeningu podnikatelské sféry, která zasílá návrhy a podněty na úpravu právních předpisů z oblasti životního prostředí, které pro ni představují nadměrnou administrativní a finanční zátěž a nejsou vyžadovány právními předpisy EU. Po ověření obdržených podnětů a návrhů bude předáno k legislativnímu zpracování.

⁶ Aktuální informace o činnosti Expertní skupiny pro snižování administrativní zátěže podnikatelů a další informace o této problematice jsou k dispozici na adrese <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/zap/>.

Zakládání společností

Byla připravena novela zákona o soudních poplatcích, která má za cíl splnit předběžnou podmínku EK na snížení nákladů na založení společnosti na částku 100 EUR. Novela navrhuje osvobození některých společností s ručením omezeným od soudního poplatku a snížení odměny notáře za sepsání notářského zápisu o zakladatelském právním jednání. Novela se nyní nachází v legislativním procesu, její schválení se předpokládá v průběhu roku 2015.

Zákon o veřejných rejstřících, stanovuje povinnost založit do Sbírký listin kromě jiného i účetní závěrky, které poté již nebudou podnikatelé nuceni znovu přikládat k daňovému přiznání. Předpokládá se, že dojde ke snížení administrativní zátěže podnikatelů a zlepšení podnikatelského prostředí.

Rovněž jsou vyhodnocovány nedostatky nové úpravy soukromého práva a analyzovány podněty praxe k jeho uplatňování. Probíhají přípravné práce pro novelu občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, která by měla odstranit nejasnosti a některá nevhodná legislativní řešení pro obchodní styk.

Informovanost podnikatelské sféry

ČR bude v roce 2015 pokračovat ve své činnosti směřující ke zvyšování povědomí mezi českými podnikateli a občany o existujících nástrojích a službách pro podnikatele pohybující se na vnitřním trhu EU. Mezi tyto služby konkrétně patří Jednotná kontaktní místa (JKM), Kontaktní místo pro výrobky (ProCoP) a síť SOLVIT. Pro tento rok se bude vláda také více soustředit na zvyšování povědomí o portálu Your Europe, který slouží jako informační nástroj jak pro občany, tak pro podnikatele pohybující se v rámci EU. Kromě informačních aktivit zaměřených na zainteresované skupiny i širší veřejnost bude dále kladen důraz na rozvoj a zkvalitňování těchto služeb (především budování elektronického JKM 2. generace) a posilování jejich uživatelské přívětivosti. Pokračovat bude také v informačních aktivitách na podnikatelském serveru Businessinfo.cz, v jehož rámci informuje podnikatele a občany o aktuálních veřejných konzultacích EK a o aktuálním dění v rámci vnitřního trhu.

Zvýšení společenské odpovědnosti organizací

S cílem přispět k rozvoji konceptu společenské odpovědnosti organizací v ČR a jeho pozitivních dopadů na společnost, hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost ČR byl v roce 2014 schválen strategický dokument Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v ČR, jehož aktualizace bude předložena do konce roku 2015. Záměrem jednotlivých aktivit je především motivovat komerční podniky, neziskové

organizace i orgány státní správy k uplatňování společenské odpovědnosti.

Živnostenské podnikání

Dne 1. ledna 2015 nabyla účinnosti novela živnostenského zákona, kterou se zavádí digitalizace dokumentů předkládaných podnikateli živnostenskému úřadu. Odstraňuje se tak povinnost podnikatelů opakovaně dokládat živnostenskému úřadu doklady, které již byly některému živnostenskému úřadu doloženy, a skutečnosti, které tyto doklady osvědčují, se nezměnily. Zároveň se touto novelou provádí změny spočívající v odstranění některých dosud veřejně přístupných údajů vedených v živnostenském rejstříku s cílem zajistit větší ochranu soukromí osob a jejich osobních údajů zapisovaných do tohoto rejstříku.

Jednotné povolovací řízení

Mezi hlavní úkoly vlády v oblasti územního plánování a stavebního řádu patří příprava novely zákona o územním plánování a stavebním řádu (tzv. stavební zákon) a souvisejících zákonů, která přinese zjednodušení, zrychlení a zefektivnění správních procesů v oblasti povolování staveb. Novela stavebního zákona je zařazena v Plánu legislativních prací vlády na rok 2015. Zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení bude spočívat v zavedení jednotného řízení, jehož výsledkem bude jedno rozhodnutí, zahrnující nejen územní a stavební řízení, ale i proces EIA (Environmental Impact Assessment, posuzování vlivů na životní prostředí). Nabytí účinnosti se předpokládá v červnu 2016.

5.2.2 Průmyslová politika

Průmysl představuje zdroj hospodářské prosperity ČR, proto mezi cíle ČR patří posilování průmyslové základny i rozvoj prostředí příznivého pro fungování hospodářských subjektů. Vláda ČR podporuje systémový přístup EU k průmyslové politice spočívající v systematickém zohledňování konkurenceschopnosti průmyslu ve všech relevantních politikách. Přístup České republiky k rozvoji průmyslu v ČR vychází z obecného rámce a opatření na podporu hospodářského rozvoje, která se tak samozřejmě týkají i průmyslu. Česká republika si také uvědomuje důležitost iniciativ souvisejících se snižováním administrativní zátěže a omezování byrokracie a vytváření atraktivních podmínek pro české i zahraniční investory.

Zároveň se ČR zasazuje o vytváření, resp. kultivaci podmínek příznivých pro podnikání. Mezi tradiční aspekty v tomto směru řadí například příznivé ceny energií či účelné právní předpisy. Vzhledem k dynamickému vývoji prostředí však za neméně důležité považuje rozvíjet „měkké“ faktory, mezi něž řadí lidský kapitál opírající se o kvalitní odborné vzdělávání

a rozvoj dovedností přizpůsobený novým výrobním technologiím, možnostem nabízeným ICT i demografickým změnám. Patřičný důraz klade i na příležitosti plynoucí z inovačních aktivit a na schopnost uplatňovat inovativní řešení v průmyslových podnicích, jakož i na využití relevantních prvků digitální agendy, digitalizace ekonomiky a přípravy jednotného digitálního trhu pro digitalizaci průmyslu a služeb.

Podpora malých a středních podniků

Implementace Konceptce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020 (Konceptce MSP 2014+), která obsahuje 50 konkrétních opatření rozdělených do čtyř strategických priorit⁷, bude probíhat prostřednictvím národních programů na podporu podnikání a mj. realizována v rámci OP PIK. Na podporu rozvoje MSP byl rovněž připraven Akční plán podpory malých a středních podnikatelů na rok 2015 (AP MSP), který navazuje na vládní Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR. Cílem je v souladu s těmito dokumenty a Konceptcí MSP 2014+ specifikovat konkrétní opatření, která je třeba v nejbližším období splnit.

Jednou z priorit ČR v rámci podpory malých a středních podniků pro rok 2015 je vyčerpání finančních prostředků z OP PI a dokončení příprav a rychlé vyhlášení výzev jednotlivých programů v rámci nového OP PIK. Aktuálně mohou podnikatelé žádat o podporu v programu Inostart, který byl připraven v rámci Programu švýcarsko-české spolupráce a je zaměřen na podporu činnosti inovačních začínajících MSP. V oblasti podpory přístupu MSP k bankovním úvěrům byl v prosinci loňského roku schválen Program Záruka 2015–2023, první výzva již byla vyhlášena.

Podpora exportu

V roce 2014 byl zahájen provoz Klientského centra pro export. Jedná se o jedno kontaktní místo pro české podnikatele, kteří chtějí expandovat na zahraniční trhy. Klientské centrum je schopné asistovat jak malým a středním podnikům, tak velkým společnostem se zakázkami většího rozsahu či tendry státních institucí. Je rozcestníkem společných služeb pro exportéry nabízených v rámci Jednotné zahraniční sítě zastupitelských úřadů ČR a zahraničních kanceláří agentury CzechTrade. S ohledem na poskytování ucelených a kompletních informací z teritorií či oborů na jednom místě bude dále zdokonalován i internetový portál Businessinfo.cz.

V roce 2015 bude ČR pokračovat ve vytváření předpokladů globální diverzifikace českého vývozu. Byl připraven seznam sektorových priorit, které pomohou exportérům

identifikovat a včas zacílit na sektory s vysokým růstovým potenciálem v jednotlivých zemích. Sektorový přístup se odrazí rovněž v aktualizaci Exportní strategie ČR, jejíž příprava bude dokončena v průběhu tohoto roku. Přehled oborových příležitostí by měl být k dispozici také interaktivně na webovém rozhraní, které bude spuštěno v průběhu dubna 2015. Informace o jednotlivých perspektivních oborech budou pravidelně aktualizovány.

V rámci státní správy bude dále rozvíjen nový systém spolupráce při zajišťování podpory exportu a ekonomické diplomacie ČR. Na rok 2015 je plánováno na základě předchozího rozhodnutí vlády ČR posílení Jednotné zahraniční sítě o 10 nových míst ekonomických diplomatů. Od roku 2016 je plánováno posílení o dalších 14 míst ekonomických diplomatů v mimoevropských zemích.

Od podzimu 2014 probíhá program společného exportního vzdělávání pracovníků MZV, MPO a CzechTrade pověřených ekonomickou agendou prostřednictvím Diplomacické akademie MZV ve spolupráci s Exportní akademií CzechTrade. Dále je pro tento rok připraven nový model hodnocení obchodně ekonomické činnosti zastupitelských úřadů ČR v zahraničí, v rámci kterého se budou podnikatelé podílet na hodnocení efektivity a úrovně služeb jednotlivých zastoupení ČR v zahraničí.

ČR i pro tento rok také plánuje zajištění podnikatelských misí a účasti na veletrzích a výstavách, zasedání smíšených orgánů pro hospodářskou spolupráci a pořádání odborných seminářů a podnikatelských fór.

Podpora investic

V roce 2015 vstoupí v účinnost novela zákona o investičních pobídkách a dalších navazujících zákonů, kterou se naplňuje programové prohlášení vlády k investičním pobídkám. Cílem této novely je zajistit soulad poskytování podpory s novými evropskými předpisy, zatraktivnit systém investičních pobídek pro investory a zvýšit jeho úspěšnost v získávání kvalitních investic s vysokou přidanou hodnotou. Díky novele zákona by se mělo podařit udržet konkurenceschopnost systému investičních pobídek v mezinárodní soutěži s okolními státy s ohledem na snížení míry veřejné podpory.

5.2.3 Dopravní infrastruktura

Efektivní dobudování páteřní dopravní infrastruktury a napojení zbývajících regionů a hlavních průmyslových center na hlavní české i evropské trasy považuje ČR za nezbytnou

⁷ (i) Kultivace podnikatelského prostředí, rozvoj poradenských služeb a vzdělávání pro podnikání; (ii) Rozvoj podnikání založeného na podpoře VaVal, včetně inovační a podnikatelské infrastruktury; (iii) Podpora internacionalizace MSP; (iv) Udržitelné hospodaření s energií a rozvoj inovací v energetice.

⁸ Na základě Dohody o společném Katalogu služeb Jednotné zahraniční sítě a Klientského centra mezi MZV a MPO ze dne 30. září 2014.

podmínku obnovy udržitelného ekonomického růstu na základě zlepšení konkurenceschopnosti českého hospodářství včetně odstranění bariér pro podnikání v krajích se špatnou dopravní dostupností.

Efektivní strategické plánování a jeho realizace

Dva klíčové strategické dokumenty sektoru jsou Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050 a Dopravní sektorové strategie, 2. fáze. Dokumentem Dopravní politika ČR jsou identifikovány hlavní problémy sektoru a navrhována opatření na jejich řešení. Navazují na něj jednotlivé dílčí strategie, jež podrobněji rozpracovávají řešení a způsob financování v rámci jednotlivých oblastí. Mezi klíčové priority patří mj. rozvoj dopravní infrastruktury, harmonizace podmínek na přepravním trhu, rozvoj železniční a vodní dopravy, zlepšení kvality silniční dopravy, podpora multimodálních přepravních systémů či omezení vlivů dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví, s využitím alternativních druhů paliv a podpory infrastruktury pro alternativní paliva.

Dopravní sektorové strategie, 2. fáze jsou klíčovým strategickým dokumentem pro zajištění provozu a rozvoje české dopravní infrastruktury a zejména je pak východiskem pro stanovení cílů Operačního programu Doprava 2014–2020 (OP D). Na základě těchto dokumentů bude zajištěno zejména každoroční plánování procesu přípravy staveb, zahájení procesu restrukturalizace investorských organizací a navázání nejdůležitějších investičních projektů dopravní infrastruktury na státní rozpočet. Do poloviny roku 2015 bude také předložen návrh Národního akčního plánu čisté mobility v České republice, ve kterém budou stanoveny cíle pro ČR v oblasti podpory vozidel na alternativní pohon.

Prioritní projekty v rámci budování infrastruktury

Mezi prioritní projekty v oblasti železniční infrastruktury patří zejména dobudování tranzitních železničních koridorů včetně železničních uzlů (do roku 2018, s výjimkou některých železničních uzlů) a dokončení modernizace tratí na hlavní síti TEN-T. Již dokončené modernizace některých klíčových železničních tratí a uzlů vedly k nárůstu výkonu osobní přepravy o 16 % v období 2009–2013 i počtu přepravovaných osob. Zároveň v daném období pokleslo využívání osobní silniční dopravy o 10 %.

Mezi prioritní projekty v oblasti silniční infrastruktury patří zejména výstavba chybějících dálničních a silničních úseků na hlavní a globální síti TEN-T (do roku 2030, resp. 2050). V oblasti vnitrozemské vodní dopravy se bude ČR nadále zabývat řešením problémů splavnosti (včetně mezinárodních vazeb) a spolehlivosti na Labsko-vltavské vodní cestě a důle-

žitou prioritou v oblasti multimodální dopravy pak bude zajištění dostatku prostředků z evropských fondů pro rozvoj multimodální nákladní dopravy. Velká pozornost bude věnována i zlepšení legislativních podmínek a rozvoji inteligentních dopravních systémů (ITS), které zvyšují bezpečnost dopravy, zlepšují řízení dopravního provozu, zvyšují informovanost o situaci v dopravním provozu a zlepšují přístupnost k veřejné osobní dopravě. ITS jsou rovněž nástrojem optimalizace využití kapacity dopravní infrastruktury.

Inteligentní dopravní systémy (ITS)

Národním vrcholovým strategickým dokumentem vztahujícím se k rozvoji ITS je Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050, jejímž účelem je především implementovat širší souvislosti a cíle evropské dopravní politiky a stanovit hlavní potřeby a cíle v celém resortu dopravy. Využití a zavádění moderních systému řízení a regulace dopravy, informačních systémů, systémů ITS a systémů GNSS se musí stát integrální součástí rozvoje dopravy.

Mezi hlavní cíle dopravní politiky, k jejichž dosažení se předpokládá využití systémů ITS, je zajištění návaznosti různých druhů dopravy včetně návaznosti bezbariérových dopravních spojů a dále zvýšení bezpečnosti dopravy a informovanosti jejich uživatelů. Dopravní politika též podporuje rozvoj prioritních oblastí a prioritních akcí uvedených ve směrnici o ITS č. 2010/40/EU. Z uvedeného dokumentu též vyplývá požadavek na samotné vypracování Akčního plánu ITS. Ten bude představovat jeden z dvanácti navazujících strategických dokumentů na Dopravní politiku ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050. Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050) byl schválen vládou dne 15. dubna 2015.

5.2.4 Digitální agenda

Rozvoj digitální infrastruktury je velmi podstatnou oblastí rozvoje české ekonomiky s pozitivními dopady na technickou připravenost podniků, příliv zahraničních investic, produktivitu práce, ale také celkovou vzdělanost obyvatel.

Dne 21. května 2014 byla schválena Zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice a o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR. V této zprávě bylo mimo jiné uvedeno, že ČR aktivně podporuje cíle Digitální agendy, které považuje za hlavní nástroje pro zvýšení konkurenceschopnosti EU, rozvoje trhu, zvyšování nabídky služeb a ochrany spotřebitele.

ČR stejně jako jiné členské země EU podporuje mnohostrannou spolupráci nejrůznějších subjektů, a to jak vlád-

ních i nevládních organizací, tak podnikatelského sektoru jako základní předpoklad efektivního fungování internetu. V reakci na vývoj na mezinárodní úrovni ČR podporuje otevřenost internetu a svobodu přístupu k němu bez centrálních regulačních zásahů a jeho vývoj za účasti všech dotčených subjektů.

Snižování nákladů na výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a zjednodušení procesu výstavby

Podpora výstavby vysokorychlostních sítí elektronických komunikací formou snižování nákladů na výstavbu je jedním z prioritních úkolů vlády. Překážkou v rozvoji sítí lze spatřovat nejen v nutnosti finančních investic, ale zejména ve složitosti administrativy spojené s výstavbou, různorodé praxi stavebních úřadů a nejednotné výši poplatků spojených s věcnými břemeny. ČR si uvědomuje svou roli v této oblasti a hodlá napomoci řešení těchto problémů nejen například vydáním metodiky pro postup stavebních úřadů, ale případně i legislativními úpravami dotčených právních aktů. S cílem snižovat náklady na výstavbu bude ČR také transponovat směrnici o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, která byla schválena na evropské úrovni. V neposlední řadě se připravuje Národní plán rozvoje sítí nové generace, který se zaměřuje v první řadě na využití veřejných zdrojů, zjednodušení administrativy spojené s výstavbou či na snížení poplatků spojených s věcnými břemeny. Tento materiál by měl usnadnit veřejnou podporu rozvoje vysokorychlostních sítí elektronických komunikací v ČR.

Kybernetická bezpečnost

Při zajišťování kybernetické bezpečnosti ČR usiluje o vytvoření důvěryhodného, funkčního a spolehlivého prostředí zaručujícího ochranu osobních dat a autorských práv, respektujícího lidská práva a základní svobody včetně svobody projevu a minimálně zasahujícího do práv dotčených subjektů. ČR podporuje snahy na národní i mezinárodní úrovni směřující ke zvyšování úrovně kybernetické bezpečnosti cestou legislativní a zaváděním minimálních jednotných bezpečnostních standardů, které však vycházejí z principu technologické neutrality a nepředstavují nadměrnou administrativní a finanční zátěž pro operátory informačních systémů.

Základní rámec pro zajišťování kybernetické bezpečnosti byl nastaven zákonem o kybernetické bezpečnosti, a jeho prováděcími předpisy účinnými od 1. ledna 2015. V širším smyslu pak k naplňování předestřené koncepce budou sloužit Národní strategie kybernetické bezpečnosti na období let 2015–2020 schválená v únoru 2015 a z ní vycházející Akční plán, který bude vládě předložen ke schválení v dru-

hém čtvrtletí 2015. Akční plán stanoví úkoly a určuje gestory v prioritních oblastech definovaných v národní strategii. Mezi ty patří mj. zajišťování bezpečnosti prvků kritické informační infrastruktury a významných informačních systémů, jakož i bezpečnosti sítí obecně, podpora soukromého sektoru a akademie ve výzkumu a vývoji zabezpečení informačních technologií. ČR přispívá k vytváření podmínek pro fungující informační společnost, a tím i k rozvoji atraktivního podnikatelského prostředí a infrastruktury pro český průmysl.

5.2.5 Energetika a ochrana klimatu

Cílem ČR v oblasti energetiky a ochrany klimatu je zajištění efektivního přechodu na konkurence-schopné nízkouhlíkové hospodářství a snižování závislosti na fosilních palivech. Klimaticko-energetická politika musí především klást důraz na vyváženost tří hlavních pilířů, kterými jsou udržitelnost, bezpečnost a konkurenceschopnost.

Aktualizace Státní energetické koncepce (SEK)

V roce 2012 byly schváleny hlavní prvky energetické strategie formulované v aktualizaci SEK a předložení aktualizace SEK do procesu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA). Hlavním cílem SEK je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a ekonomiky ČR, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny za standardních podmínek. Současně musí zabezpečit nepřerušené dodávky energie v krizových situacích v rozsahu nezbytném pro fungování nejdůležitějších složek státu a přežití obyvatelstva. Aktualizovaná verze SEK byla v roce 2014 spolu s doprovodnou socioekonomickou analýzou dopadů předložena ke schválení. Aktualizovaná verze SEK byla projednána v prosinci 2014. Její další projednávání bylo odloženo na druhou polovinu roku 2015.

Politika ochrany klimatu

Na národní úrovni je nyní připravována Politika ochrany klimatu v České republice (Politika), která představuje strategii ČR v oblasti ochrany klimatu do roku 2030 a dlouhodobý výhled do roku 2050 v souladu s přechodem na efektivní nízkouhlíkové hospodářství. Stanovené cíle vycházejí z mezinárodních závazků ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a příslušných dokumentů a strategií EU, především ze zmiňovaného stávajícího klimaticko-energetického balíčku a nového rámce pro klima a energetiku do roku 2030. Prodloužení horizontu Politiky do roku 2050 je nezbytné z toho důvodu, aby tento dokument mohl rovněž plnit funkci národní nízkouhlíkové strategie v souladu s požadavky Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a vykazování v rámci nařízení EU č. 525/2013.

Obnovitelné zdroje energie (OZE)

Dlouhodobě stabilní a udržitelné podmínky podpory výroby energie z OZE jsou nastaveny prostřednictvím Národního akčního plánu ČR pro energii z OZE (NAP), který současně slouží jako regulační nástroj k omezení provozní podpory OZE. Další regulační nástroje jsou zavedeny v zákoně o podporovaných zdrojích energie. V roce 2014 byl připraven návrh legislativních změn, který reagoval na ukončení notifikačního řízení EK z června 2014 k systému podpory zavedenému v tomto zákoně. V říjnu 2014 požádala ČR EK o pokračování notifikačního řízení vedoucího k vydání rozhodnutí o souladu systému podpory pro výrobu elektřiny z OZE s pravidly veřejné podpory EU také ve vztahu k výrobě elektřiny z OZE uvedeným do provozu před 1. lednem 2013.

Do 30. června 2015 by měla být připravena další aktualizace NAP pro OZE. V současné době je v legislativním procesu novela zákona o podporovaných zdrojích energie. Předpokládáná účinnost této novely zákona je od 1. července 2015. Tato novela by měla znovu zavést provozní podporu energie z bioplynu. V současné době ČR provádí kvantifikaci nových bioplynových výroben energie. NAP bude vycházet ze SEK.

V rámci evropských cílů pro obnovitelné zdroje do roku 2020 navrhuje EK revidovat směrnici 2009/30/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnici 2009/28/ES o podpoře využívání OZE a upravit ustanovení o využívání OZE v dopravě. Uvedené předpisy jsou ve schvalovacím procesu a návrh na revizi cílů a úpravy zmíněných směrnic byl schválen Radou EU. Mezinárodní diskuse členských států o návrhu EK bude pokračovat v průběhu roku 2015 a před finálním rozhodnutím v EP nelze kvalifikovaně nastavit aktualizaci NAP.

Opatření v oblasti surovin

Opatření v oblasti surovin se soustředí na přípravu aktualizace Státní surovinové politiky (SSP), která bude projednána společně s aktualizací SEK. Proto bude poslední varianta návrhu nové SSP obsahovat suroviny rudní, nerudní, stavební i netradiční a high-tech nerostné zdroje, ale i energetické suroviny, včetně návrhu řešení územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách. Toto propojení obou státních politik přispěje k zefektivnění výroby energií při současné efektivnímu využívání dostupných přírodních zdrojů a ke zmírnění materiálové a energetické náročnosti české ekonomiky. Další opatření pokračují v postupné implementaci principů evropské surovinové strategie Raw Materials Initiative. Právní rámec odvětví vyhledávání a těžby nerostných surovin by měl zajišťovat vyvážené postavení občanů, samospráv a podnikatelů v této oblasti s respektováním zájmu státu na zajištění přiměřené míry surovinové a energetické bezpečnosti země a zájmu ochrany životního prostředí.

Ke snížení energetické a materiálové náročnosti přispívá i postupná aplikace Politiky druhotných surovin ČR do praxe. V termínu do 30. června 2015 bude předložen Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami v případech, kdy to je technicky možné a ekonomicky rentabilní. Předmětem Akčního plánu budou konkrétní úkoly a nástroje pro plnění pěti hlavních strategických cílů, včetně indikátorů pro jejich vyhodnocování.

Využití biomasy

Pěstování a energetické využívání biomasy je jedním z důležitých prvků nejen v oblasti zemědělství, ale i v oblasti energetiky. Opatření v této oblasti vycházejí zejména z Akčního plánu pro biomasu v ČR na období 2012–2020 (APB). Tento dokument vychází z NAP pro OZE a je v souladu se SEK. APB je rovněž v souladu s mezinárodním trendem podporujícím využívání OZE. V evropském kontextu je především v úzké návaznosti na směrnici 2009/28/ES, která stanovuje pro členské státy závazné národní cíle pro využívání energií z OZE.

V roce 2015 bude probíhat statistické šetření ENERGO, jež je jedním z nástrojů pro implementaci APB. Toto šetření se zabývá oblastí spalování lesní dendromasy v domácnostech v ČR. Dále bude probíhat implementace a další rozvoj projektu ReStEP (Regional Sustainable Energy Policy), který se zaměřuje na možnost regionálně definovat energetický potenciál OZE v celé možné zdrojové škále do konkrétního katastrálního území ČR a území libovolně většího.

Rozvoj energetické infrastruktury

Podpora rozvoje kapacit OZE musí být doprovázena přiměřeným rozvojem elektroenergetické infrastruktury tak, aby nedocházelo k přetěžování přenosových soustav, a tedy k potenciálnímu ohrožení dodávek energie. S ohledem na opakované přetěžování české přenosové soustavy neplávanými toky elektrické energie ze Spolkové republiky Německo plánuje provozovatel přenosové soustavy ČEPS, a.s. instalaci nových vedení a transformátorů s řízeným posunem fáze (PST) na česko-německém profilu, jejichž uvedení do provozu se předpokládá v roce 2016.

Dalšími impulzy pro rozvoj české elektrizační soustavy jsou zejména rozvoj zdrojové základny a z toho plynoucí potřeba zajištění vyvedení výkonu nových zdrojů, možný růst spotřeby v souvislosti s předpokládaným hospodářským oživením v ČR a propojení s ostatními přenosovými soustavami v rámci EU.

V oblasti plynárenství je prioritou zajistit stabilní a diverzifikované dodávky plynu a pokračovat v propojování infrastruktury

v ČR se sousedními státy. Pro snížení energetické závislosti ČR na energetických dodávkách z Ruské federace a východo-západní energetické infrastruktury je zásadní pokračující úsilí o diverzifikaci zdrojových regionů a přepravních tras. Pozitivní vliv na zajištění alternativních dodávek bude mít rovněž regionální integrace trhu se zemním plynem a pokračující infrastrukturní propojování členských států EU. V brzké době by se mělo jednat především o propojení s Polskem, které by mělo v budoucnu zajistit možnost přístupu k možnosti dodávek zemního plynu ze vzdálenějších zdrojů pomocí LNG terminálu Świnoujście do ČR. Za významný projekt lze považovat i projekt plynovodu BACI (propojení kompresní stanice Břeclav v ČR s plynárenským hubem v Baumgartenu v Rakousku).

5.2.6 Environmentální politika

Zdravé a kvalitní životní prostředí je nedělitelnou součástí dobré životní úrovně obyvatel ČR. Prioritou vlády je minimalizovat negativní dopady lidské a průmyslové činnosti na životní prostředí, a to nejen na národní, ale také na mezinárodní úrovni. Dne 1. dubna 2015 vstoupila v účinnost novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA).

Ochrana ovzduší

Do konce září 2015 bude dokončena Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR (do roku 2020), jejíž součástí je také Národní program snižování emisí a programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace. Cíle Strategie jsou zlepšení kvality ovzduší v ČR minimálně do té míry, aby byly dodržovány platné imisní limity pro ochranu lidského zdraví, ekosystémů a vegetace a navržení opatření k plnění národních emisních stropů platných od roku 2020 dle revidovaného Göteborgského protokolu s výhledem do roku 2030.

Nakládání s odpady

Hlavní priority v oblasti nakládání s odpady jsou definovány v novém Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015–2024 (POH), který schválila vláda dne 22. prosince 2014. Základním směrem, kterým se má odpadové hospodářství ubírat v nadcházejícím období, je jednoznačně předcházení vzniku odpadů a zvýšení materiálového využití odpadů. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů. Strategie navržená v POH ČR 2015–2024 vede k jednoznačnému odklonu odpadů ze skládek směrem k vyšším úrovním hierarchie nakládání s odpady. Legislativně je již zakotven zákaz skládkování vybraných druhů odpadů od roku 2024. Přijatá legislativní i strategická opatření (zákaz skládkování, povinné třídění dalších složek komunálních odpadů, předcházení vzniku odpadů) vycházejí z doporučení EK a výrazně podpoří plnění priorit v rámci strategie Evropa 2020.

ručení EK a výrazně podpoří plnění priorit v rámci strategie Evropa 2020.

Snižování rizika povodní a dopadů sucha

Zásadní bude pro ČR další snižování rizika povodní především v oblastech s významným povodňovým rizikem. Za tímto účelem bude ČR nadále podporovat realizaci přírodních a technických protipovodňových opatření. Probíhá příprava plánů pro zvládání povodňových rizik, jejichž součástí jsou návrhy možných protipovodňových opatření pro oblasti s významným povodňovým rizikem. Plány pro zvládání povodňových rizik budou po vypořádání připomínek a dokončení procesu SEA předloženy ke schválení do konce roku 2015. Protipovodňová opatření pro oblasti s významným povodňovým rizikem by měla být realizována v období 2016–2021. Výsledky mapování povodňového nebezpečí a povodňových rizik – mapy ohrožení byly zařazeny do územně analytických podkladů a kraje o tomto byly informovány.

Klíčovou oblastí je pro ČR i problematika sucha a jeho dopadů. V roce 2015 bude připraveno a předloženo ke schválení nařízení vlády, stanovující minimální zůstatkové průtoky. Další návrhy ke zmírnění rizika sucha, budou součástí aktualizovaných Plánů povodí. Tato opatření by měla být realizována v období 2016–2021. Problematika sucha v kontextu pozorovaných a předpokládaných dopadů změny klimatu bude též předmětem připravované Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR.

S ohledem na možné výskyty sucha může být připravena revize Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod s cílem identifikovat možné lokality vhodné pro zařazení do Generelu.

5.2.7 Zemědělská politika

Směr zemědělské politiky ČR udává především přijatá podoba nové Společné zemědělské politiky EU (SZP) na období 2014–2020. ČR bude prosazovat další opatření k rozvoji českého zemědělství, prioritně prostřednictvím správné a domácími podmínkami přizpůsobené implementace SZP. Během dalších jednání v rámci EU bude ČR prosazovat zejména zjednodušení nastavení podmínek pro zemědělce a odbourání zbytečné administrativní zátěže a současně i udržitelnost evropského modelu zemědělství včetně podpory jeho mimoprodukčních funkcí. Jako doposud zaměří vláda svou pozornost také na oblast bezpečnosti potravin na národní i evropské úrovni, související dostupnost kvalitních a bezpečných potravin a posilování postavení zemědělců v rámci dodavatelského řetězce. V neposlední řadě se bude soustředit rovněž na otázku potravinové soběstačnosti a zvýšení konkurenceschopnosti českého zemědělství.

Program rozvoje venkova na období 2014–2020

V rámci SZP byl vládou ČR dne 9. července 2014 schválen Program rozvoje venkova na období 2014–2020 (PRV). Mezi iniciativy PRV patří zejména podpora živočišné výroby a pěstování ovoce a zeleniny, podpora technologického výzkumu a inovací a způsobu hospodaření, které přispívají k zachování biodiverzity. Celková alokace veřejných prostředků na PRV by měla činit cca 3,074 mld. EUR. V prvním pololetí 2015 budou probíhat finalizace přípravy národních prováděcích předpisů. Předpokládané schválení programového dokumentu je pak plánováno v červnu 2015.

Posílení exportní výkonnosti zemědělsko-potravinářského sektoru

Byly ukončeny přípravné práce na zřízení pozic zemědělských diplomatů v pěti mimounijních zemích (Ruská federace, Ukrajina, Čína, Saudská Arábie a Srbsko). Umístění těchto pracovníků na zastupitelské úřady se předpokládá v průběhu roku 2015. Dále se zpracovává plán zefektivnění účasti ČR na zahraničních veletrzích a výstavách a zvýšení podpory účasti českých firem na těchto akcích. Zahraniční pracovní cesty delegací ČR se ve vybraných regionech spojí s doprovodem podnikatelské mise. Pokračuje hlubší meziřesortní spolupráce na projektech ekonomické diplomacie v sektoru zemědělství.

Zvýšení bezpečnosti a kvality potravin

Za účelem zvýšení bezpečnosti a kvality potravin se vláda chystá podpořit producenty kvalitních místních potravin, hodlá zavést přísnější pravidla pro obchodní řetězce včetně transparentního značení původu potravin a vyšší sankce za klamavé informace o složení výrobku. ČR přijme opatření spojená s lepším fungováním celého potravinového řetězce s ohledem na odpovídající rozdělení přidané hodnoty. Dojde k zefektivnění systému kontroly a podpoře větší informovanosti spotřebitelů o výrobcích s cílem vyšší veřejné poptávky po kvalitních a bezpečných potravinách a navýšení počtu inspektorů v terénu. Tímto se docílí zvýšené úrovně kvality a bezpečnosti potravin v ČR a lepšího fungování celého potravinového řetězce s ohledem na odpovídající rozdělení přidané hodnoty.

Koncepce strategického rozvoje státního podniku Lesy ČR na období 2015–2019

V souvislosti s posílením významu drobného a středního lesnického a dřevozpracujícího průmyslu byla dne 23. února 2015 schválena vládou ČR Koncepce strategického rozvoje státního podniku Lesy ČR na období 2015–2019. Za účelem zvýšení zaměstnanosti zejména v horských a podhorských oblastech bude vytvořen meziřesortní odborný pracovní or-

gán lesnického a dřevozpracujícího sektoru, který se bude ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty a institucemi touto problematikou zabývat. Nadále bude podporován rozvoj zejména malých a středních lesnických a dřevozpracujících podniků.

5.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování

5.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce

Nad rámec opatření vyplývajících z doporučení Rady je v souladu se Strategii politiky zaměstnanosti do roku 2020 nadále pokračováno v přípravách reformy systému investičních pobídek s cílem motivovat investory k vytváření pracovních míst ve strukturálně postižených regionech. Díky novele nařízení 515/2004 Sb., o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek, došlo s účinností od 1. února 2014 k navýšení poskytované podpory z 50 000 Kč na 200 000 Kč na jedno nově vytvořené pracovní místo. Dále je připravováno rozšíření území, do nichž lze tuto podporu poskytnout, tj. umožnit poskytnutí této podpory i v regionech, kde podíl nezaměstnaných překračuje celorepublikový průměr o více jak 25 % (aktuálně pouze o více jak 50 %). Ze systémových opatření na zvyšování zaměstnanosti se v praxi začíná pozitivně projevovat realizace opatření strategického materiálu Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce.

V roce 2014 byl pilotně realizován nový nástroj aktivní politiky zaměstnanosti Aktivizační pracovní příležitost, který umožnil dlouhodobě evidovaným uchazečům o zaměstnání a uchazečům o zaměstnání, kteří byli osobami v hmotné nouzi, možnost přivýdělku při souběžném vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. V souvislosti s očekávaným znovuzavedením tzv. veřejné služby bude kladen důraz na tzv. prostupné zaměstnávání, a to především u osob dlouhodobě ohrožených na trhu práce.

Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2015–2020

V souvislosti s přípravou Národního plánu vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (OZP) 2015–2020 jsou připravována opatření k zefektivnění podpory zaměstnanosti OZP, která budou směřovat zejména k eliminaci obcházení povinnosti zaměstnávat OZP ve výši povinného

podílu a ke zvýšení motivace zaměstnavatelů zaměstnávat OZP na volném trhu práce. V přípravách tak je zavedení registrace objemu dodávek realizovaných v rámci plnění povinného podílu zaměstnávání OZP a snížení povinných mzdových odvodů zaměstnavatelů v případě zaměstnávání OZP na volném trhu práce (tj. netýká se zaměstnavatelů s více než 50 % OZP).

Zvyšování mobility pracovní síly

K řešení problémů s nízkou geografickou mobilitou pracovní síly přispěje pilotní ověření nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti Příspěvek na geografickou mobilitu, který zvýší motivaci uchazečů o zaměstnání přijmout zaměstnání i s nutností dojížděky, a přispěje tak k nivelizaci regionálních rozdílů nezaměstnanosti. Před jeho implementací do systému nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti bude jeho efektivita pilotně ověřena v rámci OP Z.

5.3.2 Kvalitní a dostupná zdravotní péče

Nad rámec již uvedených opatření ke zvyšování efektivity ve zdravotnictví v kapitole 3.3.3 se připravuje zjednodušení systému postgraduálního vzdělávání lékařů se záměrem optimalizovat počet druhů specializačních atestací, omezit množství výkonů nezbytných pro získání atestace a přemístit možnost výkonu atestační přípravy i do regionálních nemocnic, což napravit některé dnes systémové chyby ve vzdělávání lékařů a mělo by přispět ke stabilizaci některých kmenů, či nedostatku lékařů v pracovním režimu.

Akční plán Zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb

Koncem roku 2014 byl zpracován akční plán Zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb, který by měl zásadně vylepšit prostředí hodnocení kvality ve zdravotnických zařízeních. Taktéž budou zpřísněny a optimalizovány podmínky hodnocení pro oprávněné osoby/hodnotitele. Součástí schváleného plánu je i zlepšení edukace zdravotníků v kontextu bezpečnosti při poskytování zdravotních služeb a v neposlední řadě stanovení národních standardů kvality a indikátorů k jejich měření a vyhodnocování prostřednictvím restrukturalizace datové základny.

Národní strategie Zdraví 2020

Nejobsáhlejším komplexem opatření k zvyšování kvality, bezpečnosti a dostupnosti péče je Národní strategie Zdraví 2020. V současné době jsou tvořeny akční plány s dále uvedeným zaměřením: omezení zdravotně rizikového chování, zvládání infekčních onemocnění (zejména nových a znovu se objevujících), zvládání stresu a duševní zdraví, zajištění kvality

a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb, atd. Významnou součástí Zdraví 2020 je Národní strategie elektronického zdravotnictví, jejíž strategické cíle se soustředují na zlepšení pozice pacienta v přístupu ke zdravotní péči, na rozvoj zdravotní gramotnosti, na zajištění rovného přístupu k péči, na podporu kvality péče uplatněním standardů v komunikaci a sdílení údajů o poskytnutých zdravotních službách. Pro omezení frekvence návštěv ambulancí je plánováno např. zavedení elektronické konzultace a elektronického objednání pacienta k vyšetření v ambulanci praktického lékaře i ambulantního specialisty. Kromě výše uvedených opatření Národní strategie Zdraví 2020 také řeší plán snížení konzumace nežádoucích komodit jako alkohol, tabák, či se zabývá pohybovou aktivitou nebo plánem prevence a screeningu.

5.3.3 Sociální začleňování a boj s chudobou

Vláda bude v souladu s národním cílem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení podporovat opatření přispívající k začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených do společnosti, a to jak prostřednictvím inkluzivního trhu práce, tak skrze zvyšování dostupnosti, kvality a udržitelnosti základních zdrojů a služeb včetně důstojného příjmu, bydlení a vzdělání. Účelem je zvýšení participace osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených na otevřeném trhu zboží a služeb, přispění ke zmírňování sociálního napětí a předcházení jeho negativním sociálním a ekonomickým dopadům a snižování výdajů na řešení nepříznivých sociálních důsledků vyloučení.

Strategie sociálního začleňování 2014–2020

Vláda bude pokračovat v plnění Strategie sociálního začleňování 2014–2020, která zastřešuje hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, stanovuje prioritní témata ČR v oblastech důležitých pro sociální začleňování a obsahuje přehled opatření majících vliv na sociální začleňování a boj s chudobou. Dále ukazuje směr, kterým se řešení sociálního vyloučení mají ubírat, prosazuje společensky odpovědné hodnoty vztahující se k sociálnímu vyloučení, upozorňuje na nedostatky při hledání řešení sociálního vyloučení a zasazuje se o šíření principu mainstreamingu sociálního začleňování na všech správních úrovních. Informace o plnění opatření Strategie za rok 2014 bude předána vládě pro informaci do 30. dubna 2015.

Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011–2015 a následné kroky

Na základě vyhodnocení implementace Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011–2015 budou v průběhu

roku 2015 připravena návazná opatření s výhledem do roku 2020. Zároveň byla v únoru 2015 schválena vládou Strategie romské integrace na období 2014–2020. V obou materiálech je zvláštní důraz kladen na podporu sociálního začleňování a sociální soudržnost ve strukturálně nedostatečně rozvinutých regionech s vyšší nezaměstnaností a výskytem sociálně vyloučených lokalit. Je připraven koordinovaný přístup řešení sociálně vyloučených lokalit s využitím ESIF a odborné podpory Agentury pro sociální začleňování (ASZ). Připravuje se věcný záměr zákona o sociálním začleňování a věcný záměr zákona o sociálním podnikání, které budou předloženy vládě ve 2. čtvrtletí 2015.

Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017

Vzhledem k prognózám demografického vývoje a stárnutí populace budou podporována opatření obsažená v Národním akčním plánu podporujícím pozitivní stárnutí pro období let 2013–2017 (NAP). Na základě usnesení vlády byla zpracována aktualizovaná verze NAP, která byla vládou schválena v březnu 2015. Cílem je efektivněji prosazovat naplňování přípravy na stárnutí a zlepšovat podmínky pro integraci starších lidí do společnosti. Podpora preventivních opatření a dobře nastavená politika přípravy na stárnutí přispěje k zefektivnění výdajů společnosti na následnou sociálně zdravotní péči a k zvládnutí důsledků situace stárnutí populace v budoucnu. Opatření se zejména týkají oblastí významných z hlediska kvality života seniorů a stárnutí populace. K hlavním oblastem NAP patří realizace politiky přípravy na stárnutí, zajištění a ochrana práv starších osob, celoživotní učení, zaměstnávání starších pracovníků a seniorů, dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce, kvalitní prostředí pro život seniorů, zdravé stárnutí a péče o seniory s omezenou soběstačností. Hlavním cílem je změna přístupu lidí a celé společnosti ke stárnutí, zlepšení zapojení starších občanů do života společnosti a podpora aktivního stárnutí jako prevence sociálního vyloučení a zdravotních problémů.

Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020

Vláda bude podporovat plnění Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020, která zahrnuje témata od podpory přístupu k bydlení a zdravotní péči až po podporu zvyšování informovanosti a spolupráce všech relevantních aktérů. Jedním z opatření Koncepce bylo i uspořádání první národní Konsensuální konference o bezdomovectví v listopadu 2014 a publikace jejích výstupů v dubnu 2015, které mají přispět k nalezení shody a všeobecné podpory pro další směřování politiky v oblasti řešení bezdomovectví. Do 30. června 2015 projedná vláda Zprávu o plnění opatření Koncepce.

Sociální bydlení

V roce 2014 probíhala příprava Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025. Plánovaný harmonogram přijetí zákona o sociálním bydlení dle schváleného výhledu legislativních prací vlády je následující: v dubnu 2015 předložení Koncepce ke schválení vládě, do konce září 2015 předložení věcného záměru zákona o sociálním bydlení a ve 2. čtvrtletí 2016 předložení návrhu zákona o sociálním bydlení. Zákon by měl nabýt účinnosti od 1. ledna 2017.

Systém sociálního bydlení sestává z využívání sociálních služeb (vznik nové sociální služby, tzv. krizové bydlení), z ošetření příspěvkem státu na bydlení a z využívání sociálních nebo dostupných bytů (u sociálních bytů je vždy využívána sociální práce). Na vstup do systému sociálního bydlení budou mít nárok osoby z cílové skupiny, která je definována situačně - prostřednictvím definice bytové nouze anebo prostřednictvím poměru příjmů osob a jejich výdajů spojených s bydlením. Zákonem se také stanoví prioritní cílové skupiny, kterým bude ve zrychleném režimu poskytnut sociální anebo dostupný byt. Základním principem sociálního bydlení je zajištění přístupu a udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného nájemního bydlení, a to prostřednictvím souboru nástrojů bytové a sociální politiky. Dle Koncepce je garantem práva na bydlení stát, toto právo by měl realizovat prostřednictvím obcí.

Rozvoj sociálních služeb

V oblasti sociálních služeb se v roce 2014 podařilo novelizovat zákon o sociálních službách a zčásti tak upravit některé dílčí součásti systému soc. služeb (např. kvalita, financování, plánování soc. služeb, podpora soc. práce). Dále byla zpracována Národní strategie rozvoje sociálních služeb na rok 2015, která stanovuje rámcové cíle a úkoly pro dané období. V roce 2015 je dále plánováno zpracování Národní strategie rozvoje sociálních služeb pro období 2016–2020. Půjde o dokument zpracováváný ve spolupráci s dalšími subjekty, jehož ambicí je vymezit hlavní rozvojové oblasti pro sociální služby a stanovit klíčové cíle či opatření, jejichž naplňováním by došlo k celkovému zefektivnění systému sociálních služeb.

Zákon o sociálních pracovnících

Vládě ČR bude do konce června 2015 předložen věcný záměr zákona o sociálních pracovnících, předložení paragrafovaného znění vládě ČR se předpokládá na červen 2016 a účinnost zákona 1. ledna 2017. Základními pilíři připravované právní úpravy jsou státem regulované předpoklady a podmínky výkonu sociální práce pro všechny sociální pracovníky, možnost profesního růstu, profesní postavení a ochrana profesního titulu. Profesní komora sociálních pracovníků bude zejména nositelem etických hodnot.

Úprava systému dlouhodobé zdravotně sociální péče

Cílem úpravy systému dlouhodobé zdravotně sociální péče je nastavit takové řešení, které zajistí efektivní a finančně udržitelné poskytování služeb dlouhodobé péče na sociálně zdravotním pomezí. Uvažuje se o dvou variantách řešení – první je návrh komplexního zákona k dlouhodobé péči, druhou návrh změnového zákona k dlouhodobé péči – jen účel, definice a odkazy na legislativní úpravy v jiných zákonech. K této problematice byla vytvořena meziresortní pracovní skupina, kde mají být diskutovány zásadní otázky nového systému. Návrhy této změny budou vypracovány v průběhu tohoto roku.

5.3.4 Sladování rodinného a pracovního života

V roce 2015 byla ustavena Odborná komise pro rodinnou politiku, která se zaměří na vytvoření návrhu dlouhodobého a systémového řešení rodinné politiky v ČR. Za účelem zvýšení schopnosti orgánů veřejné správy poskytovat svým zaměstnancům a zaměstnankyním opatření zaměřená na sladění pracovního a soukromého života bude v průběhu roku 2015 zpracována metodická příručka vycházející z příkladů dobré praxe a sdílení zkušeností s privátní sférou.

Projekt Sladění práce a rodiny inspirované příklady dobré praxe v Evropě

V současné době dobíhá projekt Sladění práce a rodiny inspirované příklady dobré praxe v Evropě. V rámci realizace projektu byly v minulém roce zpracovány analýzy legislativních opatření v oblasti služeb péče o předškolní děti a flexibilních forem práce v obou partnerských zemích (Německo, Rakousko). V současné době dochází, na základě komparace s českou legislativou, k přípravě návrhu možné implementace některých opatření do českého legislativního systému. Nadále probíhají workshopy s účastí zahraničních partnerů na obě uvedené témata.

Podpora zahájení podnikání žen

V OP LZZ je jako jedna z možností sladování rodinného a pracovního života podporováno i zahájení podnikání žen. Z 366 podpořených projektů je evidováno 80 projektů zaměřených na podporu zahájení podnikání za více než 430 mil. Kč. Obsahem projektů je tvorba a realizace komplexních programů na podporu zahájení a rozvoje samostatné výdělečné činnosti. V OP Z bude podpora zahájení podnikání žen nedílnou součástí investiční priority 1.2 Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, a to i pokud jde o přístup k zaměstnání a kariéerní postup, sladění pracovního a soukromého života a podpora stejné odměny za stejnou práci.

5.3.5 Rovnost žen a mužů

Podpora rovnosti žen a mužů hraje důležitou roli při dosažení sociální soudržnosti a udržitelného růstu. Vláda ČR si v této oblasti v souladu se svým programovým prohlášením klade za cíl především důsledné uplatňování principu rovnosti žen a mužů, potírání genderově podmíněného násilí, podporu sladování pracovního, soukromého a rodinného života, vyššího zastoupení žen v rozhodovacích pozicích a odstraňování genderových nerovností v odměňování.

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů a další opatření

Vláda v listopadu 2014 schválila Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020. Jedná se o první rámcový vládní dokument pro uplatňování politiky rovnosti žen a mužů v ČR, který definuje základní priority a cíle až do roku 2020. Strategie obsahuje celkem 8 hlavních strategických oblastí vycházejících z Pekingské deklarace a akční platformy přijaté v roce 1995. Strategie dále obsahuje celkem 5 horizontálních strategických priorit. Jednotlivé priority a cíle budou nadále každoročně rozpracovány do konkrétních úkolů v rámci Aktualizovaných opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti žen a mužů.

V návaznosti na strategii vláda ČR schválila v únoru 2015 Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015–2018, jehož cílem je přispět ke snížení výskytu a latence domácího a genderově podmíněného násilí v české společnosti. Vládě bude také v první polovině roku 2015 předložen Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2015–2017, který reaguje na nízké zastoupení žen v rozhodovacích pozicích v politice, státní správě, obchodních společnostech a dalších oblastech souvisejících s veřejným rozhodováním. Mezinárodní studie ukazují, že vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích s sebou nese řadu výhod, včetně efektivnějšího rozhodování a schopnosti zohledňovat více perspektiv a využívat širšího spektra talentů.

Za účelem zefektivnění procesu hodnocení dopadů materiálů předkládaných vládě ČR na rovnost žen a mužů byla vytvořena metodika, ke které budou v roce 2015 probíhat školení pro jednotlivé resorty. V návaznosti na strategii byla také zahájena optimalizace sběru statistických dat členěných dle pohlaví za účelem důsledného uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů.

5.3.6 Kvalitní vzdělávání

Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (IPn POSPOLU)

Cílem projektu Pospolu je podpora spolupráce středních odborných škol a zaměstnavatelů, která vede k lepší přípravě

absolventů škol, k prohloubení přípravy žáků v reálném pracovním prostředí a k hledání dalších možností spolupráce škol vedle odborného výcviku a odborné praxe ve firmách. Hlavním cílem projektu je dospět k návrhům systémových a legislativních úprav, které spolupráci škol a firem usnadní a umožní její prohloubení. Projekt, zahájený v prosinci 2012, bude pokračovat do 31. října 2015. Celkové náklady jsou 106,5 mil. Kč, z toho 85% ESF. Mezi aktivity projektu patří například pilotáž a monitoring spolupráce škol a firem s cílem zjistit, jaké možnosti a limity má spolupráce škol a zaměstnavatelů v rámci platné legislativy. Byl vytvořen koncept nových opatření odborného vzdělávání podporujících spolupráci škol a firem.

Rok průmyslu a technického vzdělávání (2015)

Záměrem realizace Roku průmyslu a technického vzdělávání (2015) je změna negativního vnímání průmyslu veřejností. Poukazuje na nedostatek technicky vzdělaných lidí a potřebu zvýšení zájmu o technické obory. Mezi aktivity projektu patří propagace technických a přírodovědných oborů, vyhlášení rozvojových a dotačních programů v celkové finanční podpoře téměř 300 mil. Kč, zpracování digifolia k roku 2015, národní kulaté stoly k odbornému vzdělávání, závěrečná konference IPn Pospolu, konference k technickému a přírodovědnému vzdělávání.

Provádění Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 je součástí Komplexního strategického záměru Digitální vzdělávání - Touch your Future, který byl vytvořen na základě vládního materiálu Digitální Česko v. 2.0 - Cesta k digitální ekonomice. Tato Strategie formuluje tři prioritní cíle, ke kterým budou směřovat první intervence: otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet inováční myšlení žáků.

K těmto cílům se Strategie digitálního vzdělávání přibližuje intervencemi ze 7 hlavních směrů: (i) zajištění nediskriminačního přístupu k digitálním vzdělávacím zdrojům; (ii) zajištění podmínek pro rozvoj digitálních kompetencí a inováčního myšlení žáků; (iii) zajištění podmínek pro rozvoj digitálních kompetencí a inováčního myšlení učitelů; (iv) zajištění budování a obnovy vzdělávací infrastruktury; (v) podpora inováčních postupů, sledování, hodnocení a šíření jejich výsledků; (vi) zajištění systému podporujícího rozvoj škol v oblasti integrace digitálních technologií do výuky a do života školy a (vii) zvýšení porozumění cílům a procesům integrace technologií do vzdělávání.

5.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí

Kvalifikovaná pracovní síla je jedním ze základních předpokladů konkurenceschopnosti a obchodní úspěšnosti zaměstnavatelů. Tvoří nutnou podmínku pro investice, neboť zajišťuje přenos znalostí, rozvoj inovací, zavádění nových technologií a vede k tvorbě nových pracovních míst. S ohledem na přínos kvalifikované pracovní síly pro konkurenceschopnost a vzhledem k otevřenosti a charakteru české ekonomiky vláda přijímá taková opatření v oblasti migrační politiky, která zohledňují ekonomické potřeby země. ČR připravuje formou novelizace zákona o pobytu cizinců na území ČR zavedení dlouhodobých víz za účelem podnikání. Udělení víza by bylo podmíněno významnou investicí a věrohodným podnikatelským záměrem.

Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance (projekt Fast Track) a projekt Welcome Package pro investory

Vláda bude v roce 2015 pokračovat v úspěšné realizaci projektu Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance a statutární orgány zahraničních investorů (Fast Track), který stanovuje pravidla pro zrychlený převod a lokalizaci vnitropodnikových zaměstnanců, příp. statutárních orgánů zahraničních investorů na výkon práce v ČR a pomáhá zabezpečit dostatek kvalifikované pracovní síly.

Vláda bude v roce 2015 pokračovat v realizaci projektu Welcome Package pro investory, který si klade za cíl zefektivnit proceduru vstupu a zaměstnávání klíčových cizinců, kteří v rámci umístění investice do ČR potřebují co nejdříve a hladce získat potřebná povolení (pobyťová, pracovní). Přínos projektu spočívá ve zkrácení lhůty pro vydání povolení k zaměstnání (do 10 pracovních dnů) a dlouhodobého víza/zaměstnanecké karty (do 30 kalendářních dnů).

Úprava zácvičků

Zácvičky jsou často používané především velkými obchodními společnostmi, které mají typicky výrobní celky nebo provozovny v zahraničí a potřebují své zahraniční zaměstnance zaškolené v ČR, k čemuž používají standardně programy neplacených zácvičků. Tito cizinci pobývají na území ČR pouze omezenou dobu (maximálně 3–6 měsíců), jejich pozice jsou neplacené a zajištěné společnostmi, u kterých v rámci zácvičků působí. Pro tyto účely je nicméně nezbytné maximálně zjednodušit vstup a pobyt těchto cizinců do ČR, čemuž slouží usnesení vlády č. 962/14 ze dne 24. listopadu 2014 navazující na ustanovení § 178b odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

5.3.8 Strategie migrační politiky ČR

Problematiku migrace pojímá vláda komplexně a strategicky. Její ekonomické přínosy jsou reflektovány v přípravě nové Strategie migrační politiky ČR doprovázené Komunikační strategií ČR o přínosech a dopadech migrace (oba dokumenty by měla v červnu 2015 schválit vláda). Jednou ze stěžejních zásad, jimiž se Strategie bude řídit, je podpora legální migrace, která je pro stát a pro občany přínosná takovým způsobem, aby mohla ČR pružně reagovat na potřeby svého pracovního trhu a reflektovat dlouhodobé potřeby státu. Cílem Komunikační strategie je prostřednictvím veřejné diskuse mj. informovat o společenských dopadech migrace a změnit postoje veřejnosti.

5.4 Růst založený na výzkumu a inovacích

Během roku 2014 významně pokročila restrukturalizace státní správy VaVal. Na doporučení mezinárodního auditu se směřuje ke zřízení samostatného ministerstva, které by se mělo postupně stát hlavním úřadem státní správy pro oblast výzkumu, vývoje a inovací. Jako první krok vznikla sekce místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a inovace (ÚV – MPR), která je základem pro vznik nového centrálního úřadu.

5.4.1 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum

Vláda připravuje změnu legislativy pro VaVal. V průběhu roku 2015 vláda připraví návrh nového zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, do kterého bude zapracováno zřízení nového ústředního správního úřadu pro VaVal (ministerstva), upraveno hodnocení výzkumných organizací a nově upraveno postavení a financování infrastruktury pro výzkum. Na počátku roku 2015 byla zahájena průběžná kontrola plnění jednotlivých opatření aktualizované Národní politiky VaVal. Do konce roku 2015 by vláda měla obdržet informaci o stupni implementace politiky a návrh na případné změny.

Vláda bude nadále věnovat zvláštní pozornost zahájení nového víceletého rámce podpory tzv. velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (2016–2022). Finančně podpořené velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace budou provozovány jakožto jedinečná výzkumná zařízení vykazující celonárodní význam a výrazný mezinárodní přesah, naplňující definici výzkumné infrastruktury podle nových evropských předpisů a provozovaná na principu otevřeného přístupu k jejich kapacitám umožňujícím široké škále jejich uživatelů z ČR a zahraničí provádění excelentního VaVal. V návaznosti na komplexní hodnocení výzkumných infrastruktur ČR realizované roku

2014 a v souvislosti se zahájením nového víceletého rámce financování velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (2016–2022) provede vláda také aktualizaci Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace v souladu s rámcovými principy aktualizace Cestovní mapy Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (ESFRI Roadmap). Současně vláda posílí nástroje podpory mezinárodní spolupráce ve VaVal přispívající k integraci ČR do Evropského výzkumného prostoru a internacionalizaci prostředí VaVal v ČR.

S nástupem nového víceletého finančního rámce vláda zabezpečí synergický a vzájemně komplementární přístup k vynakládání prostředků státního rozpočtu ČR na VaVal a ESIF na principech adicionality. Prostředky ESIF budou čerpány prostřednictvím OP VVV, OP PIK, OP PPR a částečně též v Programu rozvoje venkova. Opatření v těchto programech budou součástí implementace opatření Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (RIS 3). Intervence budou přitom směřovány do oblastí modernizace kapacit VaVal, posílení mezinárodní a mezi-sektorové mobility lidských zdrojů pro VaVal, rozvoje spolupráce veřejného výzkumného sektoru se soukromou sférou a zvýšení úrovně strategického řízení VaVal ze strany orgánů státní správy ČR.

Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015 s výhledem do roku 2020

Jako součást svých reformních opatření prováděných ve vztahu k dalšímu rozvoji národního výzkumného a inovačního systému ČR vláda do konce roku 2015 připraví další aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015 s výhledem do roku 2020. Opatření aktualizace Národní politiky budou směřovat zejména k posílení koordinace a strategického řízení VaVal věcně příslušnými orgány státní správy, novelizaci legislativního rámce podpory VaVal a zvýšení kvalitativních aspektů metodických postupů hodnocení a financování VaVal z prostředků institucionální a účelové podpory s důrazem kladeným na dosahování výsledků mezinárodně konkurenceschopné úrovně a vysoké socioekonomické relevance.

Realizace Národních programů udržitelnosti I a II

Ve vztahu k čerpání prostředků politiky soudržnosti EU vláda učiní kroky vedoucí k zajištění dlouhodobě udržitelného rozvoje kapacit VaVal budovaných za využití prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF). Hlavními nástroji intervence, které bude v této oblasti vláda implementovat, zůstanou i nadále Národní programy udržitelnosti I a II. Provozní náklady zařízení VaVal vybudovaných za finanční spoluúčasti ERDF, jež naplňují znaky výzkumné infrastruktury, budou fi-

nancovány prostřednictvím aktivity na podporu velkých infrastruktur, pro výzkum, experimentální vývoj a inovace.

Vybrané projekty

Aktivity OP VVV v oblasti spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou v rámci prioritní osy 1 budou významně doplňovat intervence v rámci nově připravovaných programů Technologické agentury ČR (TA ČR), které se budou specializovat na zaměření mladých výzkumných pracovníků na aplikovaný výzkum ve spolupráci s aplikační sférou, na podporu společensko-vědního výzkumu, na inovační aktivity veřejné správy formou zadávání zakázek v předobchodní fázi.

V srpnu 2014 byl oficiálně zahájen projekt Zefektivnění činnosti TA ČR v oblasti podpory VaVal a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal. Hlavním cílem projektu je zefektivnit poskytování podpory aplikovaného výzkumu a inovací ze strany TA ČR a případně dalších organizací veřejné správy, posílit odborné kapacity v oblasti aplikovaného výzkumu a inovací, posílit chápání významu aplikovaného VaVal a jeho výsledků pro další rozvoj ČR a do budoucna také navrhnout základ jednotného způsobu a podmínek poskytování podpory aplikovaného výzkumu a inovací. Dílčími cíli projektu, které přispějí k rozvoji podmínek pro excelentní výzkum i k posílení spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi, jsou například: (i) nastavení systému analýzy dat v oblasti výzkumu pro měření výsledků a dopadů; (ii) optimalizace zapojení expertů do systému podpory VaVal; (iii) zefektivnění metodických a poradenských služeb TA ČR; (iv) zavedení metody zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi; (v) podpora informovanosti a vzdělanosti zástupců organizací veřejné správy. Projekt bude ukončen v listopadu 2015.

5.4.2 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi

Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi je podporován např. programy TA ČR, která vyhláší programy, kde je podmínkou spolupráce mezi podnikovou a veřejnou výzkumnou sférou. Jde např. o program Centra kompetence, program Alfa, program Delta, program Omega. Všechny tyto programy, resp. realizace projektů, budou pokračovat i v roce 2015. Vláda dále pokračuje v podpoře programů podporujících spolupráci veřejného výzkumného a soukromého podnikového sektoru. Během roku 2015 bude připraven nový program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti tzv. klíčových (key enabling) technologií, který bude založen na spolupráci výzkumného sektoru a podniků.

Od roku 2014 byla zavedena možnost snížit základ daně z příjmu podniků při nákupu výzkumných služeb od výzkum-

ných organizací veřejného sektoru. Toto opatření zůstane v platnosti i nadále a jeho cílem je zvýšit výdaje podnikové sféry na VaVal a posílit spolupráci mezi oběma sférami.

Implementace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR

Vláda se bude zabývat plněním Strategie inteligentní specializace, která je založena na dlouhodobém strategickém dialogu mezi podnikateli, představiteli vědeckovýzkumné komunity a veřejné správy za účasti dalších partnerů z občanské společnosti (tzv. entrepreneurial discovery process). Podle Akčního plánu jsou pro rok 2015 naplánovány konkrétní aktivity (zejména se jedná o plán činnosti orgánů RIS 3 a vyčíslení relevantních finančních alokací ve veřejných rozpočtech). V případě souhlasného stanoviska EK bude RIS 3 aktualizována a tato aktualizace schválena vládou pravděpodobně ve 4. čtvrtletí 2015.

Programy pro rozvoj spolupráce

Spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podnikovou sférou byla podmínkou programu Centra kompetence, v rámci kterého byly vybrány projekty s největším potenciálem uplatnění výsledků VaV v inovacích ve dvou veřejných soutěžích. Mezi dílčí cíle tohoto programu patří vytvoření podmínek pro dlouhodobou spolupráci výzkumných organizací a podniků.

Spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podnikovou sférou je zdůrazňována v programech podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. Přestože není vždy podmínkou pro přiznání podpory (pouze v programu Centra kompetence), nastává případ spolupráce na řešení výzkumného projektu mezi alespoň jednou výzkumnou organizací a alespoň jedním podnikem v programech TA ČR u převážné většiny podpořených projektů (v současnosti cca 95 %). Konkrétně v programu ALFA, který je financován od roku 2011, a projekty k podpoře byly vybírány ve čtyřech veřejných soutěžích, podíl těchto projektů přesahuje 95 %. Obdobně vysoký je tento podíl také u novějších programů EPSILON a DELTA. Specifickým způsobem podporuje spolupráci VO a podniků program GAMA, který ve svém prvním podprogramu motivuje výzkumné organizace k přípravě výsledků VaV do fáze ukazující již i komerční potenciál a ve svém druhém podprogramu motivuje podniky k využívání těchto výsledků.

Projekt Zefektivnění činnosti TA ČR v oblasti podpory VaVal a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal

V listopadu 2014 byla v rámci projektu Zefektivnění činnosti TA ČR v oblasti podpory VaVal a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal zahájena mimo jiné klíčová aktivita 6, která je zaměřena

na vypracování metodiky poradenství TA ČR pro podporu uplatnění výsledků VaVal exportem a ověření této metodiky v rámci pilotních projektů. V rámci klíčové aktivity 6 spolupracuje TA ČR, EGAP, CzechTrade a CzechInvest a další instituce. Základem je aktivní vyhledání výsledků VaVal, které jsou zajímavé pro export a propojení výzkumníků, kteří tyto výsledky vytvořili, s potenciálními výrobci a exportéry. Novým navrženým prvkem je podpora formou úvěru a jeho pojištění EGAP.

Částečně bude podporovat spolupráci i specifický cíl 5 Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje prioritní osy 2 OP VVV. Jeho cílem je vytvořit zázemí pro VaV spočívající v kvalitních lidských zdrojích, které se mohou neustále rozvíjet, čerpat zkušenosti ze zahraničí a ze soukromé sféry.

5.4.3 Inovační podnikání a rozvoj startupů

Národní inovační fond

Vláda hodlá v novém programovacím období 2014–2020 obnovit myšlenku zřízení státního nástroje na podporu inovativních MSP pomocí rizikového kapitálu. V rámci OP PIK počítá s vytvořením pilotního Národního inovačního fondu (NIF), který bude společně se soukromými investory poskytovat kapitál nadějným firmám ve fázi založení a rozvoje, jež mají obtížný přístup k úvěrovému financování. Bude se jednat o návratný finanční nástroj, prostředky z úspěšných investic budou moci být vládou použity na podporu MSP i v dalších letech. Cílem je aktivizovat soukromý rizikový kapitál v ČR a potenciál nových českých podnikatelských nápadů a výsledků vědy a výzkumu. V roce 2015 bude probíhat intenzivní příprava NIF, jehož konečná podoba bude vycházet z ex-ante posouzení finančních nástrojů v OP PIK.

Využití potenciálu průmyslového vlastnictví

Vláda bude pokračovat v úsilí o zlepšení znalostí o optimálních způsobech využívání systému ochrany průmyslového vlastnictví k získání konkurenční výhody. Vedle zvyšování znalosti podnikatelů, pracovníků VaV, pedagogů, a studentů o jednotlivých průmyslově právních nástrojích a jejich optimálním využití se zaměří na objasňování významu, způsobů získávání a vytěžování technických informací z patentových zdrojů. V roce 2015 bude pokračovat popularizační kampaň přinášející argumenty a návody proč, zda a jak užívat ochrany průmyslového vlastnictví, jak postupovat při přihlašování do zahraničí a využívat přitom s výhodou zejména mezinárodní systém Smlouvy o patentové spolupráci.

Zvláštní pozornost bude věnována akademickým, výzkumným a vývojovým pracovištím. Bude ozřejmován systém

podle Smlouvy o patentové spolupráci, kde podáním jediné přihlášky lze získat delší časový prostor pro rozhodnutí, zda pokračovat v úsilí o získání patentu v zahraničí, současně tak navýšit možnost získat finanční prostředky z prodeje řešení do zahraničí.

Budou pokračovat práce na přípravě systému Patentu s jednotným účinkem a Jednotného patentového soudu. Vláda bude podporovat pokračování přípravy na vytvoření Visegrádského patentového institutu, který českým subjektům usnadní a zlevní přihlašování technických řešení do zahraničí.

Zvýšená pozornost bude věnována poskytování komplexních, důvěryhodných a pro uživatele snadno dosažitelných a srozumitelných informací o špičkových technických řešeních a o předmětech průmyslových práv a způsobech jejich nejlepšího využití. Uživatelům budou nabízeny služby poskytující informace o nejnovějším stavu techniky v jejich oboru převzaté z nově zveřejněných patentových přihlášek, bude propagován průmyslově právní audit a technologický foresight umožňující sledovat trendy a odhadnout budoucí směřování dané oblasti techniky. Bude zlepšena dostupnost informací o průběhu zápisných a dalších řízení.

TA ČR ve spolupráci s MŠMT a MPO realizuje projekt INKA – Mapování inovačního potenciálu. Hlavním cílem projektu je vytvoření v čase udržitelné metodiky mapování inovačního prostředí ČR, která zajistí srovnatelnost dat v následujících šetřeních. Výstupy projektu dávají ucelený obrázek o inovačním prostředí a identifikují oblasti intervencí pro inovační podnikání a VaV aktivity.

5.4.4 Kosmické aktivity

Kosmické aktivity jsou dynamicky se rozvíjející oblastí, jejíž pokroky se promítají do mnoha odvětví lidské činnosti. Vláda ČR si je vědoma významu kosmických aktivit pro národní hospodářství a významu úzké spolupráce s Evropskou kosmickou agenturou (ESA) a Agenturou pro evropský GNSS zejména pro zvýšení technologické úrovně českého průmyslu a jeho konkurenceschopnosti.

Investice do kosmických aktivit

Investice do volitelných programů ESA musí probíhat v souladu s rostoucí kapacitou českého průmyslu v této oblasti a dosaženými dílčími úspěchy v přenášení know-how do komerční průmyslové sféry. Investicemi do kosmických aktivit, zejména prostřednictvím ESA ve formě účasti na jejich volitelných programech, může vláda efektivně podpořit konkurenceschopnost českého průmyslu, excelenci výzkumu a přispět k udržitelnému růstu hospodářství. Aktuálně ČR přispívá do programů ESA částkou 14,04 mil. EUR, z toho 5,95 mil. EUR

na volitelné programy, které představují pro český průmysl nejvíce příležitostí.

Implementace Národního kosmického plánu na roky 2014–2019

Národní kosmický plán (NKP) pro roky 2014–2019 schválila vláda svým usnesením č. 872, ze dne 27. října 2014. Plán obsahuje vizi, střednědobé cíle, obecná, organizační a fi-

nanční opatření pro rozvoj kosmických aktivit ČR v letech 2014–2019. Jedná se mj. o navýšení investic do kosmických aktivit, zřízení Národního kosmického programu, zřízení Národní kosmické agentury aj. Cílem je maximální využití potenciálu kosmických aktivit a maximalizace hospodářských a společenských přínosů, které kosmické aktivity nabízejí. V roce 2014 proběhlo shromažďování informací za účelem diskuse o konkrétní podobě Národního kosmického programu.

6. Implementace politiky soudržnosti a využití ESIF jako nástrojů uskutečňování priorit strategie Evropa 2020

6.1 Programové období 2007–2013

V programovém období 2007–2013 bylo na realizaci politiky soudržnosti v ČR určeno z fondů EU téměř 700 mld. Kč, které přispívají ke snižování rozdílů ve vyspělosti mezi jednotlivými členskými státy a jejich regiony. Globálním cílem Národního strategického referenčního rámce je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Hlavním cílem je trvalé posilování konkurenceschopnosti ČR, růst zaměstnanosti, vyvážený a harmonický rozvoj regionů.

Programové období 2007–2013 se blíží do své závěrečné fáze. Do konce roku 2014 bylo v rámci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU na území ČR schváleno již více než 59 tis. projektů v celkové hodnotě 693,7 mld. Kč. Finančně bylo ukončeno více než 37 tis. projektů v hodnotě 310,9 mld. Kč. Proplacené prostředky na účty příjemců dosáhly 498,7 mld. Kč. Tato částka činí 72,4 % finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti alokovaných pro všechny operační programy⁹ na celé programové období 2007–2013. EK byly zaslány k proplacení prostředky ve výši 473,9 mld. Kč, tzn. 68,8 % alokace.

Již v roce 2012 se operační programy potýkaly s řadou překážek. Roky 2013 a 2014 byly ve znamení úsilí o minimalizaci hrozícího včasného nevyčerpání finančních prostředků. Na začátku roku 2014 hrozilo, že ČR nedočerpá z fondů EU 21,4 mld. Kč. Vláda ČR si dala za cíl hrozící ztrátu snížit. V lednu 2014 vláda vytvořila krizový plán pro každý operační program a definovala potřebná opatření. Plnění těchto opatření, důsledným finančním řízením a úzkou spoluprací se všemi příjemci se řídicím orgánům operačních programů podařilo snížit nedočerpání v roce 2014 na 8,7 mld. Kč. Vzhledem k okolnostem, se kterými se ČR potýkala, kterými bylo mj. skokové navýšení alokace v důsledku intervence ČNB v listopadu 2013, to lze považovat za úspěch.

Rok 2015 je poslední pro čerpání prostředků pro období 2007–2013, tzn. výdaje spolufinancované z fondů EU v rámci období 2007–2013 musí být do konce tohoto roku vynaloženy (proplaceny) ze strany příjemců. Je pokračováno v krizových plánech na rok 2015 tak, aby bylo maximálně využito zbývajících finančních prostředků z období 2007–

2013. ČR stále zbývá z rozpočtu EU proplatit více než 200 mld. Kč, což představuje 30 % prostředků programového období 2007–2013. Tyto prostředky však budou z rozpočtu EU propláceny postupně, minimálně do roku 2018. Vyčerpání tak vysokého objemu finančních prostředků v rámci dostupného času s sebou nese četná rizika a již nyní je vysoce pravděpodobné, že tyto prostředky nebudou v plné výši využity. Ze strany všech subjektů zapojených do realizace fondů EU je vynakládáno maximální úsilí k vyčerpání co nejvyšší částky na realizaci kvalitních projektů. Toto úsilí bude podpořeno jak systémovými kroky, které budou prováděny v případě potřeby na úrovni operačních programů, tak ad hoc zásahy v jednotlivých rizikových případech. Velká pozornost bude věnována koordinaci uzavírání programového období 2007–2013, včetně zajištění dostatečných administrativních kapacit.

6.2 Programové období 2014–2020

Souběžně s uzavíráním programového období 2007–2013 probíhá i příprava programů období 2014–2020. V souladu s legislativním rámcem pro ESI fondy v období 2014–2020 přispějí veškeré plánované intervence k naplňování cílů strategie EU 2020. V roce 2014 došlo ke schválení DoP, klíčového strategického dokumentu, který rámcově vymezuje priority, do kterých budou směřovány finanční prostředky ESIF v období 2014–2020 v ČR, a také výsledky, kterých má být dosaženo. Na vyjednávání DoP pak navázalo vyjednávání jednotlivých operačních programů. Na přelomu října a listopadu 2014 obdržely řídicí orgány oficiální připomínky EK a od té doby probíhají průběžně jednání. V jejich průběhu jsou vznášeny další připomínky ze strany EK. Schvalování programů bylo komplikováno jednáním s EK ohledně podoby prováděcích předpisů ke služebnímu zákonu tak, aby jejich obsah a harmonogram přijetí odpovídaly závazkům stanoveným DoP. Lze předpokládat, že většinu operačních programů schválí EK na přelomu dubna a května, zbytek operačních programů pak ve druhé polovině roku 2015. Konečné rozhodnutí EK o schválení programu však nelze vydat před schválením změny Víceletého finančního rámce a lze jej očekávat v červnu 2015. Případné negativní dopady zpoždění v přípravě programů se ČR snaží eliminovat přípravou Kritérií pro zahájení implementace programů, při jejichž splnění lze vyhlásit avízo výzvy

⁹ V těchto objemech nejsou zahrnuty prostředky programů přeshraniční spolupráce, OP Rybářství ani nadnárodní a mezinárodní spolupráce.

k podání žádostí o podporu ještě před samotným schválením programů. Dále probíhá příprava tzv. řídicí dokumentace programů a kontrola jejího souladu s požadavky a pravidly jednotného metodického prostředí. Po posouzení řídicí dokumentace bude možné zahájit tzv. audit shody, který je podmínkou pro následné předložení prvních průběžných žádostí o platbu EK.

ČR naplňuje předběžné podmínky pro čerpání z ESIF v souladu s nařízením (EU) č. 1303/2013, přičemž kroky a časový rámec jejich naplňování jsou uvedeny v jednotlivých akčních plánech předběžných podmínek. V současné době je i z pohledu Evropské komise uspokojivě naplněno 21 předběžných podmínek, přičemž intenzivně probíhají práce na plnění ostatních. Pokrokem se zabývá v měsíčních intervalech také vláda ČR.

V rámci nového programového období je dále připravována koncepce efektivní implementace finančních nástrojů, která by měla být dokončena do září 2015. Cílem koncepce je vytvořit v ČR plnohodnotnou rozvojovou banku, která by v budoucnu měla plnit významnou roli při zakládání a správě finančních nástrojů přispívajících k plnění cílů jednotlivých operačních programů. Zároveň by měla být partnerem pro další aktivity EK, jako je například využití Junckerova balíčku v ČR a „advisory hub“ (tj. delegovaná funkce od Evropské investiční banky). V současné době probíhají ve většině řídicích orgánů ex ante analýzy mapující selhání trhu a nastavení modelů vhodných finančních nástrojů. ČR počítá s úzkou spoluprací s evropskými finančními institucemi, jako je Evropská investiční banka a Evropský investiční fond, při samotném nastavování implementačních mechanismů a případně i při správě finančních nástrojů.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přehled strategických a koncepčních dokumentů vlády

Příloha uvádí přehled nejdůležitějších strategických a koncepčních dokumentů souvisejících s NPR, stejně tak vybrané zprávy o pokroku v plnění cílů či závazků vyplývajících ze strategických dokumentů vlády. Některé z nich jsou ve fázi přípravy nebo před brzkým schválením. Výčet dokumentů není úplný

a vyčerpávající a mnoho dalších dílčích příspěvků k plnění cílů strategie Evropa 2020 lze nalézt i v celé řadě dalších dokumentů. Aktuální informace o schválených dokumentech a další související informace jsou k dispozici také v systému Databáze strategií (<http://databaze-strategie.cz/>). Ta je celostátním informačním systémem strategických, koncepčních a dílčích programových dokumentů, které jsou do systému vkládány a rozpracovány jednotlivými gestory dokumentů.

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav přípravy	Gestor (spolugestor)
Průřezové dokumenty	Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR	Schváleno	ÚV
	Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020	Schváleno	MMR
	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro roky 2012–2020	Schváleno	MPO
3. Pokrok v implementaci doporučení Rady z roku 2014	Konvergenční program ČR 2015	V přípravě ²	MF
	Makroekonomická predikce ČR – duben 2015	Schváleno	MF
	Střednědobý výhled státního rozpočtu České republiky na roky 2016 až 2017	Schváleno	MF
	Střednědobé výdajové rámce na roky 2016 až 2018	V přípravě ³	MF
	Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017	Schváleno	ÚV
	Akční plán boje s korupcí na rok 2015	Schváleno	ÚV
	Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016	Schváleno	ÚV
5.1 Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí	Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014–2020	Schváleno	MV
	Implementační plány Strategického rámce rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014–2020	Schváleno	MV
	Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (Strategie realizace Smart Administration v období 2007–2015)	Schváleno	MV

¹⁰ Schválení vládou se očekává dne 27. dubna 2015.

¹¹ Schválení vládou se očekává dne 27. dubna 2015.

Seznam příloh

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav přípravy	Gestor (spolugestor)
5.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl	Zpráva o pokroku ve snižování administrativní zátěže za rok 2014 (termín předložení vládě ČR do 30. června 2015)	V přípravě	MPO
	Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice	Schváleno	MPO
	Aktualizovaný Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice	V přípravě	MPO
	Priority spotřebitelské politiky (2015–2020)	Schváleno	MPO
	Aktualizace Státní energetické koncepce ČR 2010–2030	V přípravě	MPO
	Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů (2012–2020)	Schváleno	MPO
	Surovinová politika ČR	V přípravě	MPO
	Politika druhotných surovin ČR	Schváleno	MPO
	Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích substituací primárních zdrojů druhotnými surovinami	V přípravě	MPO
	Státní politika v elektronických komunikacích – Digitální Česko v 2.0 Cesta k digitální ekonomice (2013–2020)	Schváleno	MPO
	Národní plán rozvoje sítí nové generace	V přípravě	MPO
	Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014–2020	Schváleno	MPO
	Exportní strategie České republiky pro období 2012 až 2020	Schváleno	MPO
	Koncepce strategického rozvoje státního podniku Lesy ČR na období 2015–2019	V přípravě	MZe
	Program rozvoje venkova na období 2014–2020	Schváleno	MZe
	Akční plán pro biomasu v ČR na období 2012–2020	Schváleno	MZe
	Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství na období 2016–2020.	V přípravě	MZe
	Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2014–2020	Schváleno	MZe
	Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu	Schváleno	MZe
	Politika ochrany klimatu v ČR	V přípravě	MŽP
	Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR	V přípravě	MŽP
	Národní program snižování emisí ČR (2007)	Schváleno	MŽP
	Národní program snižování emisí ČR 2020	V přípravě	MŽP
	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR	V přípravě	MŽP
	Plán odpadového hospodářství České republiky na období 2015–2024	Schváleno	MŽP
	Národní plány povodí a Plány pro zvládání povodňových rizik	V přípravě	MŽP (MZe)
	Návrhy na řešení opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v České republice z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí	Schváleno	MŽP (MPO)
	Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050	Schváleno	MD
	Dopravní sektorové strategie, 2. fáze	Schváleno	MD
	Koncepce veřejné dopravy	V přípravě	MD
	Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050)	Schváleno	MD
	Koncepce letecké dopravy pro období 2015–2020	V přípravě	MD
	Koncepce vodní dopravy	V přípravě	MD
Národní akční plán čisté mobility	V přípravě	MPO (MD, MŽP)	

Seznam příloh

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav přípravy	Gestor (spolugestor)
5.3. Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování	Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025	V přípravě	MPSV (MMR, ÚV – ASZ)
	Koncepce bydlení ČR do roku 2020	Schváleno	MMR
	Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2015–2017	V přípravě	ÚV – RRP (MPSV)
	Politika architektury a stavební kultury České republiky	Schváleno	MMR
	Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	Schváleno	MŠMT
	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020	Schváleno	MŠMT
	Národní strategie ochrany práv dětí	Schváleno	MPSV
	Strategie romské integrace do roku 2020	Schváleno	ÚV – SLP
	Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2016–2020	V přípravě	ÚV – ASZ
	Strategie sociálního začleňování 2014–2020	Schváleno	MPSV
	Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020	Schváleno	MŠMT
	Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí	Schváleno, tvorba akčních plánů	MZd
	Strategie reformy psychiatrické péče	Schváleno	MZd
	Národní strategie elektronického zdravotnictví	V přípravě	MZd
	Národní strategie rozvoje sociálních služeb pro období 2016–2020	V přípravě	MPSV
	Národní strategie rozvoje sociálních služeb pro rok 2015	Schváleno	MPSV
	Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020	Schváleno	MPSV
	Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce	Schváleno	MPSV
Strategie migrační politiky České republiky	V přípravě	MV	
5.4 Růst založený na výzkumu a inovacích	Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015 s výhledem do roku 2020	V přípravě	ÚV – MPR (MŠMT, MPO)
	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (2012)	Schváleno	ÚV
	Národní RIS3 strategie - Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky	Schváleno	ÚV – MPR
	Příprava návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVal na roky 2016 s výhledem na roky 2017 a 2018	V přípravě	UV – MPR
	Národní kosmický plán 2014–2019	Schváleno	MD
6. Implementace politiky soudržnosti a využití ESIF jako nástrojů uskutečňování priorit strategie Evropa 2020	Politika územního rozvoje 2008	Schváleno	MMR
	Strategie Regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020	Schváleno	MMR
	Aktualizace Politiky územního rozvoje ČR	Schváleno	MMR

Příloha č. 2: Podrobný přehled opatření v reakci na doporučení Rady z roku 2014

Viz samostatný soubor

Příloha č. 3: Podrobný přehled reformních opatření vlády nad rámec doporučení Rady z roku 2014

Viz samostatný soubor